

31/237

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 8-వ తేది శనివారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ పంచమి ర.

No. 109
సంచిక ౧౦౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల చూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మైనపువత్తులు, మైనము

ది ఇండో-బర్మా
వెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

రంగూన్
వారిచే తయారుచేయబడినది.

మైనపువత్తులును,
ప్రియరైనవత్తులును
తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను
బండివత్తులును, వైట్ లైట్ లును
పారఫిన్ మైనము

అన్ని రకములందు ఎల్లప్పుడూ స్థాకులోనున్నవి
వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

ప్యారి అండ్ కో, మద్రాసు.

రుక్మణియే మీ యింటియందు

2128 వంట చేయనిండు

మానుప్రసిద్ధమైన రుక్మణి కుక్కరును ఉపయోగించి
మీరు, మీస్త్రీలు వంటచేయ కష్టమునుండి విముక్తులు గండు.
అన్ని కుక్కరులకంటెను ఇది శ్రేష్ఠకర మయినది
గొప్పవారిచే యోగ్యపత్రిక లివ్వబడియున్నది.
దళమైన ఇత్తడిరేకులచే తయారుచేయబడి బాగుగా
కళాయి చేయబడినది.

పైజాలు ధరలు
ఒకరికి ఇద్దరికి 4 గురికి 6 గురికి 8 గురికి
ర్పు 18 ర్పు 18 ర్పు 22 27 ర్పు 33

వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

Rukmani Cooker & Co.,
19 West Made Church St, Royapuram Madras.

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్ట
బడినది. నగరములందు స్వగృహము
లందుండి భోగము లనుభవించుకోరు
ప్రతివారు కొనవచ్చును. శ్రేణిలు
బల్బుపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో
దీప మెక్కుడనున్నను, పక్కపై
పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలియుండె మీటునొక్కి వెలిగించవచ్చును, ఆర్పవచ్చును.
గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన
కాంతినిచ్చును. గాలిలోకూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనే
కుల నాకర్షించును.

అసలుకరీడు ర్పు 6-0-0. తగ్గింపుధర ర్పు 3-8-0.
కెడన్ను అండు కంపెనీ,
సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

హనుమాన్ కాపింగ్ పెట్రోలు

1727.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి & బ్రదర్, 12, బంధుపువీధి, మద్రాసు.

పపుకొ పెట్రో-పేనా. ఎక్స్‌పోర్
సెజు మూడేట్టు, గ్రా
యింగ్, గ్రానబుక్కులు,
పూ'వ్ క్యాప్ షేపర్,
తెటర్ షేపర్ మిక్కిలి శేలైనవి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 8-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు				
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 43 గలవి రు	14 0 0			15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటా	15 8 0			17 0 0
డిల్లి ,, డిటా	16 0 0			18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0			9 0 0
సువ్వులు ,,	20 0 0			24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	12 8 0			18 8 0
పెసలు ,, డిటా	11 12 0			12 4 0
పెసలు ,, డిటా	14 0 0			15 0 0
మినుములు ,, డిటా	15 4 0			16 8 0
ఉలవలు ,, ర 134	8 8 0			9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	154 0 0			155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0			25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా1కి	60 0 0			65 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	55 0 0			59 0 0
వేరు నెనగనూనెగానగబా1-కి రు 124 మిషన్ నూనె 122 0 0				
ఆముదము బా 1-కి	124 0 0			125 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0			
కూరపసుపు ,,	45 0 0			50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	100 0 0			110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50			
కాశహస్తపాయకట్టు				55,60
బెల్లము బా 1-కి	85 0 0			45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	40 0 0			60 8 0

5. ఇనుము

కట్టారకం బా 1-కి	29 0 0			88 0 0
చదరం ,,	80 0 0			88 0 0
రవుండు ,,	85 0 0			40 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు	71 0 0			74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి	214 0			21 8 0
సవరము 1-కి				18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	265 0 0			267 0 0
రాగి డిటా	285 0 0			287 0 0
అస్కానక్సెర 226 పా గలవి				29 12 0

7. రంగులు అలిజరైను

అవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు				75 0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా				" "
సింహం డిటా				" "
గుర్రం డిటా				70 0 0

8. దూది

బోండావెట్టుబారువ 1-కి				రు 800 0 0
పల్నాడు దూది ,,				215 0 0

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి				7 4 0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి				4 12 0
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి				7 4 0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి				7 4 0
నూశయేనుగ నెం 20				9 8 0
జవాక్ నెం 20				9 8 0
,, నెం 40 ఏ రేలులు అయినను				12 0 0
వడ్వాక్ నెం 24½				10 0 0
14½ క్విలక్ పక్షి				7 8 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాపె				10 8 0
నెం 22 ,,				10 12 0
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు				8 0 0
నెం 14½ ,,				8 12 0
నెం 12½ అరైన్సు				7 4 0
నెం 12½ కొయిలుపట్టి				7 4 0
నెం 22½ రంగవిలాస				9 10 0
నెం 14½ రాదాకృష్ణము				7 4 0

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశ్వాసయము,

7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

తెలుగు ఇండియన్

వీనల్ కోడ్

ప్రముఖ అచ్చు, దళపతి కాగితములు, గట్టిపేపరు వెల రు 4.

ధర్మవిక్రయము- ప్రతి 1-కి రు 8-0-0.

ఇది సంపూర్ణమైన వీనల్ కోడ్ గ్రంథము.

గ్రంథాంతమున ఆయానేరముల స్వభావము

బోధపడునట్లు తేట తెలుగున మద్రాసు హై

కోర్టు వకీలు, బి. ఏ., బి. ఎల్. రెంటాల

వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారి ముఖ్యాంశ

దర్పణము. వారంటు, జామీను, రాజీ, విచారణ,

అప్పీలు మొదలగు క్రిమినల్

ప్రాసీజరు కోడ్లకు సంబంధించిన అంశము

లును చేర్చినది. అనేకవేల ప్రతులు సర్వత్రా

వ్యాపించి యున్నవి.

విక్రొరియా డిపో,

మైలాపూరు - మదరాసు.

మద్రాసు పెన్సల్స్

ప్రతి రకము వ్రాయుగు పెన్సల్స్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు.

జాగ్రత్తలు తెలుగున బుబ్బ

ప్రాక్షేపమందు అంతటను ప్రసిద్ధిచెందిన

టాయిలెట్ - డి - లూక్సు

అను

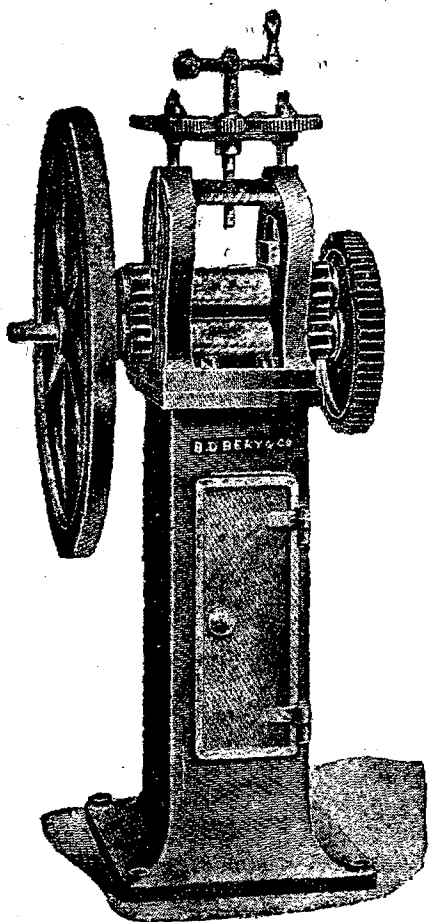
అత్తరు

చర్మమునకు దానియొక్క అమోఘమైన సువాసనను కలిగించి, ఉపయోగించి చాలసేపైన విమృత గాలిలో దాని సువాసన అద్భుతముగా వ్యాపించును.

ప్రతిచోటను వెలకుదొరకును లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

బంగారు పనిచేయువారికిన్ని,
నగల వ్యాపారస్థులకున్న

ప్రకటన

ఇప్పుడు త్వరపడుడు!

మీకుగాను మా లండన్ ఆఫీసునుంచి
అన్ని సైజుల రోలింగు, వైరు, మిల్లులు రప్పించబడినవి.

క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

Head Office } **B.D. Bery & Co.,**
CAICUTTA. } **ENGINEERS,**

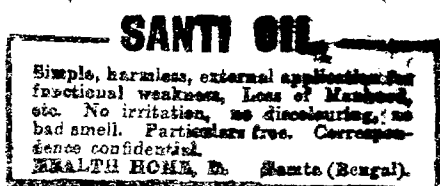
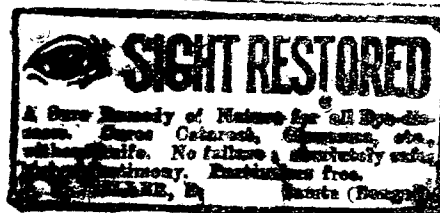
BRANCHES: } and Government Contractors,
London, Bombay, } **8, Sembudoss Street,**
Lohore, Benaras } **G. T. MADRAS**
and Delhi.

బ్రహ్మ సూత్రార్థ చంద్రిక
తెలుగువచనము

రెండుసంపుటములు ప్రతి 1-3 రు. 12.
తైత్తిరీయోపనిషత్తు, సటీక " 3.
ద్వాపదోపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెలుగు 8.
అప్పకవీయము, నూతనముద్రితము రావుసాహెబు సిద్దుగు
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము
పరిష్కృతలీకతో నున్నది. ప్రతి 1 క రు. 8.

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు
అందు నన్ను,

292, ఎస్.ఎస్.రోడ్, మద్రాసు.

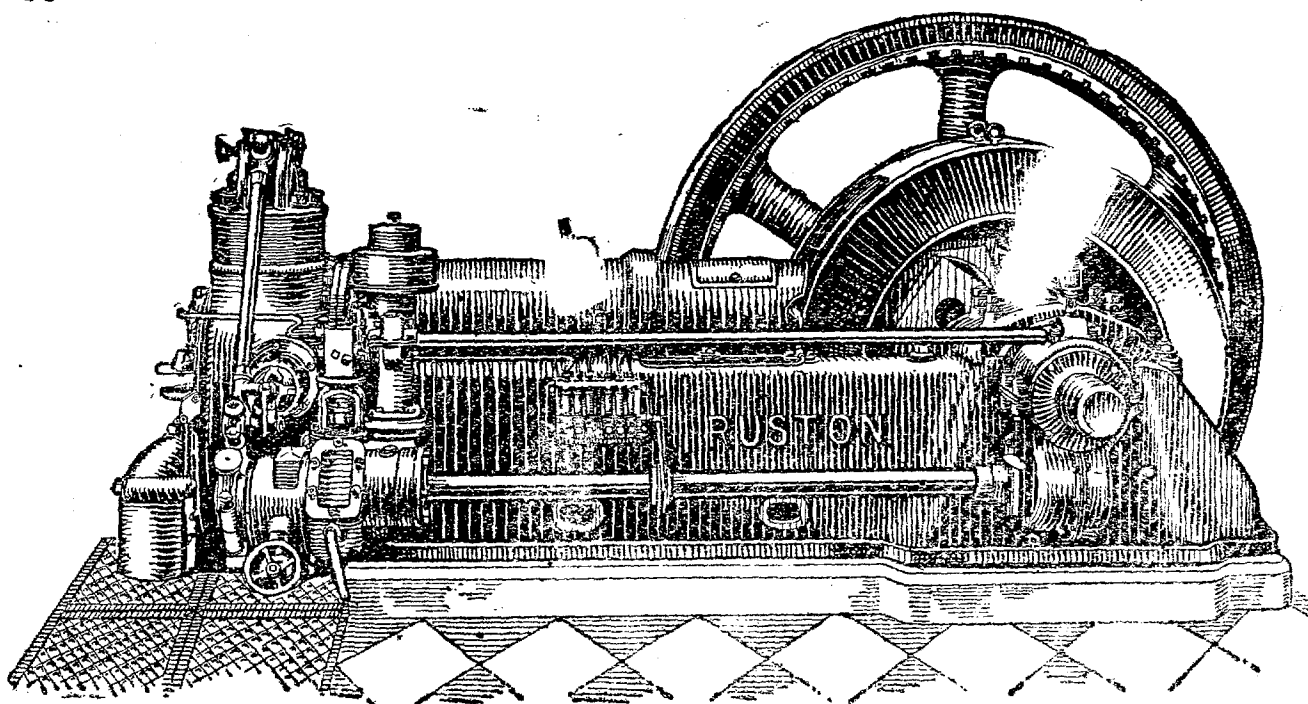
3739

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రక్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతసిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో ఫోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీ పాల్ పెట్టె నెం 60 మద్రాసు.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

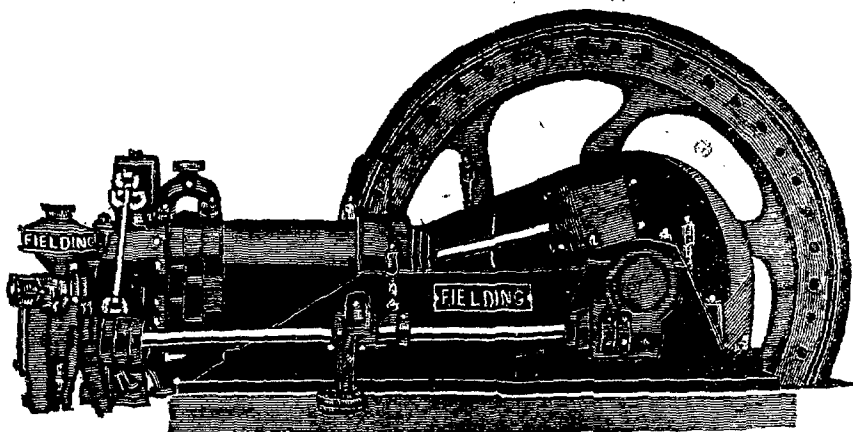
సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" వేటెంటు శమిడిశల్
క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

ఈ నెల 1 తేది మొదలు ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

ఈ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే సార్లు కాగలదు. ఎటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. ఈ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:-

ఔలిఫోన్ నెం 690 రు. } డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు నెం 203 రు. }
12, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.
బాంచి అఫీసు: విజయనగరము.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

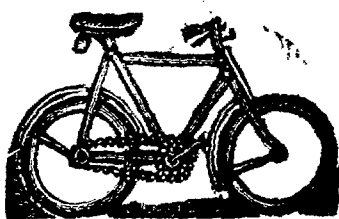
శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము

పోతానామాత్య ప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించియున్నాము.
12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లేజుకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు వెల రు 6-0-0.
సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు రు 8-0-0
2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు రు 9-0-0
ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

Rudge-Whitworth
Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు వీలున్నప్పుడు
ఏల మీరు కచ్చపడి నడచెదరు

611

రజ్జి విట్ వర్త్ మాడల్ డి లక్సు నెం 8 రు 1 కి ధర రు 190/-
రజ్జి విట్ వర్త్ ఏర్వు నెం 1 రు ధర రు 160/-
రజ్జి విట్ వర్త్ స్టాండర్డు నెం 25 రు ధర రు 130/-

ముఖ్యగమనింపు:- సరసమైనలాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

సోల్ ఏజెంట్లు:- ఇంగ్లీషు సైకిల్ మోటారు & ఇంప్రోవింగు కంపెనీ,
బాంచి అఫీసు: నెం. 3 హాంటురోడ్డు. 23, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:- మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిడుక్యాలికోబైండు ఫెడర్ వైటు కాగితములు } పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్టనరీ వెల 1-0-0 | సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 | నటీకా ఆస్థాశబ్దచింతామణి 0-12-0
తపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

చంద్రగ్రహణము - కడపనగరము

ఈనెల 4 వ తేది చంద్రగ్రహణము కడప ప్రాంతముల గనబడవనియు, గాన నుపాకర్మమాదినమున నె యాచరింపవల యుననియు, బంచాంగములు తెల్పుచుండెను. కొందఱు నగరం బున మహాత్ములు దూరదేశమునందలి పంచాంగములం దెప్పించి, ఆప్రమయము తర్వాత నొకగడియ అనగా, నిరుపది నాలుగు ని ముషములకుఁ దక్కువలేక కనబడునని సిద్ధాంతము చేసి గ్రహాణ దోషముండుట నుపాకర్మము జరుపరాదని తీర్మానించుకొని తమ మాటలు చెల్లు తావుల బోధించి పంచాంగముల దూషించుచు, స గున లాడుచుండిరి. ఆనాఁడుదయము మొదలందించుఁ దిరుగుచు, గ్రహాణ మగుపడునని ప్రోత్సహించుచుండిరి. శ్రీ పరమేశ్వరాను, గ్రహమున సాయంకాలమునకు ముందే మేఘముఁ పన్నిమదిక్కున వ్యాపించెను. తూర్పు పరిసరముగ నుండెను. గుంపు గుంపులుగా బోయి బయటనిలువఁబడి, చూడసాగిరి. చంద్రోదయమునకు ముందే కొందఱు అదిగో చూచితిరా గ్రహాణ మగుపడుచున్నదనిరి. వీరికి భయపడక చంద్రుఁ దునయించెను. నిర్మలముగా నుండెను. మధ్యభాగము నస్పర్శమని కొందఱనిరి. అని యెల్లప్పుడుండు గ్రహాణమేయని కొందఱు సమాధానము చెప్పిరి. తుదకు నక్ష త్రప్రథమును జరిపిరి.

దీని నేమియు లేదుగాని బ్రాహ్మణులలో గడచిబోగా మిగిలిన నొకశ్రాద్ధకర్మమే. దానికింగూడ నపాయము గల్గుచున్న ది కొందఱు పంచాంగములు తప్పలనిరి కాని అవి తప్పులుకావు. వీరిభవచ్ఛాయ, ననుసరించి చేయఁబడినదోయని కనుగొనఁజాలని వారిదే తప్పుగాని యింకొకరిదికాదు. కావునఁ బంచాంగకర్తలు తమ గ్రామమును విభవచ్ఛాయను దెలుపుట న్యాయము. దానఁ గిడు కొంతతగ్గును. కర్మాచరణానక్తియే చాలతగ్గినది. అట్టి యిక్కాలమున నిట్టివి పొందినచో, తప్పుననినదేమి! వైదిక సార్యభౌములకన్న తాత్కాలిక సత్కృత్యము నొనరించిరి. ఇంక ముందైన నిట్టి యలజడి ఆస్తి కలకు వైదిక బ్రావులలోఁ గొం దలు కల్పింపకుండుదుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను. ఓర్వలేని తనమున నిట్టి పనులు చేయఁ బూనుకుడని వారిని వేడు కొనుచున్నాను.

జ. శేషాద్రిశర్మ.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో

భద్ర మై న ట్టి యు 672

సమయమునకు బదుగునట్టి

ఓరియుంటలులోనే

భీమా చేయించుకొనుడు

దీర్ఘ కాల ము నుండి

అనేక కారణాదులను

విస్తార మైన

మూలధనము గలిగియున్న

గొప్ప హిందూదేశీయు

భీమాకంపెనీ,

Apply for full particulars to

Oriental Assurance Buildings,

F. E. VAID } Branch Secretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

గూఢములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజే శ్వరీ

బొర క్కునబ్బు

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రయుధము

2194

మైనపువస్త్రములు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్. బెజవాడ.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతినిగురించి ఏల కలత జెందెదరు?

కె. ఎం. బెనర్జీ గారి

Wide-World English Correspondence.

సహాయముచే సదరుపద్ధతులు చక్కగా చేర్చుకొనుడు.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతులు యిందులో పూర్తిగాను, విపులముగాను గలవు.

విషయములు:— అనుభవముపై వ్రాయబడిన ఉత్తరములుగల ఆస్థానములు విపులముగా గలవు. వ్యాకరణ సిద్ధాంతములు, భాషీయములు మొదలగునవి నను రించి వ్రాయబడినవి. ఇదిగాక అన్ని విషయములను గురించి, వ్యాపారసంబంధము, బహుళ వుత్తరములు వ్రాయుట, చిన్న వ్యాపారములు, పత్రములు, కోర్టు, ఇన్ కం ట్రాక్టు, మునిసిపాలిటీ, కుటుంబము, పాఠశాలలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు గలవు. వ్యాయసంబంధమైన ఘోరములు, మామూలు ఘోరములుకూడ గలవు. ఇది విద్యార్థులకు అమూల్యమైనది. ప్రతి 1 కి ధర రూ 1-12-0.

వి. పి. పోస్టల్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

1770

అన్ని చోట్లలోను యేజంట్లు కావలెను.

INDUSTRY OFFICE (BOOK Dept.)
22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD, CALCUTTA.

శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి నాటికి

భగవంతుని పూజచేయుటకై చొక్కపువెండిలో తయారు చేయబడిన శ్రీ కృష్ణవిగ్రహములు:—
మెల 1 కి 0-14-0,
2-0-0, 3-8-0,
5-0-0.

వి నాయక చతుర్థి నాటికి

వెండి వినాయక విగ్రహములు:—
ప్రభావశిలేనివి రూ 2-0-0,
3-8-0, 5-0-0.
ప్రభావశి గలవి రూ 6-0-0,
10-0-0, 15-0-0.

తెలిగ్రాం: "జయలక్ష్మి" బెంగుళూరు.

వలయువారు తక్షణము వ్రాయుడు.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్కెట్, నగర్ పేట, బెంగుళూరుసిటీ.

ఏటి కన్నీటికిని మేలయిన రంగులు గలవు

Cobra

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపోసిన చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోపీలైనను, వెల్లింగ్ టాక్ బూటులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామాన్యైనను ఏటికన్నీటికిని "కోబ్రా" రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

"కోబ్రా" పేరు జ్ఞాపకముచుకొని మీరూపు యజమానుని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు "కోబ్రా" రంగు లనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్ పోర్ట్,

ఇంగ్లాండు.

ఎల్లచోట్లందు దొరకగలదు.

(2)

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

కాకినాడ, ఆగస్టు 6:—ఆస్పృశ్యత నివారణమును గరించియు, రాబోవు మ్యానిసిపల్ ఎన్నికల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనుగురించియు, కాంగ్రెసువారు తీవ్రప్రచారము ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నియమించినప్పటినుండియు పట్టణమునందు కొంచెము హడావశి గందరగోళము బయల్దేరినది. కాంగ్రెసు పక్షపు ఎనమందుగురు అభ్యర్థులలోను రామారావు పేటలోని మొదటివార్డు అభ్యర్థినిగురించి కొందరికి అసంతృప్తి జనించినట్లు ఆనాటికానాడు స్పష్టమగుచున్నది. కనుకనే ప్రతి కూలముగ నభ్యర్థులను నిలువదెట్లు బ్రతుకైయు జరుగుచున్నది. కాని శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతయైన పట్టుచల విజయము నొందక తప్పదు. ప్రతిపక్షాల్లోను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లు తమ వోట్ల నివ్వవలెనని సభలు కావించి బోధచేయబోవుచున్నారు. ఇంతవరకు మొదటివార్డులోను రెండవవార్డులోను శ్రీయుత పురం చినవెంకటనారాయణగారికిని శ్రీయుత లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారికిని వోట్లు యివ్వవలసినదని సభలు జరుపబడెను. బహిరంగముగ కొందరు తమకుగల సందేహములను చెప్పినప్పుడు సాంబమూర్తిగారును ఇతరులను సహేతుకముగను సమన్వయముగను ప్రత్యుత్తరముల నొసంగియు, కాంగ్రెసుపార్టీని బలపరచుటసిన ముఖ్య వ్యక్తతను బోధించియు, ఉపన్యాసములజేసి తృప్తి గావించిరి. కాని స్వల్పసంఖ్యాకులు కొందఱు పోటీ అభ్యర్థులపెట్టు ప్రయత్నములు పూర్తిగా పోలేరు.

4-వ తేదీ రాత్రి ఆస్పృశ్యత నివారణమునుగురించి పెద్ద బహిరంగసభ జగన్నాథపురములో పంచములు కాపురమున్న ప్రదేశమున జరిగెను. ఆ సమయమున శ్రీయుత నీలం వెంకయ్య (పంచమ ప్రచారకుడు) గారు చక్కని హరికథ కాలక్షేపముచేసి పంచములకు నీతు లనేకముల బోధించిరి. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును గంభీరోపన్యాసము నొసంగి ఆస్పృశ్యత నివారణ ఆవశ్యకతనుగురించియు, ప్రస్తుత పరిస్థితులనుగురించియు, వివృతముగురించియు, పెక్కువిషయములు పంచముల మనముల హృదయంగమమగునటులు చెప్పిరి.

రేట్ పేయర్ల సంఘము

నిన్న సాయంకాలము సుమారు 6 గంటలకు రామారావు పేట రేట్ పేయర్ల మీటింగు జరిగినది. ఆపేటలోని వారేగాక యితరపేటలోని రేట్ పేయర్లకూడ వచ్చిరి. 1, 2 వార్డుల రేట్ పేయర్లు సభ క్రింద చేయబడెను. పెద్దలైనవారు, వకీళ్లు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులు సభకు వచ్చిరి. శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారుగూడ సభకు దయచేసిరి. శ్రీయుత సునల్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడెను. సుమారు 50 మంది సభకువచ్చిరి. అందు రేట్ పేయర్లుగా సంతకము చేసినవారలు 30 మందికి పైగా గలరు, మొదటి, రెండవ వార్డుల రేట్ పేయర్ల సంఘమునొక చానిని స్థాపించవలెనని మొదట తీర్మాన ముపసాదించబడెను. అందుపై మ్యానిసిపల్ ఎన్నికలైన పిదప యిట్టి సంఘమును స్థాపనచేయవలసినదిగ సవరణ పెట్టబడెను. ఆవిడ తీవ్రచర్చ జరుపబడెను. ఎన్నికల సందర్భమునను, ఇప్పుడు కాంగ్రెసుపార్టీవారికి ప్రతిగా క్రొత్తవారిని నియమించుటకును యీసంఘము యేర్పడవలసినదని కాదని చర్చ బయలుదేరినది. తమ వార్డుల కవసరము లేవో అవి తెలియబరచి వాటిని గురించి మ్యానిసిపల్ కాన్సిలువారు తీర్మానము చేయునట్లు సేయుటకు యీతరుణములోనే సంఘస్థాపన కానక్కరలేదని ఒకవాదము. సామాన్య వాదోపవాదములతో ఉపన్యాసములు జరిగినపిదప మొదటి తీర్మానే మంగీకృత మయ్యెను.

తర్వాత, ఈరేట్ పేయర్ల సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగ నుండుటకు శ్రీయుత సునల్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారిని, కార్యదర్శులుగ నుండుటకు శ్రీయుత రాళ్లబండి వెంకటరత్నం గారిని, శ్రీయుత గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారిని ఎన్నుకొనడ మైనది.

ఈ సంఘము మరల రాబోవు ఆదివారమున సమావేశ మననని తెలియుచున్నది.

గోదావరిజిల్లా సంఘము

గోదావరిజిల్లా సంఘసభ 4 వ తేది సాయంకాలము పుర మండలమున జరిగినది. జిల్లాసంఘమునందు తాలూకాలలో సభ్యులను చేర్చుటకును దానితరువాత ప్రచారము చేయుటకును జీతమిచ్చి ఒకరిని ఏర్పరచుటకు తీర్మానించిరి.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ మీటింగు

కాకినాడ పురపాలక సంఘము నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు సమావేశమై 60 విషయములకుపైగా పరిష్కరించి రాత్రి 7-30 గంటలకు కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. అందున్న ముఖ్యమైనవి యిక్రింద తెలియజేయబడినవి.

కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే

జూలై 6 వ తేదీని ఉదయమునందు జరిగిన రైల్వే కాన్ఫరెన్సులో కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే వేయుటకు ముందుగా గుంటూరు-మాచర్ల రైల్వే వేయవలసినదని తీర్మానించినది. కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే 1916 వ సం॥ లో రైల్వేబోర్డువారి ఆదర్శప్రకారము సర్వేచేయబడి యుండెను. రైల్వే కాన్ఫరెన్సువారు చేసిన తీర్మానము సహేతుకముగ లేదు గావున గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు సమ్మతిని తెలిపిరి. సదరు సంఘమువారు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘమును (యూరపియన్ల) కాకినాడ ఫోబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారిని కాకినాడ రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డులను యీ ఆసమ్మతిని తెలుపుటతో వారు కూడ చేరవలసినదని జిల్లాసంఘము ప్రానియించెను. కావున యీవిషయము నిన్నటి పురపాలక సంఘసభలో రాగా జిల్లాసంఘ కార్యదర్శియను పురపాలక సంఘసభ్యుడును అగు టచేట్ శ్రీ దుర్గారావు సూర్యప్రకాశరావుగారిని సదరు విషయమును తెలుపవలసినగా అందునుగూర్చి 1915 సం॥ నాటినుండి జరిగిన వ్యవహారమును సంతకమున జెప్పిరి. ఇక్రింద తీర్మానమును పాలకసంఘమువారు చేసిరి.

“ఉదక మండలములో రైల్వే కాన్ఫరెన్సువారు కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వేకుంటే ముందుగా గుంటూరు మాచర్ల రైల్వేవేయవలసినదని చేసిన తీర్మానమునకు యీసంఘమువారు తమ మర్యాద పూర్వకమైన ఆసమ్మతిని తెలుపుచు, కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వేయే ముందుగా వేయటం అనవలయు అని ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ తీర్మానము రైల్వేబోర్డువారికిని, రైజిస్ట్రేటివ్ ఎస్సెంబ్లీలోని మన ప్రతినిధికిని (అనగా, దివాన్ బహద్దర్ మోచర్ల రామచంద్రరావుగారికి) తగు చర్య దీనికొనుటకు పంపించవలెను.”

విద్య

గోదావరి జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలువారి అభిప్రాయమునకైనచున్న నెం 1588 ఎ-1 26-5-25 తేదిగల గవర్నమెంటు మెమోలోనికి, 3, 4 క్లాసులు (ఇదివరలో ఈ ప్రత్యేకయందు ప్రచురించబడినది) కు పురపాలక సంఘమువారి అభిప్రాయము కోరుచు ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలువారు పంపించిరి. “ఒక పైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలును, ప్రాథమిక పాఠశాలలును యీ మ్యూనిసిపాలిటీ భరించుచున్నది. గవర్నమెంటువారు పూర్తిగా సబ్సిడీయిచ్చిన యెడల పైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలును నిడి తో స్కూలుగా మార్చుటకు యీ కౌన్సిలునకు అభ్యంతరము లేద”ని పురపాలక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఎలెక్ట్రిసిటీ స్కీము

ఎలెక్ట్రికల్ డిపార్టుమెంట్ వారు నిర్మించుటకు యిదివరలో అనుకూలించిన మాడుకలములకు ఎస్టి మేట్లు తయారుచేయవలెనా, ఇండస్ట్రియల్ లోడ్ కుకూడ చేయుచున్నారా అని మద్రాస్ ఎలెక్ట్రికల్ ఇన్స్టిట్యూట్ పురపాలకసంఘమువారిని అడిగిరి. ఇదివరలోనే వాటర్ షిఫ్ట్ స్థలమునకును, బాలాజీచెలువునద్ద స్థలమునకును ఎస్టి మేట్లు చేయించవలసినదని డైరెక్టర్ గారు ప్రానియించిరి. రెండవదానికి సమాధానముగా ఇండస్ట్రియల్ లోడ్ ఏర్పాటునకుకూడ ఎస్టి మేట్లు చేయించవలసినదని సంఘము వారు తీర్మానించిరి.

ఎలెక్ట్రికల్ స్కూలు

ఎలెక్ట్రికల్ కెల్లెన్సు పరీక్షలకు విద్యార్థులను తయారు చేయుటకై శ్రీ కూచి సర్వసారాయగారు ఎలెక్ట్రికల్ స్కూలు పెట్టబోవుచున్నారు. అందులకై సూర్యారావుపేట బాలర పాఠశాలలో పెట్టకొనుటకు అనుజ్ఞ నివ్వవలసినదని ఆయనకోరిరి. పాఠశాలధనమును సామానును జాగ్రత్తగా ఉంచవలసి అగ్రిమెంటు యిచ్చినయెడల ప్రతిరోజున సాయంకాలము 5 గంటలకు క్లాసులు పెట్టకొనుటకు అంగీకార మివ్వవచ్చునని కౌన్సిలువారు తీర్మానించిరి.

ఇతర విషయములు

మధ్యస్థుల్ హాస్పిటల్ లో దాయలకు ట్రైనింగునిచ్చుట ను గురించి గవర్నమెంటు సర్కులరుపంపగా, దానిమీద అది ఉచితమే అని సంఘమువారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. ఆక్రమణగుర్చి నైసలుచేయుటకును, తూర్పు స్వాంతులలో ఇంటిఫలముగ నేర్పాటుచేయుటకును గురించి ఒక ఉపసంఘమును నిర్ణయింపబడినది. 5 ఏండ్లకొక పర్యాయము ఆస్తినిబట్టి పన్నును నిర్ణయించవలసి యున్నది గాన దానివిషయమై పనిచేయుటకు నెల 1 కి రూ 125 లకు మించకుండ జీతమిచ్చుచు ఒకరినియ మింపవలసినదని తీర్మానించిరి.

కాకినాడ కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపల్ ప్రచారము

2-8-25 తేదీని ఒకటవ వార్డులో లక్కరాజు సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. బులుసు సాంబమూర్తిగారు కాంగ్రెసు ఆశయమునుగూర్చి విపులముగ నవనవ్యసించిరి. సభలోనుండి వచ్చిన ప్రశ్నల కన్నిటికిని సావధానముగ జవాబు లొసంగబడినవి. సభ జయప్రదముగా జరిగినది. వార్డుకు అభ్యర్థి యగు పురం చినవెంకటనారాయణగారు కూడ సభకు వచ్చిరి.

3-5-25 తేదీని రెండవవార్డులో యల్లాబోస్టుల కామేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. ఈ వార్డునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు. శ్రీయుత శేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావు గారు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ ఉపసగించిరి. రేటుపేయర్ల సంఘములను స్థాపించుటనకు ఉపయోగము కలదని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు బలపరచవలసిన ఆవశ్యకతనుగూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మాట్లాడిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ చేసిన పనుల కార్యమేమిటని రెండవవార్డు అభ్యర్థి యగు గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారు ప్రశ్నించిరి.

సాంబమూర్తిగారు సమాధానమిచ్చుచు కాంగ్రెసు కాకినాడలో చేసిన పని కాకినాడవాస్తవ్యులకే యెరుకపరచవలసి నందులకు చింతించుచున్నాననిరి. 1921 లో సుమారు మాడుకల సభ్యులను చేర్చితిమి. అందు ఆరువందల శ్రీలతో ప్రత్యేక శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘమును నెలకొల్పి పనిచేసితిమి. స్వరాజ్య జెండాపై సమరము చేతములో ప్రభుమున కాకినాడలో జరిగినది. జండాగారవనరండ్ల జాగ్రత్త ముఖ్యులు కారాగృహమును స్వీకరించిరి. 1923 లో కాంగ్రెసు అభిమానులు కాంగ్రెసు సభ్యులను పలుకుబడిగలవారెల్లరు ఆంధ్రదేశమున కాహ్వానింపబడిన కాంగ్రెసును మిత్రముందర యెల్లు జరిపికో మీరు ఎరుగుదురు. కాకినాడ పేరు ఖండారములలో వ్యాపించిన పట్టణములోనున్న మీకు దానినిగురించి చెప్పవలసినదృట ఆశ్చర్యము-అని డెల్చిరి.

అధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసినది.

1, 2 వార్డుల రేటుపేయర్ల సంఘము

కాకినాడ, ఆగస్టు 6:— నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడ 1, 2 వార్డుల రేటుపేయర్ల సమావేశమై చేసిన తీర్మానములు. తత్సభకు శ్రీయుత సునర్ల శ్రీనివాసరావు పంతులు చి. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

1. పురపాలనాభివృద్ధి విషయములో (అనగా రోడ్లు కుళాయిలు, దీపములు, పారిశుధ్యము వగైరాపనులు) ప్రజాపాహుళ్యమునకు సదుపాయముగా నుండేలాగున మ్యూనిసిపల్ వారిచే ఏర్పాటుచేయించుటకు 1, 2 వార్డుల రేటుపేయర్ల సంఘము స్థాపించవలెను.

2. ఈ సంఘమునందు సభ్యులుగా జేరుటకు కనీసము ఒక అణా చందా సంవత్సరమునకు యియ్యవలెను.

3. ఈ సంఘకార్యక్రమమును నడిపించుటకు యీదినవ వారలు సెక్రటరీలుగా నెన్నుకొనబడిరి.

(1) రెడ్లబండి వెంకటరత్నముగారు.

(2) గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారు.

ఈ సంఘమున కధ్యక్షులు కోశాధ్యక్షులుగా సునర్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారిని ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనిరి.

4. ఈ సభ తిరిగి 9-8-1925 తేదీని ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు రామారావుపేటలో జేవపాఠశాలనద్ద తిరిగి సమావేశమగుటకు తీర్మానించడమైనది.

అసభలోనికి వచ్చువిషయములు:—(1)కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఎన్నుకొనుట. (2) ఈ సంఘము చేయవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుట. (3) ఈసంఘమునకు అవసరమైన నిబంధనలను తయారుచేయుట. (4) ఇతరవిషయములు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ యెన్సి కలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నిలబెట్టి పనిచేయుట ప్రారంభించుటతోడనే పట్టణములోను, యెన్సి కలు జరుగనున్న వార్డులలోను సంచలనము కల్గినది. వోటరులు వాదప్రతివాదములు సలుపుకొనుచు అభ్యర్థుల యోగ్యతాయోగ్యతలను చర్చించుచున్నారు. రామారావుపేట, ఒకటి, రెండువార్డుల రేటుపేయర్ల సంఘమును స్థాపించునిమి త్తమై 5 వ తేది సాయంకాలము రామారావుపేట యీశ్వరపుస్తక భాండాగారమున రేటుపేయర్ల సభ జరిగినది. సభకు సుమారు యాభైమంది హాజరైరి. నగరాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులను బులుసు సాంబమూర్తిగారును వరికొండరు ప్రచారకులు సభకు హాజరైనవారిలో కలరు.

రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు సునర్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

ఒకటి రెండు వార్డులకు, రోడ్లు, దీపములు, ఆరోగ్యము నీటిసదుపాయము మున్నగు సౌకర్యముల విషయమై కల లోటు పాటులను తీర్చుటకొరకు ఒకరేటుపేయర్ల సంఘమును స్థాపించవలెనని కుక్కు-శేష్రారావుగారు ఉపపాదించిరి.

రెండవవార్డులో స్వతంత్ర అభ్యర్థి యగు గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారు బలపడిరి.

ఈసంఘము నేర్పాటుచేయుట రామన్న యెల్లనలు అయిపోవువరకు ఆపు చేయవలసినదని సవరణ సత్తిరాజు నారాయణరావు గారుపాదించిరి. ఇప్పుడే సంఘమును నెలకొల్పుట వ్యర్థమని అవసరమున కేమో యని శంకించిరి.

అవసరాల కామేశ్వరరావు వకీలుగారు యిట్టి సంఘములు యెల్లనలకొరకు సిద్ధమునకు బాగులేదనియు కుక్కుగొడుగులవలె లేచి వెంటనే పోవుచున్నవనియు నుడివిరి.

తరువాత కోటూరి చినసరస్వతిరావు గారుపర్యవహించిరి. మొదటికంటి తిరుమలరావుగారు రేటుపేయర్ల సంఘమును స్థాపించుటకు తరుణముకూడ కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకోద్దేశముతో కనబడుచున్నదనియు అది న్యాయముగాదనియు నుడివెను.

చర్య కొంతవరకు జరిగిన తరువాత తీర్మానమును బలపరచిన గాడిచర్ల నూర్యనారాయణగారు చర్యకు సమాధానమునిచ్చుచు నిట్లుచెప్పిరి. ప్రజాస్వామ్యమును వృద్ధిచేయవలె ననెడి యీదినములలో రేటుపేయర్ల సంఘమును స్థాపించి వోటర్లను ప్రభోధముచేయుట అత్యవశ్యకము. తరుణముకూడ యిప్పుడే వచ్చినది. కాంగ్రెసువారు కోరికట్లు అభ్యర్థులను పోటీలేకుండా పంపుటకై నా రేటుపేయర్ల సంఘముండిన యెడల ఆలోచించుటకు పిలుండునుకదా. కావున సంఘమును తప్పక స్థాపించవలెను.

సవరణ ఓటుకు పెట్టగా పీకపొయినది. తీర్మానము నెగ్గినది.

రామారావు పేట ఒకటి రెండువార్డుల రేటుపేయర్ల సంఘమునకు సునర్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షుని గను, గాడిచర్ల నూర్యనారాయణ రాళ్లబండి వెంకటరత్నంగా ర్లను కార్యదర్శులుగాను యెన్నుకొనిరి. సభ్యత్వపు చందా సంవత్సరమున కొక అణా నియమింపబడినది. సభ జయప్రదముగా ముగిసినది.

వార్డుల తరపున అభ్యర్థులను యేర్పాడుకొనుటకు ఆదివారమునాడు రేటుపేయర్ల సభకూడ నన్నది.

మొ॥ తిరుమలరావు

చెన్న పురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర ఇనుపదారి లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇకార్యోరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

1925 సం॥ రం ఆగస్టునెల 10 వ తేదీనుండి వెస్టర్న్ ఘాట్ సెక్షన్ సుమిద లోండా. కొల్లెంట్టేవనులకు మధ్యరాత్రి కాలముందు పోవుచుండిన ఈదిననతెలుపబడిన బండ్లుమరల యధా ప్రకారము రాత్రులందు ఈ దినన తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

నెం 27 భు అప్ మిక్సెడ్ లోండానుండి రాత్రి 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్లెం ఉదయం 6 గంటలకు చేరును.

నెం 28 రు డౌన్ మిక్సెడ్ కొల్లెంనుండి రాత్రి 8 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి లోండా రాత్రి 1 గం 45 నిమిషములకు చేరును.

ఏలూరు
(స్వకీయవిలేజిరి)

మ్యునిసిపల్ మిటింగు

ఆగస్టు 5:—వైసుచేర్చున నెన్నుకొనుటను గురించి తీర్మానించుటకు 5-8-25 తేదీనాయంకాలము 5 గంటలకు మ్యునిసిపల్ భవనమున సెప్పముల సభ్యుల సలహానుసాని పదిమంది కాన్సిల్మన్లు సంతకముచేసి చేర్చునగాని కొక రిక్విజిషనును పంపియున్నారు. సదరు రిక్విజిషను ననుసరించి నిన్న సాయంకాలం చేర్చునగాని రాయసాహెబ్ బడిటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి అప్పకృత్యక్రింద సభ జరిగినది. దాదాపు 19 గురు కాన్సిల్మన్లు హాజరైరి.

కార్యక్రమమున కుప్రకమింపకమున్న చేర్చునగాని ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. అందు చేర్చునహాదాలూ తమకును, పాండురంగ సినిమావారికిని జరిగిన వ్యవహారము నంతయు రికార్డుపాతముగ శ్రుతపరచిరి. 16-5-25 తేదీని సంభవించిన గొప్ప తుపానుకు పాండురంగ సినిమా బిల్డింగు తాలూకుగోడ యొకటి కూలి 25 గురు మనుష్యులును మరణించిరి. ఏలూరునందలి సినిమాభవనములన్నిటిలోనికి పాండురంగ సినిమా వారి బిల్డింగ్ చాలబందోబస్తుగట్టబడినదని నాకు తెలిసియున్నను, పత్రికలలో ప్రారంభింపబడిన యాందోళనమును గుర్తింపకుండుటకు వీలులేక, సదరు సినిమావారు ప్రదర్శనములు ఆపుచేయవలయుననియు, పడిపోయినకట్టడముల తాలూకుగోడలు వగైరాలను ఎక్కువద్రులు తనిఖీచేసి వారిఅభిప్రాయములను తెలుపువరకు మరమ్మతులు వగయిరాలు చేయరాదనియు నేను తీర్పులను 19-5-25 తేదీని జారీచేసితిని. నే నీవనిచేసి యుండనిచో ప్రతికరయందలి ఆందోళనము హెచ్చి, మ్యునిసిపాలిటీవారికి గూడ చెబుపేరు రాగలదు. నేను ఎక్కువకట్టె ఇంజనీరుగారిని, కానిటరీ డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారిని తక్షణమేవచ్చి, ఈ బిల్డింగును పరీక్షింపవలయుననిజారీతిని. కాని సినిమాకంపెనీవారు నా ఆజ్ఞల నుల్లంఘించి పడిపోయిన భాగములను తిరిగిట్టినారంభించినటుల నాకు తెలిసినది. 25-5-25 తేదీని సదరుమరమ్మతులను వెంటనే ఆపుచేయవలసినదనియు, నాఆజ్ఞ నుల్లంఘించి కట్టడము ప్రారంభించినందులకు ఏల ప్రాసిక్యూషను చేయకూడదో సంజాయిషీయివ్వవలసినదనియు సినిమాప్రాప్రైటరులను మోతేనారాయణరావుగారికిని, తమ్మనమాణిక్యముగారికిని, గుత్తా వెంకయ్యచాదరీగారికిని, మరి ఒక రిద్దరు భాగస్వాములకును నోటీసులు జారీచేసితిని. దీనిపై మోతేనారాయణరావు గారును, తమ్మన మాణిక్యముగారును జవాబువ్రాయుచు తాము పెట్టుబడిదా/సలమేగాని వ్యవహారకాండ నడిపించుచున్నవారముకామనియు, సదరు పనినిమాచుచున్న గుత్తా వెంకయ్యచాదరీగారితోనే నేను వ్యవహరింపవలయుననియు తెలిపిరి. (ఈ తీర్పుల ధోరణిని గుర్తింపవలయునని సదరు ఉత్తరములను చదివిరి.) ఇది ఇట్లుండ, కలక్టరుగారుగూడ ఈ సినిమా బిల్డింగులను తనిఖీచేసి యితర సినిమా బిల్డింగులు గూడ సరియైన స్థితిలో లేవని తెలిపిరి. వెంటనే సదరు సినిమాలు గూడ ప్రదర్శనములు నిలుపు చేయవలసిన నేను ఆర్డరు చేసితిని. శ్రీకృష్ణసినిమావారు వారి కంపెనీనే తీసివేసినారు. శ్రీరామ సినిమా వారు కలక్టరుగారిని దర్శించి వారితోప్రస్తుతాములను తెలుపుకొనిరి. చేర్చునగానికి తృప్తికరమైనచో వారే లైసెన్సులు ఇచ్చెదరని వారు సెలవిచ్చినారు. దానిపై వారు నన్ను కలుసుకొని, వారి కష్టసుఖములను తెలిపిరి. నేను విమర్శించితిని. వారి బిల్డింగు గాలివానకు ఆగినది. అటువంటిదానిలో ప్రదర్శనములు నిలుపుచేయ మనడము సరికాలేదని టెంపరరీ లైసెన్సు వెంటనే యిచ్చినాను. వెంకయ్యచాదరీగారు నా వద్దకు వచ్చి, శ్రీరామసినిమాకు లైసెన్సుయిచ్చి మాకు లైసెన్సు యివ్వకుండుట మాకు చాల న్యాయతను కలిగించుచున్నదని తెలిపిరి. ఒకటి రెండు దినములలోనే ఎక్కువద్రులు వచ్చి తనిఖీచేయుదు రనియు, వారి అభిప్రాయమును పొందకుండ మీకు లైసెన్సు ఇవ్వటకు సావకాశము లేదనియు, మీబిల్డింగుల పక్కాబిల్డింగు లగుటచేత ఎక్కువద్రులు గూడ మంచి అభిప్రాయమునే ఒసంగుదురనియు చెప్పితిని. కాని నామాటలకు సంతృప్తులుకాక, చాల ఆగ్రహమును చూపి వెడలిపోయిరి నాపై నిందను మోయు కలక్టరుగారికొక అర్జీనిన్నీ, డిప్యూటీకలక్టరుగారి కొక అర్జీనిన్నీ పంపినారు. కలక్టరుగారికి పంపిన అర్జీ యేమైనదో నాకు తెలియదుగాని, డిప్యూటీ కలక్టరుగారికి పంపబడిన అర్జీ నావద్దకు వచ్చినది. (అది చదువబడినది). ఇంతలో ఎక్కువద్రులు వచ్చిరి. ఎక్కువకట్టె ఇంజనీరుగారును, నేనును, కలిసి 28-5-25 తేదీని పాండురంగ సినిమాభవనమును గుత్తా

వెంకయ్యగారి సమక్షముందు పరీక్షించితిమి. ఆనాడే వెంకయ్య చాదరీగారు నన్ను లైసెన్సుకు తొందరచేయుచు తిరిగి జాబు వ్రాసిరి. బర్మాఆయిత్ కంపెనీ ఎక్కువద్రు తనిఖీచేసి యిచ్చిన సర్టిఫికేటును గూడ నాకు పంపిరి. టెనిఫీట్ ప్రదర్శనముల నొసంగి గోడక్రింద పడి చచ్చినవారి కుటుంబములకు సహాయము చేయవలయును. ప్రస్తుత ముండునంత లాభము రాకపోవచ్చునని వ్రాసిరి. ఇది ఏదో కమ్ముదల నిమిత్తము వ్రాస్తున్నమాట లని నే ననుకొన్నాను. లైసెన్సు పొందిన పిదప వీరు టెనిఫీట్ ప్రదర్శనములు చేసి చచ్చిన వారి కుటుంబములకు ఏమిన్నీ యిచ్చినటుల నే నెరుగున్నంతవరకు కనుపింపదు. ఈవిషయముల సం గతి అట్లుంచి, నేను వెంటనే వారి యుత్తరములను ఎక్కువకట్టె ఇంజనీరుగారికి పంపి (నారు యాన్తూల్లో వుండగానే) లైసెన్సు నివ్వటకు అభ్యంతరములేమైన గలవాయని అడిగితిని. మెయిన్ హాలు సరిగానే వున్నదనినీ, ప్రమాదవశాత్తూ గాలి వానకు పెద్దగోడ పడ్డదనినీ, ముందు నేను నూచించబోవు పద్ధతుల ననుసరించి కొన్ని కొన్ని మార్పులు చేయుటకు ఒప్పకొనే పద్ధతిని టెంపరరీ లైసెన్సు యివ్వవచ్చుననినీ వారు జవాబు యిచ్చినారు. ఆదినముననే నే నా ఆర్డరును వారికి జారీచేయి న్నూ ఆదినముననే లైసెన్సుఫీజు చెల్లించేయెడల లైసెన్సుగూడ యివ్వబడునని తెలిపితిని. టీక్సెట్లు వగయిరాల అమ్మేయింటి యొక్క స్థానులు, మెటేరియల్సుయొక్క వివరములు తెలిపే యెడల, అదిగూడ కట్టుకొనుటకు అనుజ్ఞ యివ్వబడునని తెలిపి తిని. అప్పటినుండి యిప్పటివరకు సదరు స్థానులు వగయిరాలు పంపడముగాని, కట్టుటకు కాన్సిలువారి అనుజ్ఞను పొందడము గాని జరిగించియుండలేదు. తరువాత ఎక్కువద్రుల రిపోర్టు వచ్చినది. ఆరిపోర్టులో తెలుపబడిన నూచనలను వివరింపుచు, ఆప్రకారము 5 ఆగస్టులోగా మార్పులను గావింపవలయునని జారీతిని. నే నీవాయిదాకాలమును మ్యునిసిపల్ ఓనరీయరుతో ఆలోచించియే యేర్పాటుచేసితిని. కాని వెంకయ్యచాదరీగారు తా మాకాలము లోపల పని పూర్తిచేయ జాలమనియును, సామానుల వగయిరాలకు ఇతరపట్టణములకు వ్రాసితి మనియు, మీ ఓనరీయరును మాకొసంగి మీకేవిధముగ సంతృప్తికరముగ నుండునో ఆవిధము గకట్టడమును పూర్తిచేయించవలయునని జారీతిని. నేను ఓనరీయరును యివ్వెదముగ ప్రైవేటుపనులకు నియోగించినచో మ్యునిసి పలుపనులు సాగునా? సాగవు. కాబట్టి నేను ఓనరీయరును ఇవ్వటకు వీలులేదనియు, మీకు తెలియని యంశము లెవ్వయైన యుండినచో వారి నడిగిన తెలిపెదననియు, ఆగస్టు 5 వ తేదీలోగాపని పూర్తికావలసినదే యనియు నేను తిరిగి జవాబు వ్రాసితిని. నాజవాబుకు జవాబుగా మరియొక యుత్తరమును పేచీగా వ్రాసినారు. మేము పంపిన స్పెచ్చిలో కొన్ని మార్పులు చేయించే కట్టుటకు వీలులేదట. ఆగస్టు 5 తేదీ లోగా వారు పని పూర్తిచేయలేదట. ఏకంట్లాప్తుచేతనైన నేను చేయించెట్టుయితే వారు రిజనల్తోరేటు యిస్తారట. ఈ విషయము బిల్లుండగా నెనీమ లై సెన్సుచార్జీలు జాన్గీపున్న వనినీ, వాటిని తగ్గింపవలయుననినీ, కాబట్టి సెప్పముమిటింగు యేర్పాటు చేయించవలసిననీ కొందరి కాన్సిల్మన్ల సంతకముతో నావద్దకు ఒక రిక్విజిషను వచ్చినది. ఆకాగితము తెచ్చినవానిని ఎవరు పంపినారని అడుగగా గుత్తా వెంకయ్యచాదరీగారు పంపి రనిచెప్పెను. అసంగతిని సదరు కాగితముమీదనే వ్రాయించి వాని సంతకము దీసికొని ఆకాగితమును లాడ్జిచేసి నాను. కాన్సిల్మన్ల వారంతట వారి రిక్విజిషనునుపంపి యుండలేదనియు, గుత్తా వెం కయ్య చాదరీగారు వారలను బ్రోద్బలముచేసి యీ రిక్విజిషను పైసంతకములు చేయించినారనియు దీనివలన టేబుల్లె ముగు న్నది. ఈసెప్పము మిటింగు రిక్విజిషనుగూడ అట్టి కాగితమే యనియు, గుత్తా వెంకయ్యచాదరీగారే అందరిని బ్రోద్బలముచేసి తయారుచేసినారనియు నాకు తెలిసినది. సెప్పముమిటింగు పిలువకుండ యీకాగితమును రికార్డుచేయుటకు నాకధికారమున్నను సభను సమావేశపరచి యీపరిస్థితుల నొకసారి విశదపరచిన నెక్కుడు సరసముగనుండునని నేనిటుల గావించితిని. కావునతమ రెండరు యీపరిస్థితులను గుర్తించి, వైసుచేర్చును అవసరమనితో చేయెడల ఆప్రకారమే చేయించవచ్చునని కోరుచున్నాను. ఇక ను కార్యక్రమమున కుప్రకమింతము.

గుత్తా రామయ్యగారు వెంటనేచేచి చేర్చునగాని గావించిన యుపన్యాసమును ఖండింపుచు పాండురంగ సినిమావారి చర్చలను సమర్థింప జూచెనుగాని చేర్చునగాని వారి నాపక్షయ మై మాట్లాడగూడదని వాదించుటచే మార్పుండవలసి వచ్చెను. ఇట్లే మోతే నారాయణరావుగారు, డాక్టరు జోగయ్య శర్మగారును నుపన్యసింప జూచిరిగాని వారినిగూడ చేర్చున గారు వారించిరి. అందుచే వారును మార్పుండవలసినచ్చెను. ఈ వారింపులకు కినిసి తమ్మన మాణిక్యముగారు, మోతేనారాయణ

రావుగారు, గుత్తా రామయ్యగారు సభను విడిచి వెళ్లిపోయిరి. ఈ ముగ్గురును పాండురంగ సినిమా ప్రాప్రైటరులే.

తరువాత కొర్రపాటి వెంకటలక్ష్మీనారాయణగారు వైసు చేర్చును ఉండుట యావశ్యక వని తీర్మానము నుపపాదించి, వైసుచేర్చును ఉండినందువలన కలుగు లాభములను చెల్లిరి. డాక్టరు జోగయ్యశర్మగారు సదరు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రస్తుత పరిపాలనమున గల కొన్ని లోటుపాట్లను గమపరచి, అట్టివి లేకుండజేయుటకు వైసుచేర్చును అవసరమనిరి. కంభం పాటి కన్నయ్యగారు, ఉప్పు నారాయణమూర్తిగారు, ఇమ్మా నేని కృష్ణారావు నాయుడుగారు, నరాల పెట్టి దేవేంద్రుడుగారు యీతీర్మానము నెదిరింపుచు, నేను సభను విడిపోయిన సభ్యుల చర్యయే మనలోగల కలతలను తెలుపుచున్నవనియు, ఇట్టి కక్షలు ప్రబలియున్న తరువాతను ఈవైసుచేర్చును ఎన్నికలు పరిస్థితులను మరింత క్లిష్టపరుచుననియు, చేర్చుననునకు వైసుచేర్చు నునకు పడనిచో పరిపాలనలో చాలలోపములు కలుగుననియు, కావున ప్రస్తుతము వైసుచేర్చునుసంగతి విడిచిపెట్టుటయే మంచి దనియు నుడివీరి. చేర్చునగాని వాదప్రతివాదులను నిలుపు చేసి, జోగయ్యశర్మగారు చూపిన లోటుపాట్లు నిజమగు లోపములు కావనియు, వాటిని గురించి తాము చేసినపనిని తెలిసికొనకుండవా రటుల బరికెరినియు తెలుపుచు కొన్ని సమాధానములను చెప్పిరి. కొర్రపాటి లక్ష్మీనారాయణగారు తమ ప్రత్యుత్తరమును చేర్చునగాని రిమార్కులకు ముందే చెప్పినందున కడపట మాట్లాడ వీలుపడలేదు. తుదకు తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టగా, ఉపపాదకుల 5 లక్ష్మీనారాయణగారును, దానిని బలపరచిన జోగయ్యశర్మగారును మాత్రమే అనుకూలముగ చేతులెత్తిరి. వ్యతిరేకులచేతుల నెత్తెనుగా ఒక్క కలగర అచ్చయ్యగారు తప్ప (వీరు తటస్థులు) మిగిలినవా రెందరు చేతుల నెత్తిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసినది.

నరసాపురం
(స్వకీయవిలేజిరి)

శెంగోడాయన్ ఆసుపత్రి

ఆగస్టు 5:—మొన్న ఆదివారము రోజున దొడ్డిపట్టణలో మా సముకైత్తరుగాలైన శెంగోడాయన్ ఐ.సి.యస్ గారు ఆసుపత్రి నొకదానిని బహిరంగముచేసిరి. దొడ్డిపట్టణ పోవుటకు ఆ రోజున స్టీమరు ఏర్పాటుచేయబడెను. అదివర కొకరోజు ఏర్పాటుచేయబడెను గాని వర్షముచేత ఆరోజున పిలువడినది కాదు. దొడ్డిపట్టణ చేరినతరువాత ఆసుపత్రిని తెరవవలసినదని మా తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శెంగోడాయన్ గారిని జారీతి. మన గవర్నరుగాలైన లాల్లూ గోమెనుగారి స్క్రీమును చాలా ప్రశంసించిరి. ప్రస్తుతము స్క్రీముప్రకారము తాలూకా ఒక్కటికి రెండేసిగాని కొన్నిచోట్ల మాడేసిన్ని ఆసుపత్రి తేర్పాటు గావించబడినప్పటికి రైల్వలో ప్రతిగ్రామములోను ఇట్టి ఆసుపత్రి నొకదానినుండుట శ్రేయస్కరమని శెంగోడాయన్ గారు చెప్పిరి. దేశాభివృద్ధికి గ్రామమే మూలము గనుక గ్రామసౌకర్యములు ప్రధాన మనిరి. అట్టి గ్రామసౌకర్యముల నిమిత్త మేర్పడడ యీ స్క్రీము చాల ప్రశంసనీయమనిరి. యీ స్క్రీము ప్రకారము గొర్న మెంటువారు రు 400 లున్న తాలూకాబోర్డువారు మామనంబు లేక నాల్గవండులు మించకుండానున్న ఆసుపత్రి ఒక్కింటిని కాంక్షను చేస్తురు. అందులోనే మందులు మొదలగు ఉపకరణములను తెప్పించుకొని ఒక ఎల్. ఎస్. పి. ప్యాసుఅయినవారు ఆసుపత్రిని నడపవలయును. ఈ కొద్ది లాభముతో సంతృప్తిపడి ఆసుపత్రిలను నడుపు ఎల్. ఎస్. పిలు కావలయును. వారు దొరకనచో వారు పదుగురు సంసిద్ధులైనచో యీ స్క్రీము ప్రజలకు ఉపయోగకరముగా నుండుననుటకు ఎంతమాత్రము సందేహములేదు. ఈ ఆసుపత్రిని గురించి మా తాలూకాబోర్డు మెంబరు రామజోగయ్యగారు చాలా శ్రద్ధ వహించిరి. మా శెంగోడాయన్ గారు ఈ ఆసుపత్రిని తమనేరున పిలువనిట్లు కంగీకరించినది తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాను.

గొర్న మెంటు ప్రెయినింగు స్కూలు

మొన్నటిదినము మా గవర్న మెంటు ప్రెయినింగు స్కూలులో ప్రభుమోపాధ్యాయులగు గిడ్డి దొరగారిగౌరవార్థ మొకసభ జరిగినది. గిడ్డిగారు సెలవుమీద వెళ్ళుచున్నారు. ఘట్టు అసిస్టెంటుగారికి బదిలీకావినది. వీరుభయలు గౌరవార్థము సభజరుపబడినది. వీరుభయలు స్కూలులో చాలా అనురాగమును సంపాదించినట్లు కనబడుచున్నది. వీరివిషయమై చాలా పద్యములు చదువబడెను. గిడ్డిగారినిగురించి స్తోత్రములు చేయబడెను. గిడ్డిగారున్న ఘట్టు అసిస్టెంటుగాలైన రామమూర్తిగారున్న తగిన జవాబులు చివర నిచ్చుచు మంచినడత యీ ఘట్టులో ప్రధానమని పిలవకు బోధనజేసిరి.

అల్లూరు.
(ఒకవలేఖరి)

ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనము.

ఆగస్టు 6:—ఈనెల 5 తేదీ రాత్రి 9 1/2 గంటలకు యీ గ్రామమున శ్రీయుతులు కలియుగాద్ధుక్ జి.వి. అప్పారావుగారి ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనమున్ను, గూడూరు శేషరెడ్డి, నారాయణరావు గారల భీమ బల ప్రదర్శనమున్ను జరిగినది. అప్పారావుగారి శస్త్రకళలము చూచియే తీరవలయును. “జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునకు జంబెయెందు క” న్నట్లు వీరి విద్యను గూర్చి ప్రశంసించుట అనవసరము.

శ్రీ గూడూరు శేషరెడ్డిగారి ప్రదర్శనములు అన్నియు ఇదివరకెన్నడు యితరులచే చూపబడనివై యున్నవి. ముందు వెంట్రుకలకు చెందు నూలుపగ్గములు గట్టి తెంపుట, కంఠమునకు నూలుమోకు వేసుకొని తెంపుట, మొదలగున వన్ని యీ ప్రదర్శించిరి. చూపరు లెల్లరును, ఆశ్చర్య మానసులై విక్రీలి ప్రశంసించిరి. వీరు నెల్లూరులో 8-8-25 తేదీన జరుప బోవు ప్రదర్శనములో కంఠమునకు నూలుమోకు వేసుకొని తెంపుటను మారుగా ఇనుపగొలుసునే కంఠమునకు వేసుకొని తెంపుదురుట. ఇట్టిది హిందూదేశమున మరెవ్వరి చేతను ఇప్పటికి ప్రదర్శింపబడి యుండలేదు.

శ్రీ నారాయణరావుగారును, పిడికెటితో నువ్వులు పెండి నూనెతియుట. మొదలగు కొన్ని దృశ్యములజూపిరి.

వీరలందరిని భగవంతు డాయురారోగ్యము లాసంగి సందక్షించుగాక.

నేటి ప్రదర్శనమునకు రాబడిన ధనమును నెల్లూరు లోని “కస్తూరిదేవి జాతీయ బాలికాపాఠశాల” పోషకార్థమై యొసంగి ధన్యులైరి.

బందరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒక దుఃఖివార్త

ఆగస్టు 6:—మా పురపెద్దలలో నొకరగు సర్వాధినా రాయణమూర్తిగారు రాచపుండుచే బాపవడిచనిపోయిరి. వారు వయోస్థులు లయినను వ్యాధిగ్రస్తులు కాకమునుపు ప్రజాసౌక జీవనము దుత్సాహము గలవారయి పనిచేయుచుండిరి. తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగాఉండి అగ్రతరాలకు ప్రత్యేకిగా పట్టు చుటతో పనిచేసిరి. కొంతకాలముక్రిందుట మృగినిపలుకొన్నిలులో కూడ సభ్యులుగా ఉండియుండిరి.

వీరు మంచి నీరసంపత్తుగలవారు. ప్రభుమున బీదవారు గా మన్నన స్థిడరుచ్చితిలో స్వకీ క్షెల్ల చాల ధనమును ఆర్జించిరి. వీరికుమారుడు బి. యల్. క్లాసు చదువుచున్నాడు. వారి కుటుంబమునకు మానానుభూతి కనబరచుచున్నాము.

జవ్వారుపేటపాఠశాలకు

జవ్వారుపేట పాఠశాలకు విషయములో పోలీసువారు చార్జి షీటు పెట్టినారు.

మినర్వాసినిమా హాలు

గత తుపానునల్ల భగ్నమైపోయిన యీ హాలు తిరిగి నిర్మింపబడి నిన్నటిదినము ప్రథమ సినిమా ప్రదర్శనము ‘పతి భక్తి’యను మదకా ఫీల్ము చూపబడినది. ఇకముందు నాటక ప్రదర్శనములకు కూడ వీలుగా నుండునని తలచుచున్నాము.

మృగనిపలు ఎన్నికలు

ఈపురపాలక సంఘమందు త్వరలో కొన్ని స్థానములు ఖాళీ కానున్నవి. ఇప్పుడు ఖాళీగానున్న యేడు స్థానములు చాల ముఖ్యములయినవి. ఇప్పుడు మద్రాసులో మృగనిపలు ఎన్నికలసందర్భమున ఎట్లుఅందోళన జరుపబడుచున్నదో వోటర్లు గ్రహించి ఇప్పటినుండి కృషిసలిపి మృగనిపలు పరిపాలన సంస్కరణమునకు తోడ్పడెదరుగాక.

అడుసుపుండ్లమందు

వీళ్లలో తిరుగుటవల్ల కాల్చివేళ్లల మధ్యమన కలుగు అడుసుపుండ్లకు యీ డౌచుగము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును పుషయోగింప వచ్చును.

బడ్డి 1 కి 0-0-0 తపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజన్స్,
పార్కుటవును, మద్రాసు.

తిరుత్తని
(స్వకీయ విలేఖరి)

బలవంతమరణము

ఆగస్టు, 6:—ఈయూరియందలి కలవపర్వతలకు శ్రీ యుతులు సి. కందస్వామిమొదలియారు గారి యింటి పెరటియందుగల చేదుడుబావియందు నిన్నటిసాయంత్రము వజ్రుగ మను సుమారు ముప్పదియైదువత్సరముల వయస్సుగల మనుష్యుడొక డు పడి చచ్చెను. వెంటనే సంగతిదెలిసి శవమును బయటికిదీసి, పోలీసువారు పంచాయతీ గావించి, తుయర్గోగప్రాబల్యముచే నామనుష్యుడు, “బలవన్మరణము గావించుకొనినట్లు” దీర్ఘ నిందిరి.

చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు

గత ఏప్రిలు మాసారంభమునుండియు, టెంపరరీ ప్రెసి డెంటు యాజమాన్యముక్రింద నడుపబడుచుండు చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డునకు, చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారు కాళీ పడియుండిన ఆరుప్రభుత్వనియోజిత సభ్యుల (నామినేషన్) స్థానములకు ఇద్దరుపంచములను, ఒక మహమ్మదీయుని, ఒక బ్రాహ్మణుని, ఒక రెడ్డిని, ఒక వైశ్యుని నియమించినట్లును, నామినేషన్ సభ్యుడు గాబడిన రెడ్డిగారే టెంపరరీ ప్రెసిడెంటుగానుండుటచే వారియధ్యక్షతక్రింద గత జూలై 31 తేదీని బోర్డుసమావేశమును జరిగినట్లు దెలియుచున్నది. మొత్తమునకు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డునకు నామినేషన్ చేయబడిన సభ్యులలో, అఖిల భారత జాతీయోపసంఘసభ్యులును, చిత్తూరుమండల కాంగ్రెస్ నాయకులలో ముఖ్యులును నారాయణపరవాస్తవ్యులును నగు శ్రీయుతులు సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు నియమించబడినారనుటకు సంతకముచున్నది గాని, బోర్డుమొత్తమునకు కాళీగా నుండు సభ్యుల నెన్నుకొనుటయో, లేక, అలోచనలోనుండు విభజనపద్ధతితో, త్వరగా బ్రవేశపెట్టి బోర్డుపరిపాలనమును చక్కగా సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలసి యున్నది.

మోటారు బస్సులు

“శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి మోటారుబస్ సర్వీస్” అను పేరుతో, కీళుమాంబాకవాసులగు శ్రీ రావురూ చెంగమ నాయుడుగారిచే నేర్పాటుచేయబడిన 16 మంది ప్రయాణ మొనర్చగల మోటారుబస్సు నొక వానిని, తిరు త్తనినుండి పోలింగ పురమునకు నేడువయమునుండి నడుపబడుచున్నది. ప్రయాణీ కులవసతి ననుసరించి తిరు త్తనినుండి పోలింగ పురమునకు రెండు మాగ్గు పోయినప్పునట్లును, దారిమధ్యను ముఖ్యమగు ప్రదేశ ములందు ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకై ఆసనట్లును ఏర్పాటు చేయబడియున్నది.

ఇది గాక, నగరి రైలుస్టేషనునుండి పల్లవట్టునకును ఈమాసారంభమునుండియు, నొక టివికెడ్ కంపెనీవారిచే, ఒక బస్సు నడచుచు ప్రజాశీ కెంతయో సౌకర్య మొనగూర్చు చున్నది.

యూనియన్ బోర్డు

రాగల ఆది కృత్తికా తెప్పోత్సవమునకు విచ్చు యాత్రి కులకు నీయూరి యూనియన్ బోర్డువా రెక్కుడుడిక్షతో, రోడ్లు, దీపములు, మురుగుదొడ్లు, నీటిపంపిళ్లు, ఆరోగ్య మాదిగా గల చక్కనివసతులు గల్పించుట. కెక్కుడుడిక్షతో, పనులు నిర్వహించుచున్నారు.

కౌన్ థియేటరులో

శనివారం 8-8-25 నుండి 14-8-25 తేదీ శుక్రవారము వరకు ప్రతిరోజు రెండు ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30. ప్రత్యేక ప్రదర్శనం శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నం 3-15 గాల్ మాడన్ థియేటర్ను లిమిటెడ్ వారు రోముదేశమందలి యూనియన్ సినిమెటోగ్రాఫ్ ఇటాలియా వారితోకలిసి హిందువుల కత్తంత పవిత్రమున నాటకమును ప్రదర్శించురు.

సావిత్రి

6 భాగములు:— మెఫలీనాలో అత్యద్భుతముగ నటించిన కాంటెనరీను సావిత్రి పాత్రమును ప్రదర్శించుచు యీ ఫీల్మ్ ను ప్రదర్శించుటకు మాడన్ థియేటర్సువారే సర్వాధికారమును కల్గియున్నారు. పతివ్రత “సావిత్రి” ని చూడుడు. హాస్యములు ప్రత్యేకముగ చూపబడును.

మదనపల్లి
(స్వకీయవిలేఖరి)

మొహరమ్

ఆగస్టు 4:—మొహరమ్ పండుగ కాంతముగ ముగిసినది. రిజర్వుపోలీసు వచ్చియుండినది. నాలుగేండ్ల క్రితము మానీక్రము జరిగినప్పటినుండి హిందూ మహమ్మదీయులు వైష్ణవములు లేక సఖ్యతతో నున్నారని వ్రాయుటకు సంతకము కలుగుచున్నది. మహమ్మదీయులలోనే, తాలిఖానా కతులున్నందున కొట్లాట్లగునేమో యని మొదలుకొంత భీతి కలిగినదికాని, యట్టిచేదీయు జరుగకపోవుటయేకాక, ఉత్సవములలో కొందరు హిందువులు కూడ పాల్గొనిరిని తెలుపుటకు గర్వింపుచున్నాను.

కల్లుయిజారాలు

గతమాసము 26 తేదీన కల్లుయిజారావేలంపాటలు జరిగినవి. చిన్నచిన్న గ్రామముల చిల్లరదుకాణములు మాత్రము కొన్ని స్వల్పమొత్తమునకు పాడబడినవి. గతనెత్తరము కంటే తక్కువుగానే సవాళ్లు చేసినందునను, ఎక్కువ మొత్తమునకు సవాళ్లు చేయరాదని ఏకాభిప్రాయమై యున్నందునను, టవున్ అంగడిన్ని, తక్కిన పెద్ద గ్రామముల అంగళ్లున్న నిలిపి వేసినారు. చాలమంది సవాళ్లకు వచ్చియుండిరి. మరల 20 వ తేదీన వేల పాటలు జరుగునట్లు తెలియుచున్నది.

కళాశాలలో సైనిక శిక్షణము

కళాశాలలోని ఉన్నతి తరగతుల విద్యార్థులగు యుక్తి కులకు విశ్వ విద్యాలయ సైనిక శిక్షణము యూనివర్సిటీ మిలిటరై గ్రెసింగ్ కోర్స్ నిచ్చి తరిగితుచేయుటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఉడుపులును, లక్ష్యవిద్యకు కావలసిన పరికరములును కళాశాలవారే యిచ్చునట్లును, అప్పుడే 25 గురు విద్యార్థులు చేరుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లును, దాఖలాచేసుకొనుటకు తమ పేర్లు యిచ్చినట్లును తెలియుచున్నది. వ్యాయామ దేహ పరీక్షలకు ప్రోత్సాహ మొసంగుటయేకాక ప్రస్తుత దేశావసరముగు యువకులగు విద్యార్థులకు సైనిక తరిగితు నిచ్చుటకు యేర్పాటు చేయుచున్నందులకు కళాశాలాధికారు లెంతయు ప్రశంసార్హులు.

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యాంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0 విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యాశోకము 1-8-0 (అచ్చులో నున్నది) వి. పి. వాష్టేజి ప్రత్యేకము. మానేజరు, విద్యానిలయము, బందరు.

37000 పాలిసి హోల్డరులు

ప్రస్తుతము ది ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియాలో 7 కోట్లకు పైగానే పాలిసీలు గలవు. దీనిని నిర్వహించుటయందు తీసుకొనుచున్న జాగ్రత్త, పాలిసిహోల్డరుల లాభము ననుసరించియే సామ్యు నుపయోగించుట మున్నగునవియే ప్రజల ఆమోదమును అమిత మగా రయిటకు ముఖ్య కారణము.

(4) వివరములకు ఈవిను విలీనమునకు వ్రాయుడు. The Branch Secretaries, The Empire of India Life Assurance Co., Ltd. POST BOX No. 237, MADRAS.

నచ్చనిచో! సామ్యునాపను చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థుటము, భావస్థుటము, గ్రహ స్థుటము, అష్టకవర్ణ, హడేశం వర్ణ, ద్వాదశభావభూతిములు, దశాంతర్దశాభూతిములు, మున్నగు పెక్కుపాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. గేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, కళింగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

మకలపవార్తలు

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము:—కార్పొరేషను ఆరోగ్య శాఖవారు ప్రాప్తరోడు కార్పొరేషను గిరి స్కూలునందు 8 వ తేదినండి వారము రోజులవరకు ఆరోగ్య ప్రదర్శనము జరిపెదరు. ప్రతిదినము ఉదయం 7 గ-9 గ వరకు తెరువ బడును.

జగన్నాథ భక్త సభ:—ఎగ్జుకరులో వేదవిలాస మండర సుందరు జగన్నాథ భక్త సభవారు శ్రీజయంత్యుత్సవ సందర్భమున శ్రీ సాయంకాలము 4-14 గ బ్రహ్మక్రి సుబ్రహ్మణ్య భాగవతాదులను లక్ష్యులై కాలక్షేపము జరిపెదరు.

ఎన్నికల ప్రచారము:—కోత్వాలు బహు దివి జను కౌంగ్రెసు కిలాఖతు స్వరాజ్యపక్షముల యాజమాన్యము క్రింద కె. శ్రీరాములునాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యము బలపరచుటకై 28 కందప్పచెట్టి వీధిలో పెద్ద భజనతో ఉరేగింపు ప్రారంభమగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

గోఖలే హాలులో వేణుగానము:—గోఖలేహాలులో శ్రీ సాయంకాలము 4-15 గ గొప్ప వేణుగాన సభ జరుగును. పల్లవం సంపాదకులు వేణువు. కారురు చిన్నస్వామి అయ్యరు ఫిడెలు, కుంభకోణం అశ్వనంబి పిల్లై పురంగం, ఉమయాపురం సుందరయ్యరు ఘనం, కుంభకోణం రంగస్వామి పిల్లై మోరింగు.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆగమనము:—ప్రధాన న్యాయమూర్తి గౌ. సర్. విక్టరుమరేషల్స్ బ్రాటరు గారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నై పురికి వచ్చిరి. వీరు శైలపురై ఇంగ్లండునకు వెళ్లియుండిరి. వీరికి స్వాగతమిచ్చుటకై సెంట్రలు స్టేషనువద్ద న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, డాక్టరు పండ్రే, యస్. భవానందంపిల్లై, మీరు అమీరద్దీనుగార్లు మరి కొందరు ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి.

రాకపోకలు:—కమాండరు కాంటెలుగారు నిన్న రాత్రి కల్లికోటవెళ్లిరి. రైల్వేల వివిధ ఇంజనీయరింగు డైరెక్టరు లెఫ్టినెంట్లు కాలనలు హాస్పిటల్సుగారు నిన్న రాత్రి తిరుచినాపల్లికి ప్రయాణమై వెళ్లిరి. లెఫ్టినెంట్లు కలనలు బ్రాడ్ ఫెల్డు లెఫ్టిగారు బెంగళూరుకువెళ్లిరి కుమారమంగళం జమీందారు గారు నేటిదినం ఉదయం ఇంగ్లండునుండి చెన్నై పురికివచ్చిరి. రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు నేటిదినం ఉదయం చెన్నై పురికివచ్చిరి. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు ఆర్మీటేజిగారు అనంతపురమునకును, కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు కామరానుగారు మెట్టుపాలెమునకును యస్. రంగనాథంగారు సిల్హాకును నేటిదినము రాత్రి ప్రయాణమైపోయెదరు. (అ. (వె.))

కాకినాడ (స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము
కాకినాడ, ఆగస్టు 7:— నిన్న రాత్రి బాంకిపేటలో పంచములు కాపురముండు ప్రదేశమున పెద్ద సభచేయబడెను. శ్రీయుత బలుసు సాంబయ్యగారు కాంగ్రెసు విషయముల గురించియు స్వరాజ్యమును గురించియు అస్పృశ్యత విషయమును గురించియు పంచములకు ఉపన్యసించి బోధించిరి. శ్రీయుత నీలం వెంకయ్యగారు పంచము ప్రచారమును పునాతన చక్ర వర్తి హరికథనుచెప్పి వినువారి యామోదమును విడసిరి.

మద్రాసు బ్రాంచ్ నాకరులు:— మదరాసు బ్రాముకంపెనీనాథులసభ నిన్న రాత్రి స్వామినాయకను వీధిలో జరిగెను. సురేంద్రనాథ్ ఆర్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కార్యదర్శియగు ఎం. శ్రీరాములుగారు, సంఘమువారు కోరినప్రకారము తమ యిబ్బందులను చెబుచుకొనుచు కంపెనీ అధికారులకు గతవారము ఒక లేఖ వ్రాసినను యింక జవాబు రా లేదని చెలిపిరి.

ఆర్యగారు యిట్లు చెలిపిరి. ఈసంఘము మాతనముగా పునరుద్ధరింప బడుటచే శ్రద్ధవహించి యెక్కువ బలము చేకూర్చుకొనవలెను. అత్యవసరమున్న గాని సమ్మెగట్టుటకు సిద్ధపడరాదు. సమ్మె ఒక ఆయుధమువంటిది. అన్ని సమయములం దుపయోగింప వీలులేదు. ఇతరవిషయముల ఉపయోగించిచూచి విఫలమైన పిదప ఆఖరియెత్తుగా సమ్మెకు గడంగవలెను. ఇంకొక విషయమేమన, న్యాయముగ ప్రవర్తించి అధికారుల సంశ్చిత్తిపరచుటకు ప్రయత్నించవలెను. ప్రత్యేకవ్యక్తుల యిబ్బందులనుగూర్చి ఈ సంఘమువారు పట్టుదల వహింపరాదు. మరియు వారు కార్మికులగుటచే రాజకీయములందు పాల్గొనరాదు.

ఆసంఘమునకు ఇ. ఎల్. ఆయ్యంగారు పోషకులుగాను ఆర్యగారు అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈదిగువవీధి యిబ్బందుల చెబుచు కంపెనీగారికి లేఖ వ్రాసిరి. నాథులను బ్రాఫీషుఅధికారులు మర్యాదగ జూచుట లేదు. క్రిందటిసారి సమ్మె అంతమయినప్పటినుండి, స్వల్పసేర ములకుగూడ కఠినశిక్షల విధించుచు, ఉద్యోగమునుండి తొలగించుచున్నారు. కంపెనీవారు యిట్టి యిబ్బం దులను తొలగించి సానుకూల పరచవలసినది. 1919 సెప్టెం. 11. రంగారామగారు జె. సి. మాలేనిగారు మధ్యవర్తులుగ నుండి తీర్పు జేపినపుడు సరిగా పనికి హాజరగుండు వారికి నెలకు రూ. 3 యిచ్చుచుండవలెననియు దినమునకు కనీసము కూలి రూ. 1-0-6 పైగా బియ్యము అలవెన్న 2 ఆ యిచ్చుటకు నిశ్చయించబడెను. కాని కంపెనీవారు ఇవ్వకున్నారు. నియమిత కాలముకన్న యెక్కువసమీక్షేయువారికి దిక్కుకూలి ప్రకారమయ్యవలసి యుండగా తొలిగంటకు మాత్రమిచ్చి మిగిలిన గంటలకు యివ్వకున్నారు. ఈమాత్రము గూడ గత రెండువారముల నుండి యిచ్చుటలేదు. 52 దినములు పాలునకు నెలవు గలదు. పైగా అపునవమన 14 రోజులు అధికము కోరవచ్చును. ఈవరకును అధికారులు గమనింపకున్నారు. కంపెనీ వైద్యోగ్యోగి వద్దనే సర్టిఫికేటులు తెచ్చుకొనవలెననుచున్నారు. బ్రాఫీషు మావరెంటుగారు తీర్థముల అధికము జేయు విధానము బాగులేదు.

గుంటూరు జిల్లాకోర్టు ఫయిల్

I. P. 6/1917, O. P. 140/1923
పిటిషనరు:—కొల్లా వెంకట నారాయణగారి సుబ్బయ్య వద్దరా.

క్రెడిటరు:—కొల్లా బుచ్చయ్య కొడుకు సుబ్బయ్య వద్దరా.

యా వెంబరులో యిక్సానైట్ల తాలూకా పరుచూరు, కొల్లవారిపాలెం, జాగర్లమూడి గ్రామములలోని పెరకభూములు య 108-73 శెంట్లు యిండ్లు స్థలములు స్వేషల్ రిజిస్టరున్న నానల్ల ది 16-8-1925 తేదీన కారంచేడు గ్రామములో మా ఆఫీసువద్ద వేలంవేయబడును గనుక క్రెడిటర్లు హాజరయి, సరియయ్యి పాటలు రాబట్టుకొన వలసినది. కానెల్ల వారు వచ్చి కొనవలసినది. ఆఫీసురంమాఆఫీసులో దొరకును.

జాగర్ల మూడి కుప్పసామి, స్వేషల్ రిజిస్టరు, కారంచేడు, బాపట్లతాలూకా, ది 7-8-1925,

వెంకటగిరి (ఒకవిలేఖరి)

ప్రొఫెసర్ జి. వి. అప్పారావుగారు
ఆగస్టు 6:— కలియుగాధ్వన ప్రొ. జి. వి. అప్పారావుగారు ఈమధ్య మాగ్రామమున కరుణించియుండిరి. వీరికిగూడ లేటుమహారాజాగారి కాలములో వచ్చి దర్బారులో ప్రదర్శనము జరిపి శ్రీ శ్రీ మహారాజావారు వేటపికాలోహాడ వీధిగమిస్తూ ద్వైప్రావీణ్యమును పరీక్షించి వీరికి గొప్పసత్కార మొనర్చియున్నారు. ఇప్పుడును దర్బారులో ప్రదర్శనముజరిపి సంస్థానము వారిని మెప్పించిరి. వేటపికాలోహాడ వీధికి శ్రీ సామర్థ్యముల ప్రదర్శింపనున్నారు. కాని ప్రొఫెసరుగారు నెల్లూరులో ప్రత్యేకములు జరుపుటకు నెడవీయున్నందున ప్రస్తుతము వేటపికాగ్గు ఆపబడియున్నది.

ప్రాచీనధనుర్విద్యను సంస్థానమువారు ప్రోత్సహించి తన ఆదరమాపినందులకు ఆంధ్రులంతయు సంతోషపలసి యున్నది.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

నేవకుని వన్ను బాకీకి యజమాని యాస్తి జప్తుచేయుట

నాగపురము, ఆగస్టు 6:— నేవకుడను హాజీ విద్యవన్ను నివ్వనందుల కతని యజమానియగు పెండుర్లనవాసియగు నుత్తమరావు దేశముఖిగారి యాస్తులను జప్తుచేసిరా యని యడిగిరి. దానికి గౌ. సర్. బి. స్టాండనుగారు సమాధాన మిచ్చుచు, హాజీ పన్నివ్వలేదనియు, నతనివద్ద చరాస్త్రయేమియు లేదనియు, గావున నుత్తమరావుగారిని జీతమునుండి తగ్గించి దానిని తహిసీల్దారు కచ్చేరీలో కట్టుటకు గోరబడిరి. దానికి యుత్తమరావు గారంగీకరించిరి. అట్లు చేయకపోయినయెడల తన యాస్తిని జప్తుచేసుకొనగోరిరి. ఉత్తమరావుగారు తన వాగ్దానమును నిలువబెట్టుకొన లేకపోయెను. కావున నుత్తమరావుగారి చరాస్త్రజప్తుచేయుట కాజ్ఞ యాయబడెను. దానికి నాయులు లేఖ శీల్దారు నిది తప్పని నిర్ణయించబడెను. దాని కతడు తమహాగూడ నిచ్చెను.

వైద్యుగా రుద్యోగులను తమ యాస్తులన్న జిల్లాలందు, నియమించుకూడదను నియమముగలదా అని యడిగిరి. దానికి స్టాండనుగారు సమాధాన మిచ్చునట్టి విధిలేదనియు, కాని నట్లాస్తులుగల యుద్యోగిని నియమించునపుడు ప్రభుత్వము విచారించుచుండుననియు చెలిపిరి.

త్వరలో రావుసాహెబు నింబాల్మరుగా రుద్యోగము నుండి విక్రాంతి గొనుచున్నారు గాన వారిని మార్పుట కుద్దేశించుట లేవనిరి. (అ. (వె.))

నెల్లూరు ఉపాధ్యాయుల సంఘము

నెల్లూరులో గవర్న మెంటు ప్రెయినింగుస్కూలు ఉపాధ్యాయుల సంఘ వార్షికోత్సవము 5 వ తేదీన జరిగినది. పి. రాజగోపాలాచారిగారు, మునసబు, అధ్యక్షత వహించిరి. బి. వెంకటరంగయ్య పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. చాలమంది పురజనులు విచ్చేసిరి. “కృష్ణలీల” ప్రహేళిక వాటకములలో కొన్ని గంగములు ప్రదర్శింపబడెను.

చీనావిద్యార్థులు బిటిషు

మత పాఠశాలను బహిష్కరించుట (అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బిటిషుమత సంఘంపై స్థాపించబడిన పాఠశాలను, కళాశాలను బహిష్కరించుటకు చీనావిద్యార్థులు పూనుకొనిరి. ఇది చాల ఉద్రేకముగ సాగుచున్నది.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము

పెద్దడబ్బీ(6చిన్నడబ్బీలమందు) 1-కి నెల రూ.1-8-0
చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-6-0

ఈచూర్ణము వనమూలికచే చేయబడినది. దగ్ధ, ఉబ్బునూ, కాస, పీసన శైత్యజ్వరము మొదలగువాటికి మిగుల ఉపయోగించును. ఒకచిన్న పళ్లెములో కొంచెము సాగుమును వేసి నిప్పు పుల్ల గీచి అంటించి ఆసాగను ఆహ్లాదించినవెంటనే క్యాంపు, పిల్లి కూతలు, ఆమాసము, ఎగరోపుష్కర్తను. కల్లై తెగివకుక, ఎగ్జాన్స చూనును. ముక్కోర్ల దిబ్బిత వర్షులును. ఉబ్బునూగుల ప్రతివారు దీనిని నెలలు నుంచుకొనుట మంచిది. పు. పు. లేదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

సుబోధిని గ్రంథనిలయము

తెనాలి (గుంటూరుజిల్లా)

వెలువడినది! 11 వ కుసుముము త్వరపడుము!!

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు జీవితము

(ఇయ్యది శ్రీ) కోన వెంకటరాయశర్మగారిచే వ్రాయబడినది)

జన్మముమొదలు మరణమువరకుగల దాసుగారి దేశభావనము, జ్ఞానాభ్యాసములుగూడెల్ల విపులముగ వర్ణింపబడినవి భారతీయులెల్లరు తప్పక చదువవలసిన గ్రంథము. క్లెజ్ కాగితములు 180 పుటలు నెల 0-12-0.

మా గ్రంథనిలయమునకు చందాదారులుగ జేరినవారికి 0-8-0.

ఇట్టి యపూర్వగ్రంథము ఆలసించిన లభింపదు. గ్రంథాలయములకు 0-6-0.

శ్రీ శ్రీ సర్ సురేంద్రనాథబెనర్జీగారు

అశేష భారత సంతాపము

‘ధీరుడు, విజ్ఞాని, మాతృ సేవాధురంధరుడు’ పోయెనని మహాత్ముడు, ఆంధ్రుడు, వివిధ ప్రతికలు ప్రశంసించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:—సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మరణమునుగూర్చి సామంతాపపూర్వకవాక్యములు కలకత్తాపట్టణమును, వివిధ ప్రాంతములందు గల సివిలు క్రిమినలు స్వామ్యాలయములందు, నడుచుచున్నవి. నాటికి కచ్చేరులు మాయబడినవి. స్వామ్యవాది సంఘములకూడ వివిధ ప్రాంతములవారు పోలనుజేసిరి. యమా దన్ని పాతకాలకు, కళాకాలు స్వాగతసభలు కావించినవి. అన్నియు మాయబడినవి. భారతీయవర్తకలంఘము దుకానులను గట్టిచేసిరి. కలకత్తా సర్వపక్షములవారు నుగలసి స్వార్థసభను మహాత్ముని యగృత్యత్రీకృతించుచుదును.

ఆంధ్రులుగారి ప్రశంస

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:—అసోసియేటెడు ప్రతినిధి సందర్శింపగా ఆంధ్రులుగారి రిక్తులుజిహ్విరి. “బెనర్జీగారితో పరిచయము నాకు 1901 వ సం॥ము కలకత్తాకాంగ్రెసునందు కలిగెను. నాటినుండి మాప్రేమను నిరభ్యంతరముగ సాగుచుండెను. మానవసేవాకార్యములందు సంప్రదించు సానుభూతి జూపుచుండెను. అట్టి సేవాసందర్భము లనేకములందనితోగలసి నేను పనిచేయుభాగ్యము కలిగినది. ముఖ్యముగా జెయిలుసంస్కరణము, ద్వీపాంతరవాసశిక్షితుల నుండు జెయిలుఖానాను దీనివేయుటయుండును, వలసకుపోవు కూలీలవిడుదలయు, విదేశములందు భారతీయుల హక్కులకొరత కలిపినచేయుభాగ్యము నాకు గలిగినది. బాధితులవిడుదలయు పనిచేయుటలో మహాయోధుడు.”

మహాత్ముని విచారము

బరంపురంనుండివచ్చి వెంటనే మహాత్ముడు భారత్పూరునకు సి. యచ్. ఆంధ్రులుగారితోగలసిపోయిరి. సర్ బెనర్జీగారి కుమారుడు వారిని సన్మానించిరి. అసోసియేటెడు ప్రతినిధితో నిట్లునుడిచిరి. “ఇప్పుడే బెనర్జీగారి గృహమునుండి వచ్చుచున్నాను. వచ్చేతరుక్రవారము రెండవమా రామహామహానితో సంభాషించుటకు నిశ్చయపరచుకొని సిద్ధమయిననేను, నేడే తదాత్మీయుల నాశ్వసించుటకుపోవలసివచ్చును నాకుగల విచారమాహింపవచ్చును. గృహమునలి స్త్రీలకోదనము దుర్భరముగానున్నది. కాని బెనర్జీగారు కొద్దిమందినే గాక యట్టి యాత్మీయుల ననేకులను విడిచివేసెను. అది మనసునందుచుకొని బెనర్జీగారి యాత్మ బంధువులు కొంత శాంతింపదగినదే. ఒకానొకప్పుడు జాతికంతకుగాకపోయినను, వంగరాష్ట్రమున కేకైకారాధ్యుడు 1901వ సం॥న నేను చిన్నవయసునందాశ్రీకానుండివచ్చి కలకత్తాకాంగ్రెసులో చూచితిని. తత్సమయమున నాతడు లేనిదే కాంగ్రెసు యంతయాభాసముగ నుండునో గ్రహించగలిగితిని. నేటిభారతనిర్మాతలందు ప్రధానుడు గాకపోయినను నట్టివారిలో నొకడు, కాంగ్రెసు స్థాపకుడతడొకడే గాక పోయినను, ప్రధాన సంస్థాపకులలో నొకడు.

ప్రస్తుతము దేశమునందున్న యావేశముతగ్గి స్వస్థతకు వచ్చినతోడనే, భారతీయులు సర్ బెనర్జీగారి ప్రతిభనుగ్రహించి నేటి రాజకీయనాయకుల కెట్లు ప్రశంసించుకో యలులే బ్రశంసించును. తనకాలముందు సర్ బెనర్జీగారత్యుచ్ఛ స్థానమున వహించిరి. కృతజ్ఞతగల దేశము తప్పక యేకాంశవత్సరములో, గాక మనలో చాలమంది పుట్టకపూర్వమే మాతృసేవ ప్రారంభించి సమాజోత్తరమునకు మంచిజేసి యద్భుతముగ ప్రఖ్యాతినహించిన పురుషుని గౌరవించును. తాను మరణించువఱకు దేశసేవాదీక్షను వదలని మహాధీరుడు.”

పత్రికా ప్రశంస

హిందూస్థానీ టైముస్పత్రిక

డెల్హి, ఆగస్టు 7:—‘భారత నియత’ అనుకీర్తికృతిం ద పైపత్రిక సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారిని విశేషముగ కీర్తించెను. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వముతో సహకారమొనర్చునోరు నతని హితోపదేశములు వెనుక నతనియపవ్యాసములు భ్రమింపజేసి నట్లు చెయకపోయిన, నతనిదేశసేవాధురంధరతనూత్రము ప్రజల సన్మానమును జూరగొనకమానదు.

‘టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా’

బొంబాయి, ఆగస్టు 7:— సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి వంటి యవశ్యజ్ఞాడు ధీకారి మృత్యువాతబడుట భారతజీవితమున కవశ్యము, సత్యంతసంతాపకరమునై యున్నది. వారి యొక్క సరసాలోచనలు, దృఢాభిప్రాయములు, దేశమునందావేశము ప్రజలయందు నీసమయమున నత్యవసరములు. సంతాపకరము యయినను, చిరజీవియై, గౌరవప్రదముగ జీవితమును గడిపి హతయు గీర్తికేషుడాయెనని దేశము కృతజ్ఞతజూపును.

‘బొంబాయి క్రానికలు’

పూర్వకాలపు రాజకీయశయములను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చువారిలో నాఖరినాయకుడు గూడ మరణించెను. నవీనభావములు, నూతనయోగాంశోభములు నతని 50 వత్సరముల దేశసేవను గొంతకుజుగు ప ఆ చ న చ్చు ను. చం చ లి త దినములందలి యావేశమును గొంత తగ్గించిచూచు నెడల సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు పీఠల యన్యులనభోయబడిన దేశసేవకుడని గ్రహించవచ్చును. దేశసేవ యతనినుండి దీనివేయునో నతని యందేమియు మనము గమనింప సక్కుటలేదు కాని 40 సం॥ ల యాందోళన మతనిని జాతీయ మహానాయకులలో నొకనినిగ జేసెను.”

“ఈ వెనింగు న్యూస్”

వంగ రాష్ట్రముందు, భారతదేశముందును గూడ నతని సింహాసాదమింకను విశిష్టమనే యున్నది. ఏలన, దేశసేవయందతర దుపస్థించి సకలమొనర్చిన మహాకార్యము లనేకము తన్నటికిని మఱువరానివియున్నవి తనలోనున్న వాని సంతృప్తికరంకోచమును లేక యితరల కిచ్చెను. పూర్వపు రోజులందు దేశీయ మహాసభ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు లేచుండినచో కర్ణుడు లేని భారతమునలేనే యుండెడిది. తత్సభావేదిక పైన నతడు గంభీరోపన్యాసముల గావించి, దేశీయుల మత్సహమును, యశను బుట్టించెడివాడు. అతని మరణముతో దేశమందలి గొప్పన క్తలు, ధీరులును, నాయకులను గోల్పోతిమనియే యూహింపవచ్చును.

వయినీరు పత్రిక

అలహాబాదు, ఆగస్టు 7:—ఈనడుమ మరణించినవారిలో ఘనమును, బెక్కువిషయములందు మహామహాడు నని సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారిని పరిగణింపదగియున్నది. కొంతకాలము శ్రోతలను తనయపవ్యాసములచే జీత్రభ్రమనొందింపగల మహాశక్తి, సంస్కరణములు వచ్చినవిమృత్తు సంస్కరణములు నాచరించి తనయనుభవమువలన గలిగిన గూఢాపరములను బ్రజలంతగా విశ్వసించలేదని గ్రహించెను. కాని యాందోళనకరమున దినములుగడచి, స్థిమితము నందినతోడనే వంగరాష్ట్రము తన నాయకుని సంపూర్ణముగ సన్మానించును.

సివిలు అండు మిలిటరీ గెజటు

లాహోరు, ఆగస్టు 7:—సర్ బెనర్జీగారి మరణము నాత్యబంధువుల మరణముతో విచారించనివారుండరు. అనుభవమువలన, బాధ్యతవహించుటవలన, గత కొలదివత్సరములందు భారత నాయకములలో సగ్రస్థానము వహించెను. మొదటిలో నుండు యావేశమును జయించి, విమర్శనాబుద్ధి, దేశభక్తిని తుల్యస్థానములందుంచి తన దేశమునకు గావలసిన వాటిని నిర్ణయించు మహామహులలో నొకడతడు. మొదటి దినములందు నిర్బంధింపబడి, భారత జాతీయవాదులలో చాలకాలము ప్రభుత్వముచే ననుమానింపబడి తుదిదినములందు రాజకీయవిజ్ఞానమునకు బ్రసిద్ధిపడిన మహామహుడు.

‘ట్రీబ్యూను’

సురేంద్రనాథుని మరణమువలన దేశమునందు చాలకాల మలోచనా కూన్యమును గల్పించును. దేశచక్రతన గమనించి న్యాయబుద్ధితో విమర్శించినచో, ప్రస్తుత దేశసంచలమునందు వెనుకబడియుండిన నతని మహత్వమును గ్రహించని వారుండరు. మన మత్యంత గౌరవముతో సన్మానించు లోకమాన్య, మహాత్ములవంటి రాజకీయశయములు కలహాడు గాకపోయినను, వారిం దయారునేసినవాడని మాత్ర ముపన్యకొనక తప్పదు.

“మూన్లీమ్ బెల్లెక్సు”

వంగదేశమందలి వక్తలందు, పత్రికా నిర్వాహకులందు ప్రశస్తి వహిన సర్ బెనర్జీగారి మరణమున కశేష భారత దేశమును సంతాపించును. మాంట్సున్డ సంస్కరణములు వచ్చినతోడనే మితవాదియై, పిదప సర్ బిరుదముకూడ చందెను. కాని తత్పూర్వ మాయన చేసిననేన నూతన యుగముందలి మితవాదిత్వమును బోధించి మన యాదరణను సంక్రమించును. అతని చిరస్మరణీయుడుగ నుండును.

దేశభాషాపత్రికలుకూడ నతనిని బ్రశంసించినవి. తుది రోజులలో మితవాదిత్వము నవలంబించినందులకు సంభ్రమమును కొన్ని పత్రికలు జూపినను, ఘనుడని ప్రశంసించినవి. (అ.ప్రె.)

మరికొన్ని అభిప్రాయములు

సింహా ప్రభువు

“బెనర్జీగారిమరణవార్త నన్ను దుఃఖముద్రమన ముంచితేసెను. మొదటినుండియు ఆయన నే నేను రాజకీయములందు గురువుగా భావించియుంటిని.”

సర్ పి. సి. రాయగారు

“50 ఏండ్లపాటు బెనర్జీగారికొక్కరే వంగరాష్ట్రమున కంతకును నాయకుడుగా నుండెను. ఆరోజులలో ఆయన మాటయేచట్టముగా సాగెను. 1920, మొదలు స్థితిగతులు మారినవి. బెనర్జీగారు వెనుకబడిపోయిరి. పలుకుబడి తగ్గిపోయినది. భారతదేశమునకు బెనర్జీగారు చేసినసేవ నిరుపమానమని ఒప్పుకొనక తప్పదు. బెనర్జీగారు దీర్ఘకాలము జీవించి మహాస్ఫుటపదవిని బిరుదములనుబడసియే మృతినొందినను వారిమరణమువలన దేశమునకు నష్టముకలిగినమాట నిశ్చయము.

న్యాయమూర్తి షర్వాడ్ గారు

“ఇటీవల బెనర్జీగారి భావములు సర్వజనాదరణీయములుగా నుండకపోయినను, ఇప్పుడు మనమనుభవించుచున్న రాజకీయసౌకర్యములన్నియు మనకు లభించుట బెనర్జీగారి కృషియే కారణమని ఒప్పుకొనక తప్పదు.” (అ.ప్రె. స్వేషలు)

రాజప్రతినిధి సానుభూతి

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి బంధువులకు రాజప్రతినిధిగారిట్లు తంతిజేసిరి. “మీవిచారసమయమున నాయొక్క హృదయపూర్వక సానుభూతిని గ్రహింపగోరుచున్నాను. మీకేగాక భారతదేశమున కంతకును గూడ గొప్పనష్టము నాటిల్లినది. వంశము మీరిన ముదునలియైనను కార్యోత్సాహమునందు మాత్రము యావనమునే జూపెను”

వాచాగారి విచారము

సింహా ప్రభువునకు సర్ ద్వివాచాగారిట్లు తంతిజేసిరి. “సర్ సురేంద్రనాథుని మరణవార్త చాల సంతాపమును, హృదయవేదనను గల్పించినది. భారత దేశమంతయు నీనష్టమునకు విచారించును. పూర్వపు కాంగ్రెసు నాయకులందఱి యాఖరు వాడుగూడ పోయెనని చాల తపాతపా వోడుమున్నది.” (అ.ప్రె.)

కలకత్తా నాయకుల ప్రశంస

మేయరు జె. ఎం. నేనుగు ప్రగారు

“సర్ సురేంద్రనాథుగారు చనిపోయినను వార్త రాత్రి 2 గంటలవేళ నేను పరుండియుండగా నాకు తెలిసినది. నాకు కొంతసేపటివరకును చైతన్యమే కలుగలేదు. 40 ఏండ్ల క్రితము బెనర్జీగారును మరికొందఱును కలిసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభను బొంబాయిలో మొదట నేర్పరచిరి. వారందరు నలుల పూనుకొనినచో కాంగ్రెసు మహాసభ ఏర్పడియుండుట గూడ సంశయాస్పదమే యగును. 80 ఏండ్లపాటు జాతీయతాభివృద్ధికి బెనర్జీగారు తీవ్రముగ కృషి సలిపిరి. చనిపోవువరకును గూడ జాతీయసేవ ప్రభువు పంక్తియందే నిశ్చలమై సలుపుచుండిరి. వంగరాష్ట్రవిభజనమున రద్దుపరుచుటకు ఆందోళనమును బెనర్జీగారే ప్రారంభించిరి. బెనర్జీగారి మరణమునకు స్వరాజ్య పక్షమువారే గాక దేశీయులందరును గూడ దుఃఖినిమున్ను లగుదురు. దేశబంధుదాసుగారు మృతినొందిన కొలదిదినములకే బెనర్జీగారుగూడ చనిపోవుట తలస్థించినందున దేశీయులసంతాపము మరింత తీవ్రముగూడ నైనది” —అని నేనుగు ప్రగారు నుడిచిరి.

బి. చక్రవర్తిగారు

“17 వతాబ్దప్రారంభమున బెనర్జీగారు విద్యార్థులసంఘము నేర్పరచిరి. పెక్కుసంవత్సరములపాటు నే నాసంఘమున

కు కాల్వలు తవ్వించి, ఆ కాల్వల చాలకాలము పనిచేసినది గాని సేను 1880 లో ప్రభుత్వవద్ద కాల్వల నిర్మాణము చేరనిగాన నప్పటినుండియు కొంతకాలమువరకును రాజకీయరంగ మునందు బెన్సీగారితో నాకు సంబంధము విడిపోయినది. 1882 జనవరిలో సేను ఆంగ్లదేశమును కేసీని, తదాదిగా 5 ఏండ్లవరకు బెన్సీగారితో నాకు సంబంధము తొలగిపోయినది. 1885 లో అఖిల భారత కాంగ్రెసు మహాసభ యేర్పడినది. అది మొదలు 1905 వరకును ఒక్కరితగానే పనిచేసినది. నాకును బెన్సీగారి కిని అత్యధికమగపరిచయ పేర్కొని చాలకాలము నిరంతరాయము గా కొనసాగినది. 1912 లో కామిల్లాలో వంగరాష్ట్రీయసభ జరిగినపుడు నన్ను ఆహ్వానించి నన్ను కొనిరి. ఆసభలో అత్యంత నియోజకత్వమును బెన్సీగారే ఉపపాదించిరి. ఆసభ చాల జయప్రదముగా జరిగినది. 1917 లో డాక్టరు బిసెంటుగారిని అరెస్టుచేసినందున కలకత్తాలో ఘోరరంగసభను జరుపగోరగా ప్రభుత్వవ్యతిరేకులు జరుపగూడదనిరి. ఆ ఉత్తరువు ఆక్రమమని గవర్నరు రోనాల్డు మేజర్లు ప్రతిఘటించుటకు బెన్సీగారు ను సర్ నీలరత్న సర్కారుగారును సేనును వెల్లి వాదించితిమి. అందువలన గవర్నరు తప్పుకోవలసి సభను జరుపుట కనుమతి నిచ్చెను గాని మేము సభానిబంధనల నతిక్రమించగూడదని మాత్రముతడు విధించెను. కీ|| శ్రీ|| సర్ చంద్రమాధవభూషణ గారి అధ్యక్షతక్రింద ఘోరరంగసభ జరిగినది. తరువాత సాంపవ త్వరమున (1917) జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభకు కీ|| శ్రీ|| వై కుంఠ నాథ సేను గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగను డాక్టరు బిసెంటుగారు అధ్యక్షురాలుగాను ఉండవలెనను విషయమునుగూర్చి మొదట కొంతవాదము జరిగినదిగాని చివర కా పదవులకు వారే యెప్పుకొనబడిరి. ఆసభలో బెన్సీగారి రాక ముఖ్యతీర్మానము నుపపాదించిరి. అటుపిమ్మట ద్వంద్వపరిపాలన పద్ధతినిగూర్చి అనుమాన ప్రతిపాదనకు తేర్చుకొని, ద్వంద్వ పరిపాలనము విఫలమగుననియే సేను మొమ్మసర్కు ప్రభుత్వతోను మాంటాగూగారితోడను గూడ తెలిపితినిగాని బెన్సీగారు దాని నంగీకరించిరి. వంగరాష్ట్రమున రాజకీయములందు ప్రధాన చాట్యుడు బెన్సీగారే. సేను విద్యార్థిగానుండి నప్పటినుండియు ఆయన నాయకత్వముక్రిందనే పనిచేయుచుంటిని. ఆయన గొప్ప వక్త. రాజనీతిజ్ఞుడు. 50 ఏండ్లపాటు నాయకుడుగానుండెను. ఆయనచేసిన దేశసేవ సర్వజనులచేతను చిరస్మరణీయముగానుండ దగినది. బెన్సీగారు సర్వసామర్థ్యములను కలిగినవారు. ఈశక ములో ఆయన కెవ్వరును యాడుకారనియే నానమ్మకము" అని చక్రవర్తి గారు నడిపిరి.

బెసెను చంద్రపాలుగారు

"బెన్సీగారు చేసిన దేశసేవయును రాజ్యాంగసేవయును అమోఘము. 50 ఏండ్లనుండి సేను స్థూలంగా దాని సేరి యు న్నాను. సురేంద్రనాథుడే వంగరాష్ట్ర విజ్ఞానము. విజ్ఞానమే సురేంద్రనాథుడు. మేనంద్రమున ఆయన అనుచరకోటిలోని వారమే. ఇటలీకి ముఖనీయున, హంగరీకి కోసతును, ఐర్లండుకు థామును- డెన్మార్కుకు ఎటెలు జాతీయవిధానలో అటు ల బెన్సీగారు భారత దేశమునకు జాతీయతానిర్మాతగా నుం డెను. 50 ఏండ్ల క్రితము బుద్ధాధికులను నంగయునకు లండనును బెన్సీగారికి బ్రహ్మభ్రమపట్టిరిగాని అప్పటి ప్రముఖులు మాత్రము ఆయనతో కలియలేదు. తరువాతకుబడి నువయోగించి ఆయన నడచి వేయుటకు ప్రయత్నించక పోయినను ఆయనకు సుదీర్ఘ యుండి రనుమాట మాత్రము నిజము. కలకత్తా విద్యార్థులు ముఖ్యముగా తూర్పు వంగము వారు బెన్సీగారిపట్ల నత్యంతభక్తిభరితులుగా నుండిరి. అందు వలననే బెన్సీగారు క్రొత్తదారిని క్రొత్తకృతులను ఆమోదమున యునుకులు గూడ నడిపించి వారిలో దేశభక్తిని నిచ్చి కొందించుటకును సేనైనది. మరికొన్ని ఏండ్లను బెన్సీగారు బాహ్యత సేరింగినవారు గౌరవింపబడదగినవారు- అని మొదట ఆయన నను బహిష్కరించిన ప్రముఖులును ధనికులును గూడ- మరల ఆయనను గౌరవింపసాగిరి. ఆరంభమున ఆయనను మిక్కిలి అగౌరవముగా జూచిన దొరతనమువారుగూడ ఆయనను గౌర వించిరి. అంతటితో ప్రజానాయకుడుగా ఆయన కదివరకు లభించిన గౌరవమును పలుకుబడియును తగ్గిపోయెను. 20 ఏండ్లనుండి బెన్సీగారు వెనుకబడి పోయిరి. ఇట్టిమార్పు అన్ని దేశములలోనుగూడ నాయకుల జీవితములలో కలుగుచునే యుండును. నాయకులలో నెంతటి గొప్పవాడైననుసరే గూన స్థానమును ఏకరితిగా పలుకుబడిని గౌరవమును కలిగియుండ బాల డు. అటులే కొంతకాలమువరకు బెన్సీగారి పలుకుబడిగూడ తొల గిపోయినది. క్రొత్తనాయకులు అధికమున నలంకరించిరి. సమ కాలీనులందఱును ఏన్న కినిగాని ఏకరితిని గౌరవింపబాలరు గాని చర్చితమైనను అట్టివారి విమర్శలనుబట్టి గాక దేశమునకు కలిగిన స్థిరభావమునుబట్టిచేష్టలు అధ్యక్షుల నిర్ణయించుచుండును. ఆరీతిగా చూచినచో సమకాలీనులలో చాలమంది బెన్సీగారి కిడు కాబాల్యపోయినా చెప్పక తప్పదు. బెన్సీగారే జనించి యుండనిచో వంగరాష్ట్రముగాని భారతదేశముగాని యిప్పుడు న్నట్టి అభివృద్ధిదేశలో నుండబాలనియే చెప్పదగినది. ప్రజలను సమకాలీనులగుండ అధికముగ ఆకర్షింపగల అద్భుతశక్తి ఆయ

నకు హెచ్చుగానుండెను. నూతనభావమును నూతనోద్యమమును బెన్సీగారే మనదేశమున ప్రారంభించెను. జాతీయోద్యమమును రాజకీయ స్వాతంత్ర్యసక్తిని కలుగజేసినవాడు బెన్సీగారే" అనిపాలుగారు నడిపిరి.

సర్. పి. సి. మిత్రగారు

"బెన్సీగారు చిరకాలము ప్రశంసనీయులుగా దేశసేవను చేసిరి. రాజకీయములందు ఎన్ని యోమాద్యులు కలిగినను ఆయన మాత్రము 'బిరుదు సేవనల్లు' గానే కడవరకునుగూడ పని చేసెను. 'అన్నిటికంటెను దేశాభివృద్ధియే ప్రధానము' అనునది యే బెన్సీగారి ముఖ్యశయము. కాని దేశసేవని గమనించుచునే ఆయన తదనుగుణముగానే సేవచేయుచుండెను. అత్యంతవిషాద కాలమునందుగూడ ఆయనకు ఆకావిశ్వాసము లేన్నదిను తొలగిపోలేదు. 'జాతీయత దేశీయులవలననే కలుగును. బహు జనాభీప్రాయమునకు బాంక తప్పదు. అందులకు వంగరాష్ట్ర విభజనమును రద్దుపరుచుటయే ముఖ్యనిర్వహము.' అని బెన్సీగారి రెప్పుడును నడుపుచుండిరి. బెన్సీగారు చిరకాలము జీవించి చనిపోయినను గూడ దేశమునకు ఆయనమరణవలన నష్ట మే కలిగినది. ఇప్పుడు అన్ని పక్షములవారును కలిపివనిచేయుట అత్యవసరముగా నున్నది. స్వపక్షప్రధానసిద్ధాంతములకు భంగ ము కలుగకుండ సకలపక్ష సమ్మేళనమును కలిగించుటకు బెన్సీ గారిరథమునుకృషిచేయగలిగియుండిరి. ఆయనమరణసమయము నైన అన్ని పక్షములును దేశాభివృద్ధియే ప్రధానమని నిర్ధారణ చేయుదురని ఆశించుటగూడ గొంతెమకోరికవలెనే కనిపించ వచ్చును." అని మిత్రగారు నడిపిరి. (అ. ప్రె. పైపలు)

హాజియాత్రికులు తిరిగి వచ్చుట

తైరికుల అభిప్రాయములు

బొంబాయి, ఆగస్టు 7 - కొంతమంది యాత్రికులను కరాచీయందు దింపి ఎస్. ఎస్. "నరిస్టాన్" ఓడ 247 తీరవాసు లతో బొంబాయి రేవు జేరెను. సముద్ర ప్రయాణము బాగుగ నుండె ననియు, మెక్కాయందు జయప్రదముగ హాజిబుబడె ననియు, మెక్కాయుండిమెడినావరకును 400 యాత్రికులు నడువ వలసి వచ్చెననియు, యంతకంటె యాత్రికులు యేవిధముగ కష్టములకు పాలుగారెదనియు నొక యాత్రికును పత్రికా విలే ఖిలోచెల్పెను. హెడ్జాజీనందు తిసుబందారముల నెల స్వల్పముగ బెరిగెను. పవిత్రముగ గోరీలు మరమ్మత్తు చేయబడలేదు. నాలు డ్దీను నాచీగోరి సహితముగ బెక్కగోరీలు పాడచేయుబడెను. టర్క్లీ యాజిత్తు సీరియా దేశములనుండి యాత్రికులు రాకుండుట యీయేటి హాజీనందొక విశేషముగనున్నది. హాజియాత్రికులలో నిద్దరు సముద్ర ప్రయాణమునందు మరణించిరి. చనిపోయినవారలను సముద్రములో వారవేసిరి. (అ. ప్రె.)

సిక్కు-గురుద్వారా శాసనము

గవర్నరు జనర లామోదించెను

లాహోరు, ఆగస్టు 7: 1925-వ సంవత్సరపు సిక్కు-గురుద్వారా శాసనమును అక్కింగు గవర్నరుజనరలుగారా మోదిం చుటచే పంజాబు గెజెటునందు సేడు ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

సర్ విలియం మేరిసుగారి పర్యటనము

బోధాభ్యసన కళాశాలను సందర్శించుట
ఆగ్రా, ఆగస్టు 7: సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు సర్ విలియం మేరిసుగారిచ్చటకు వయచేసిరి. బోధాభ్యసన కళాశాలను సేడు వీక్షించిరి. (అ. ప్రె.)

జయతో అభిండపాఠము పూర్తిఅయ్యెను

అకాలీలు వెడలిపోయిరి
జయతో, ఆగస్టు 7: జయతోయందు అభిండపాఠము సమాప్తయగుటచే స్థానిక అకాలీలు నూర్గును వచ్చి తిక్కినవారు నెడఁపోయిరి. స్థానిక అకాలీలు గవారలను ఓసనముచు న్నారు. విస్తారముగ వర్షము గరియుటచే ఉత్సవము కొన్ని గంటలవరకును ఆపుచేయవలసి వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

న్యూజీలెండునందలి భారతీయుల సత్వములు

సురికములమంత్రి నేటుమెంటు

బొంబాయి, ఆగస్టు 7: 1923 మార్చియందు బొంబాయి మునిసిపలు కార్పరేషను న్యూజీలెండునందలి భారతీయుల సత్వములనుగురించి గావించిన తీర్మానము సందర్భమున మునిసి పలు కమిషనరు క్లెటన్సు గారు గావించిన విచారణ విషయమై ఆడొమినియము కుంకపు మంత్రిసమాధాన మొసంగెను. ఒక్క విషయమునందు దప్ప భారతీయుల కాన్యాజీలెండునందుసర్వసా క్కులును గలవని న్యూజీలెండు మంత్రి ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. ఒకసంవత్సరము నివాసమున్న పిదప యితర బ్రిటిషు పౌరులరీతిని సంపూర్ణ రాజకీయ ప్రతిపత్తియు, పార్లమెంటు సభ్యుల నెన్ను కొను హక్కును భారతీయులు పొందుచున్నారు. న్యూజీలెండు న్యాయస్థానములందు వారు యే అభ్యంతరములు లేకుండ న్యాయమును బొందవచ్చును. భారతీయులు మామూలుప్రకారముగ భూమిలను గొనుటకును, అనుభవించుటకును, అమ్మకొనుటకును ప్రతిబంధము లేంతమాత్రమును లేవు. వృద్ధులకు కార్మికుల కీయు పింధనులు మాత్రము భారతీయు లనుభవించుటకు వీలు లేదు. భారతీయుల కట్టిపంధనులను నిచ్చుటకు డొమినియను బూసుకొన కుండుట అన్యాయమైనదియు, అనుమానకర మైనది యు గాదని మంత్రి తెల్పుచున్నాడు. పైన వివరించిన నిశ్చయ పూర్వకముగ మంత్రినేటుమెంటువలన కార్పరేషను కావించిన బహిష్కార తీర్మానమునుండి న్యూజీలెండు డొమినియను మిన హాయింప బడుటకు మునిసిపలు కమిషనరు సిఫార్సుగావించెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి దొరతనపు టుద్యోగములందు ఖాళీలు

తగినంత ప్రకటనము చేయవలయును
బొంబాయి, ఆగస్టు 7: వారివారి శాఖలందలి ఉద్యోగములందు ఖాళీలు విషయమై యెల్లరకును దెలియుటకై తగినంత ప్రకటనము గావంపనుసేనదని బొంబాయి ప్రభుత్వము శాఖాధికారుల కుత్తరపుకేసెను. ఖాళీ ఉద్యోగములను పూర్తి చేయునప్పుడు ముందుగా నిమ్న జాతులవారి హక్కులను గుర్తించ వలయును. (అ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

సంస్థానమందలి ఉస్వ ఉత్పత్తి
తిరువేండ్రము, ఆగస్టు 7: ఉదయం 11-30 గంటలకు తిరువాన్కూరు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. ఎక్సెన్జనుగురించి తిరిగి విచారణప్రారంభమయ్యెను. సంస్థానమందలి ఉత్పత్తిత్తినిగురించి శాసనసభ యందు చలనముబయలుదేరెను. ఒక్కతీర్మానమైనను పాసుకాలేదు. దొరతనముకోరిన గ్రాంటు సంపూర్ణముగ నీయబడెను. తదనంతరము అటవి మొదలగు పద్ధతులనుగురించి తీర్మానములు సాయంత్రం 6 గంటలవరకు చర్చింపబడెను. పిమ్మట సభ ఆపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

చింతామణిగారు - డెయిలీ మెయిలు

సీ. వై. చింతామణిగారు "ఇండియను డెయిలీ మెయిలు" పత్రిక సంపాదకత్వము విడిచిపెట్టుటనుగూర్చి బొంబాయి కార్మికుల సంఘము వారిట్లు తీర్మానించి వారికిజేసిరి: బొంబాయి లో మిలుఅధికారులకు కార్మికులకు తగవువచ్చిన యీసమయమున 'ఇండియను డెయిలీ మెయిలు' సంపాదకులగు సీ. వై. చింతామణిగారు కార్మికుల తరపునుండి బలపరచుచున్నందున, ఆపత్రికాధికారి యిష్టపడక తాను సహాయముచేయుచు నెను. అందుచే చింతామణిగారు తన ఉద్యోగమునకు రాజీనిచ్చి, తన నిశ్చితాభిప్రాయమును వెల్లడిజేసినందుకు నెలెలులు కార్మికులసంఘమువారు ప్రశంసించుచున్నారు."

దీనికి చింతామణిగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి: "మీరిట్లు తీర్మానించి నాకు దెలియజేసినందులకు కృతజ్ఞతెదలుచుచున్నాను. మిల్లుకార్మికుల మాత్రమే తగ్గింపు విషయమున నాకు పత్రికాధికారికి సరిపడకుండుటచే సేను పత్రికను విడుదలచే వచ్చినను, సేను విడుదలపరికి ఆవిషయమింకను పరిష్కరింపబడలేదు. సేను మీయొక్క ప్రశంసకు అనర్హుడను. (బొంబాయి క్రానికలు)

మధ్యరాష్ట్రముల దృఢ సంకల్పము

ప్రముఖ మంత్రివర్యుల క్కరలేదని మరియుక
మారు నిశ్చయముగ చెలిపిన మధ్యరాష్ట్ర
స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల సభివందించెదము. వీరేమి
జేసెదరో యని, దేశమంతయు నెదురుజూచు
చున్నది. కాననసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి ధృఢ
సంఖ్యలతో ప్రవేశించిన దీమండలమునందే. మధ్య
రాష్ట్రము లీ సందర్భమున వెనుదగ్గి, మంత్రి
వర్యుల సంగీకరించుచో, స్వరాజ్యపక్షపు యునికికే
భంగము కల్గిగెడిది. ఇతరరాష్ట్రములకు మిగుల
నిరుత్సాహము గలిగెడిది. స్వరాజ్యపక్ష నాయ
కుల స్వంత యభిప్రాయము తెలుసున్నను, కల
కత్తా తీర్మానములకు వారు బద్ధులుగట్టచే, వాని
సతిక్రమింప జాలరు. కలకత్తా తీర్మానములు మధ్య
రాష్ట్రముల గవర్నరుగారికి నిరాశను గలిగించెను.
స్వరాజ్యపక్షమువారు దారికి వచ్చుచున్నారను
నూహ విఫలమయ్యెను. అయినను, కొంతనయము
నను భయమునను బుజ్జగింప జూచిరి. నిన్నను
మొన్ననుగూడ, గవర్నరుగారు డాక్టరు మూంజీ,
కపర్డి, రాఘవేంద్రరావుగార్లతో సంప్రతించిరి.
డాక్టరు మూంజీ, రాఘవేంద్రరావుగార్లు మంత్రి
వర్యులను స్వీకరించుట కిష్టపడకపోయిరి. కపర్డి గా
రిష్టపడినను, ప్రస్తుతస్థితిలో సుస్థిరమగు మంత్రి
వర్గము నేర్పరుచుట యసంభవమని భావించిరి.
అందుచే మంత్రివర్యులవేతనములకు తామెట్టి ఏర్పా
టును కోరమని, మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వసభ్యుడు
ప్రకటించెను.

మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు తెలివిగనే
ప్రవర్తించిరి. బెంగాలు గవర్నరుగారివలె తొందర
పడి మంత్రివర్యుల వేతనములను ప్రతిపాదించి యుండ
లేదు. బెంగాలులోకన్న గూడ మధ్యరాష్ట్రములో
స్వరాజ్యపక్షమున కెక్కుడు బలముండుటచే, గవ
ర్నరుగారు తొందరపడిన ప్రయోజన ముండదు.
మంత్రివర్యులను నిరాకరించి దేశాభివృద్ధి నడ్డగించి
నందుకు స్వరాజ్యపక్షమువారే బాధ్యత వహింప
వలయునని, గవర్నరుగా రిదివరకు నూచించిరి.
కాని స్వరాజ్యపక్షము వారితప్ప ఇందేమియు లేదు.
దేశము స్వపరిపాలనము గోరుచున్నది. ఈకో
ర్కెను దృఢముగ చెలుపుటకే స్వరాజ్యపక్షము
వారు ప్రతిష్ఠాభవకు బూనిరి. మీదుమిక్కిలి దేశ
బంధు దాసుగారు సహకారమునకు చక్కని యవ
కాశముగూడ నొసగిరి. అట్టి యవకాశమును
చేపట్టక, సంస్కరణములను కొనసాగింపక తప్పదని
బర్మిక్ హెడ్జ ప్రభువుగారు విధించుటచే, స్వరా
జ్యపక్షమువారు తమ పద్ధతులను మార్చుకొన
జాలరు. సంస్కరణములను చేపట్టజాలరు. మంత్రి

వర్యులను స్వీకరింప జాలరు. మధ్యరాష్ట్రముల
స్వరాజ్య పక్షమువారు సందర్భసమయమున తమ
ధర్మమును బ్రశంసార్హముగ నెరవేర్చి, దేశకృతజ్ఞ
తకు పాత్యులగుచున్నారు. ప్రస్తుతస్థితిని తొలగింప
నెంచుచో, భారతీయుల స్వపరి పాలనాశయమును
సఫలపరచుట దప్ప, పాలకులకు వేరొకమార్గము
లేదు. నిర్బంధముల నవలంబించుటవలన, ప్రజలకు
మరింతప్రతాపహము గలుగును గాని, నిరుత్సా
హము గలుగ జాలదు.

వత్తముల ఎక్తైజు పన్ను

దేశీయ వత్తములపై ఎక్తైజుపన్నును తీసి
వేయగూడదను వాదము, నిస్సార మయినది.
ఎక్తైజుపన్ను బీదల రక్షణ నిమిత్తముగాక, లాంకు
పైను లాభము నిమిత్తము విధింపబడెను. దీనిని
తొలగింపవలయునను ఆందోళనము నిన్న నేడు
ప్రారంభమయినది గాదు. చిరకాలము నుండియు
సిమాందోళనము జరుగుచునే యుండెను. హిందూ
దేశమునందు మిల్లులను బెట్టుట అనర్థదాయకమని
అంగీకరించెదము. ఏలనన, నూలు తీయుటకును,
నేత నేయుటకును వసతులు గల హిందూదేశము
నందు మిల్లులను నెలకొల్పుటవలన, అనేకమందికి
జీవనాధారము తొలగిపోయినది. ధనము కొందరి
చేతులలోనే కేంద్రీకృతమై ప్రజా సామాన్య
మునకు లాభము లేక పోవుచున్నది.
కాని పాశ్చాత్యపద్ధతు లీదేశమున ప్రవేశిం
చినపుడు, మిల్లులుగూడ స్థాపితమగుటలో
వింత ఎద్దియులేదు. మిల్లులను నిరుత్సాహపరచు
మార్గము, ఎక్తైజు పన్నును తీసివేయగూడదని
కోరుట గాదు. ఎక్తైజుపన్ను కేవలము అక్రమము.
ఏదేశమునందును, అక్కడ తయారయిన వత్తము
లపై పన్నును విధింపరు. ఇంగ్లండులో నటుల విధిం
చుట లేదు. చేతివరిశ్రమల పట్లను, బీదలకు పని
గల్పించు విషయమునను గాంధీమహాత్ముని కన్నను
ఎక్కుడు పట్టుదలగలవా రింకొకరు గనుపించరు.
అతని మనస్సంతయు ఈవిషయమున లగ్నమైయుం
డెను. అట్టి నాయకుడు సయితము, ఎక్తైజుపన్నును
తొలగింపవలెనని కోరెను. మిల్లుపరిశ్రమకన్న చేతి
పనుల సభిమానించుట యుక్తమయినను, విదేశ
మిల్లు పరిశ్రమకన్నను దేశీయమిల్లు పరిశ్రమ సభి
మానింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు నేతపనివారలు
పలువురు మిల్లునూలుతో బట్టలు తయారు
జేయుచు, మిల్లులకు విశేషలాభము జేకూర్చు
చున్నారు. వీరికి దూరదృష్టి యున్నచో, చేతితో
వడికినదారమునే ఉపయోగించి బట్టల తయారు
జేయుట ముఖ్యము. దారమువిషయమున మిల్లు
లకు ప్రోత్సాహమొసగుచు, మిల్లు పరిశ్రమ బనికి
రాదనిచెప్పి లాభములేదు. ఆకారణముచేతనే,
గాంధీమహాత్ముడు కద్దరునుమాత్రమే తయారు
జేయవలయుననియు, కద్దరును మాత్రమే ఎల్లరును
ధరింపవలయుననియు, నెత్తిన నోరుబెట్టుకువి చాటు
చున్నారు. అయినను దేశము పెడచెవిని బెట్టుచు
న్నది. మిల్లులను నిరుత్సాహపరుచుటకు, చేతితో
వడికిన దారముతో బట్టలను తయారుజేయుట
ముఖ్యము. ఎక్తైజు పన్నును విధించుటవలన,
లాంకుపైను, జపాను మున్నగు విదేశములకు
లాభము గలుగుట తప్ప వేరుప్రయోజనము లేదు.
మిల్లుయజమానులపై కోపమాని, విదేశవర్తకులకు

లాభము గలిగించుటయు, స్వభావముచేతనే
నక్రమ మగు పన్నులను సమర్థించుటయు,
పాడిగాదు. కార్మికులకును, ధనవంతులకును
గల ఎడబాటును తగ్గింప బ్రయత్నింప వలయును
గాని, పాశ్చాత్యదేశము లందువలె నీసమస్యను
క్లిష్టము గావించి, అనవసర వివాదముల కెడ
మిచ్చుట యుక్తముగ నేరదు.

బొగ్గుసమస్య

బొగ్గువిషయమునందు కార్మికులకే విజయము
గలిగెను. బొగ్గుపనివారలు సమ్మెకట్టినచో, ఇం
గ్లండుకు మితిలేని నష్టము గలిగెడిది. బొగ్గులేనిది
ఇంగ్లండు ఓక్కరోజయినను జీవించజాలదు. బొగ్గు
గనుల యజమానులు, కూలీల వేతనములను తగ్గిం
చినటుల నోటీసుల గట్టుటచే ప్రస్తుత విషమస్థితి
తటస్థమైనది. బొగ్గుయజమానులు నోటీసులను
రద్దుజేయునట్లులను, వారికి గలిగెడి నష్టమునకు
ప్రభుత్వమువారు కొంతకాలము వరకు ధనసహ
యము జేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. ఈ
లోపుగ విచారణ జరిపి, ప్రభుత్వమువారు కర్త
వ్యము నాలోచించెదరు. కార్మికుల ఆందోళన
మీతీరున నెగుట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి
ఎంతకష్టముగ నుండునో యూహింపవచ్చును.
బాల్టువినుగా రాగ్రహపూరితులై ముచ్చటించిరి.
అల్పసంఖ్యాకు లీధిధముగ అధికసంఖ్యాకులను
నిర్బంధించుచో, అధిక సంఖ్యాకులు ప్రభుత్వ
సహాయము గైకొని, తమ్ము దారక్షించుకొందు
రని, బాల్టువినుగారు భయపెట్టిరిగాని, ఇవి నిస్సార
ములగు వాక్యములు. దేశకాలపరిస్థితులను గమ
నించి, కార్మికుల నికమాద చులకనజేయ వీలులే
దని, వీరు గ్రహించియుందురు. దేశములో ననే
కులు జీవనములేక పరితపించుచుండ, బొగ్గుపని
వారలుగూడ వారికి తోడ్కునో, ఇంగ్లండు కుప
ద్రవము గలుగక మానదు. కార్మిక సమస్యను
సామ్యముగ పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నింపవల
యును. లేనియెడల, మరల కార్మికులే ప్రభుత్వ
పరిపాలనమును వహింపక తీరదు. బాల్టువినుగారు
లొంగిపోయి నందులకు లాయడు జార్జిగారు విచా
రించుచున్నారు. లాయడుజార్జిగారికన్నను కన్నర్యే
టీవులే మెరుగని తోచును. మిగిలినపాశ్చాత్యదేశ
ములలో కార్మికసమస్య తీవ్రరూపము దాల్చినను,
ఇంగ్లండులో నింకను తీవ్రరూపము దాల్చలేదు. కాని
పరిస్థితు లికమీద క్లిష్టముగ నుండు నూచనలు
గనుపించుచున్నవి. కార్మికులు తమ హక్కులను
నిలువబెట్టుకొన గోరుచున్నారు. యజమాను లిక
మీద తమ యిచ్చవచ్చిన రీతిని ప్రవర్తించుటకు
సాధ్యపడదు. ప్రభుత్వమువారు దూరదృష్టి జూప
నిచో, ఇతర పాశ్చాత్యదేశములలోని ఎడబాటు
యిక్కడను దాపరించి, నూతన పరిణామ మేర్పడ
వచ్చును. ముం దేమి జరుగునో జూడవలయును.

జయిలు సంస్కరణము

ఆనహాయోద్యమమువలన గలిగిన ముఖ్య
లాభములలో జయిలు లోపములు బయల్పడుట
యొకటి. దేశనాయకులు పలువురు కారాగృహ
ములకు జని అక్కడినుండిని బయల్పరచిరి. అంత
వరకును ప్రజలకు దెఖియనివిషయము లనేకములు
బయల్పడెను. లజపతిరాయి, రాజగోపాలచారి

భారత సంస్కరణములు

బర్మనుపాదు ప్రకటనము

సర్ స్టాన్లీడుగారు నేడు మాకందిన 'లండను పైపు' పత్రికలో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఈమధ్య భారతదేశమును గూర్చి జరిగిన చర్యలలో భారత ప్రభుత్వభివృద్ధిని గూర్చి చర్చించి ఒక్క అంశమునే దెలిపినా? 1919 శాసనమును గూర్చి బర్మనుపాదు ప్రభువు ఇట్లు వ్రాసెను:—

“అది అవజయము గాంచినది నేను చెప్పజాలను. నూతన ప్రభుత్వవిధానమైనపు డెన్ని అనంతరములు బాగుగదా? మములు రావలయునో అన్నియును దానికి బట్టెను.”

ఇది అక్షరతః సత్యమే. ఈ ప్రభుత్వ విధానము సిద్ధాంత వాదు లేవరును నిర్మించినది కాదు. పార్లమెంటు రెండు సభలలో నుండియు సేర్పరపబడిన గట్టి జాయింట్లు కమిటీ సృష్టించెను. ప్రత్యామ్నాయము లన్నియు బాగుగ పరిశీలించబడెను. నిజమైన బాధ్యతను స్థాపించుట కిదియే మార్గమని తోచుటచేత నది తుదకు అంగీకరింపబడెను.

ఈ ప్రభుత్వవిధానము నందు లోపాలలోపము లేమియున్నను దానిని ఒక మెట్టుగా మాత్ర ముద్దేశింపబడెను. బర్మనుపాదు ప్రభువు భారతీయులకు అవట అందరును సమ్యక్తము విధానమును సిద్ధము చేయు మని విమర్శకులను కోరినందులకు ఆయన నుభించిరి. అట్లు జేయుట న్యాయమా? భారత రాజకీయ వ్యవహారములను బాగుగ గమనించువారు ప్రభుత్వ విధానమును గూర్చిన విషయములలో పలచనైన ఆలోచన లేకున్నవగ నుండునని తప్పక కనుగొనును. అధినేత సౌత్వంత్వము, స్వరాజ్యము, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము మున్నగు పదములు వాని భావమేమియో తెలియకుండ విరివిగ నుపయోగించబడుచున్నవి. ఈ భావములను ఒకటిచేసి ప్రజాప్రభుత్వమునందఱు ప్రభుత్వముల మెట్టుండ వలయునో డెలుసుకొలుటకు ప్రభుత్వ నిర్మాణమును గూర్చి జాగ్రత్త చదువు కొనుట యవసరమై యుండును.

మొన్న జరిగిన చర్యలను జూచినయెడల యీ అవసరము ముఖ్యముగ గాన్పించును. ఆ చర్యయందు ముఖ్యమైన విషయమును—నియోజకవర్గ గణము—వదలివేసిరి. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వ విధానముగాని మరి యింకొకటిగాని నియోజకవర్గముమీదనే ఆధారపడియుండును. అందుచేత ముందావిషయమై శ్రద్ధ వహింపవలెను.

1919 శాసనమునందు సరాసరి యెన్నికలద్వారా నిజమే. ప్రభుత్వ మేర్పడుటకు దారిజేయబడెను. ఆ అభివృద్ధి మార్గము మరల విచారింపవలయున్నది. భారత దేశములో రాజకీయ సంస్థల మధ్య నెట్లు పని జేసెనో పరిశీలించిన వారు చదువురానట్టి యెన్నికలన్న యేమియో తెలియ నట్టియు భారతీయులన్న పరిశీలుటలో ప్రత్యక్షపు యెన్నికల అన్న యేమి తెలియనని వారిలో వారడుగుకొనిరి. పెద్దపెద్ద నియోజకస్థానములందు పెద్దపెద్ద పలుకుబడిగల వారలు యెన్నికలలో పాల్గొనకయేపోయిరి. మంత్రులు ఒక్కమద్రాసులో దప్ప యెక్కడను నియోజకవర్గములందు గాని శాసనసభలందు గాని బలము లేకుండిరి. ప్రభుత్వవిధానము బాగా పనిచేయుచున్నదనుకొన్న చోట్లనైనను శాసనసభయందు మంత్రుల కధిక సంఖ్యాక బలముండి ఉండవలసినవీరున పనిజేయుట లేదు. నేను గత వర్షపులో భారతదేశమునకు బోయినపుడు ఒక గొప్పరాష్ట్రములోనే మంత్రీకెనరికిని 10 వోట్లకన్న యెక్కువ రాతదని వింటిని.

ఇట్టిచంచలపరిస్థితులలో నియోజకవర్గము నెక్కువజేసిన లాభములేదు. ఇప్పుడున్న పద్ధతి వదలి వెనుకకును బోనక్కర లేదు. వెనుక మింటోమార్లేసంస్కరణము లపుడు నూచింపబడిన ఎల్లెటరులకాతేజపద్ధతిని ఒకబలమైన నియోజకవర్గమును రెండవదానిని స్థాపించుట యుక్తముగాదా యను విషయమై విచారింపవలయును.

* * * * *

సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఈ దేశములోను ఇండియాలోగూడ చాలమంది మమ్ములను అభివృద్ధిప్రతిపాలురుగ నిర్దేశించియుండిరి. ఇట్లుంటు భార

తీయుల కిష్టమును పదతులమీద సంస్కరణములు జేయట ము కిష్టము లేదనిగాదు. మాంటాగూ మెక్సుస్టర్లు విధానమును వర్ణింపేము పోట్లాడితిమి. మేమునుచేత మీపత్రికలో జూలై 18 వ తేదీని ప్రచురించిన సర్ స్టాన్లీడుగారి లేఖను జూచినపుడు సంతోష మున్నుల మైతిమి.

భారతదేశము నెరింగినవారెవరైనను ఆయన జెప్పినటుల యే ప్రభుత్వ నిర్మాణమైనను నియోజకవర్గము మీదనే ఆధార పడియుండవలెననియు, ప్రభుత్వమున నియోజకవర్గము మీదనే దృష్టి నుంచవలెననియు యేకీభవించెదరు. భారతదేశములో నిప్పు డెన్నికల ప్రకారము నూటికి ముగ్గురు మాత్రము వోటిచ్చు నధికారము గలరు. ఈనూటికి ముగ్గురులోను నాల్గవంతు మందియే రాష్ట్రముల శాసన సభల యెన్నికలలో పాల్గొనెదరు. ఇప్పుడున్న యీ యెన్నికల పద్ధతిని యెక్కువ చేయుటకు వీలులేవనియు, ప్యాకర్లీ పనివారలకు మాత్రము వనతి జేయవచ్చుననియు అన్నిపక్షములవారును యేకీభవించుచున్నారు. స్టాన్లీ గారు జెప్పినటుల యీ దేశములో భారత దేశమునందలి యీ యెన్నికల పద్ధతిని యెవ్వరును క్రిందటిసారి చర్యలో గమనింపలేదు. సర్ స్టాన్లీ రీతుగాను ఇప్పుడు చేసిన నూతనలు చాల చోవ్యముగ నున్నవి. అయితే బాధ్యతగల సమర్థులగు నియోజకవర్గము లేకపోవుటచేతనే 1918-19 లో మాంటాగూ మెక్సుస్టర్ల స్క్రీమును మేము చాలమంది ప్రతిఘటించితిమి మని వారికి జ్ఞాపకము జేయ గోరెదను.

* * *

ప్రొఫెసరు యు. గంగూలీగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

సర్ స్టాన్లీగారు భారతనియోజకవర్గమును గూర్చిన ముఖ్యవిషయమును చెప్పిరి. భారత ప్రభుత్వ నిర్మాణమును గూర్చి ఆలోచించినపు డీవిషయమై బాగుగ పరిశీలించవలయును. మొదటిసారి యెన్నికలు జరిగినపుడు నేను బెంగాలు చాల యెన్నికల ప్రదేశములకు బోతిని. ఎన్నికల ప్రచారమున నెట్టిదియో స్వయముగ దెలిసికొంటిని. ఇప్పుడున్న సాంఘిక ఆర్థిక పరిస్థితులలో గ్రామములందున్నవారు స్వతంత్రముగ వోటు జేయజాలరని నాకు దోచెను. అందుచేత నెన్నికలు జరుగవలసిన రీతిని జరుగునటుల జేయుట సాధ్యముగాక పోయెను. నియోజకవర్గము నెక్కువ జేయుటవలన మాత్రము వ్యవహారములు చక్కబడ జాలవు. గ్రామములందుగాని పట్టణములందుగాని నియోజకవర్గ మేదైనను సరియైన కట్టుదిట్టములు లేవున్న యెడల నియోజకాధికార మున్నదానితో నైనను ప్రాతినిధ్యము విహింప జాలదు. నియోజకాధికార మున్నందుకు లాభములను బొందుటకై నను భారతదేశములోని గ్రామములందు సరియైనకట్టుదిట్టములు లేవు. ప్రభుత్వనిర్మాణ మొకటి చక్కగ నున్నను గ్రామజీవితమునందు పరిస్థితులభివృద్ధి గాంచినగాని కొన్నిచోట్ల నైనను అది ప్రయోజనకారి గాజాలదు. ఇందుల కనియే నేను ప్రభుత్వసంస్కరణముకన్న ముందు భారత గ్రామజీవనమును బాగుజేయుట ముఖ్యమని చెప్పుచున్నాను.

* * *

నేనునుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
బర్మనుపాదు ప్రభువు ప్రసంగము మేము నూచించినట్లు భారతదేశమునందు సత్కరింపబడెను. ద్వంద్వవిధానము తప్పకవివృత్తును గూర్చి దెప్పిన విషయములు భారతపత్రికలకు కలవరము గలుగ జేసెను. మాంటాగూ శాసనముసంస్కరణవదలనని యేమేమోచేసిన భవిష్యత్తునుజనుల ఆగ్రహము గలుగజేసెను. ఏమో పెద్దప్రేమమెంటు జేసెదననివేచియుండవలెనని అందరకును ఏల ఆకస్మికముగ బ్రిటిషుపత్రికలు అసహ్యముతో నడుచుచున్నవి. భారతమంత్రీయునంత మైన రెండు రోజులకు కామస్సు సభలో జరిగిన చర్చ సందర్భమున కర్నలు వెట్టివుడ్, సర్. ఆల్ఫ్రెడుమాండు, మాక్స్ ముల్లగారల యుపన్యాసములును ఇంకను యితరులవియు, బర్మనుపాదు ప్రభువు పక్షమున అండరు నెక్రిబరీగారు గావించిన నూతనముఖ్యములై తనరారుచున్నవి. భారతదేశములోని లిబరలు స్వరాజ్యపక్షము వారలను వారి వారి ప్రభుత్వ నిర్మాణమును తయారు జేయవలసినదిగ కోరుటవలన 1919 లో జేయు సంస్కారమును ముందే చేయ నుద్దేశింపలేదని వింటున్న ప్రభువు వివరించెను. భారతీయులు నాలుగేండ్లైన పిదప మంచి బలము గల్గిన విధానమును తయారుజేసి యిచ్చినయెడల అప్పుడు నియమింపబడు రాయలు కమిషను బాగా విచారించునను సర్దుముమాత్ర ముందు గాన్పించును. రీడింగుప్రభువు వెంటనే ఇండియా బయలుదేరెను. ఈనూతన పరిస్థితులవలన గల్గినక్లిష్టములను సిమ్లాలోని రాజప్రతినిధిగాక బెంగాలులోని లిటను ప్రభువు పరిష్కరింపవలసియుండును.

మాండ్లెరుగార్డియను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది

జూలై 7వ తేదీని బర్మనుపాదు ప్రభువు గావించిన యుపన్యాసముపై భారతపత్రికలు జేసిన వ్యాఖ్యానములు ప్రభుత్వముచారి కేమాత్రము నుల్లేపికరముగ నుండజాలవు. ఇండియను ట్రిబ్యును పత్రికల అభిప్రాయసారాంశమును బంపిన విలేఖరి బర్మనుపాదు ముఖబంధము జేసిన దెవరు? అని అందరును అడుగుచున్నారని డెల్చుచున్నాడు. కలకత్తాలో ముఖ్యము ఇంగ్లీషుపత్రిక యింత ఆశాభంగమును, సమయమును జారవిడుచుటయు ఎన్నడైన తటస్థించునని యూహింపజాలమని వ్రాసినటుల డెల్చుచున్నారు. రీడింగు ప్రభువు సెలవు పుచ్చుకొనివచ్చుటయు, భారతకార్యాలయమున భారతమంత్రీతో సమాలోచనలు జరుగుటయు అందరును యేమోమో ముఖ్యము ప్రకటనము భారత ప్రభుత్వవిధానముగూర్చి గావించబడునని నమ్మకముతో నుండుటయు, భారతమంత్రీ, రాజప్రతినిధికి తోడ్చి చివరకు యేమియులేని యుదంతముగావించుటయు సంతయు ఆశ్చర్యముగ నుండును. భారతదేశమున కీసంగతి జెప్పకుండ భారతకార్యాలయమును, భారత ప్రభుత్వమును అన్వేష్యమాలోచించి భారత శాసనసభలో చర్చ జరిగిన పిదప గాని యేనిర్ణయమును గాంచ వీలులేదన్నటుల చెప్పబడెను. లండనులోనేమో నిర్ణయమున ననుకొనిన దిప్పుడు సిద్ధము మార్పుచేత, ఇంగ్లాండుకు రాజప్రతినిధి బోవుట వలన తొందరగ పనియగననుకొన్నది అలస్యమునకు కారణమయ్యెను. బర్మనుపాదు ప్రభువుగారు ఎక్కువ జేసిన కలవరములో రెండుముఖ్యవిషయములు పైకి గాన్పించుచున్నవి. ఒకటి బెంగాలులో ప్రతిష్టంభము సంతరింపజేయుట. ప్రభుత్వమువారు సహకారపద్ధతి చాల మంచిదనిచెప్పి యూరకుండవలెనని కోరిన దప్ప యీపని త్వరగా కావలయును. ద్వంద్వవిధానమును గూర్చి యెట్టి నిర్ణయమును గావించుకుండుటకు బర్మనుపాదు ప్రభువు చాల కష్టపడెను. అది అవజయము గాంచెనని ఆయన జెప్పెను. అయితే లిట్లును ప్రభువు తన ప్రభుత్వమునకును స్వరాజ్యపక్షము నకును మధ్య సేతుబంధమును జేయజాలక పోయినపుడు బెంగాలులో క్రొత్తమంత్రులను పెట్టించజాలక పోయినపుడు ద్వంద్వ విధానము అంతరించెననియేగదా చెప్పవలయును. ఇది కాదనుటకు వీలులేదు. రెండవవిషయము భారతదేశములో నితరపక్షము లొక ప్రభుత్వనిర్మాణమును గావించినపుడెందులో స్వరాజ్యపక్షమువారిని చేరుమని కోరుట. బర్మనుపాదు ప్రభువు యిట్లు కోరుటలో, భారతీయుల బలముగల ఒకనిర్మాణము 1929 లో పలబంపిన యెడల ఆవి చారణవత్సరము నకు ముందే మాంటాగూశాసనము సవరించుటకు సిద్ధముగ నున్నటుల నుద్దేశింపలేదని కామస్సు సభలో గురువారమునాడు భారత సహాయమంత్రీ తెలియజెప్పిరి. నిజముగా బర్మనుపాదు ప్రభువు ఉపన్యాసములో ఆ వాక్యసందర్భమును పట్టి చూడ ఆ అర్థమే స్ఫురించును. కాని యీలోపల సగము సగముగ ఉపన్యాస సారాంశమును కేటెలు జేయుట వల్లగాని భారతమంత్రీ వాగ్దారివలన గాని ఈ విషయము బాగా తెలియక పోవుటవలన స్వప్తియగ వివరించుట యధికరమై యుండవచ్చును.

“విజ్ఞానవాదు రోజుల కోసము తొందర బడరు” అని బర్మనుపాదు ప్రభువు జెప్పెను. దీనికి సరిగా అర్థమో ఆయనయే జెప్పవలయును.

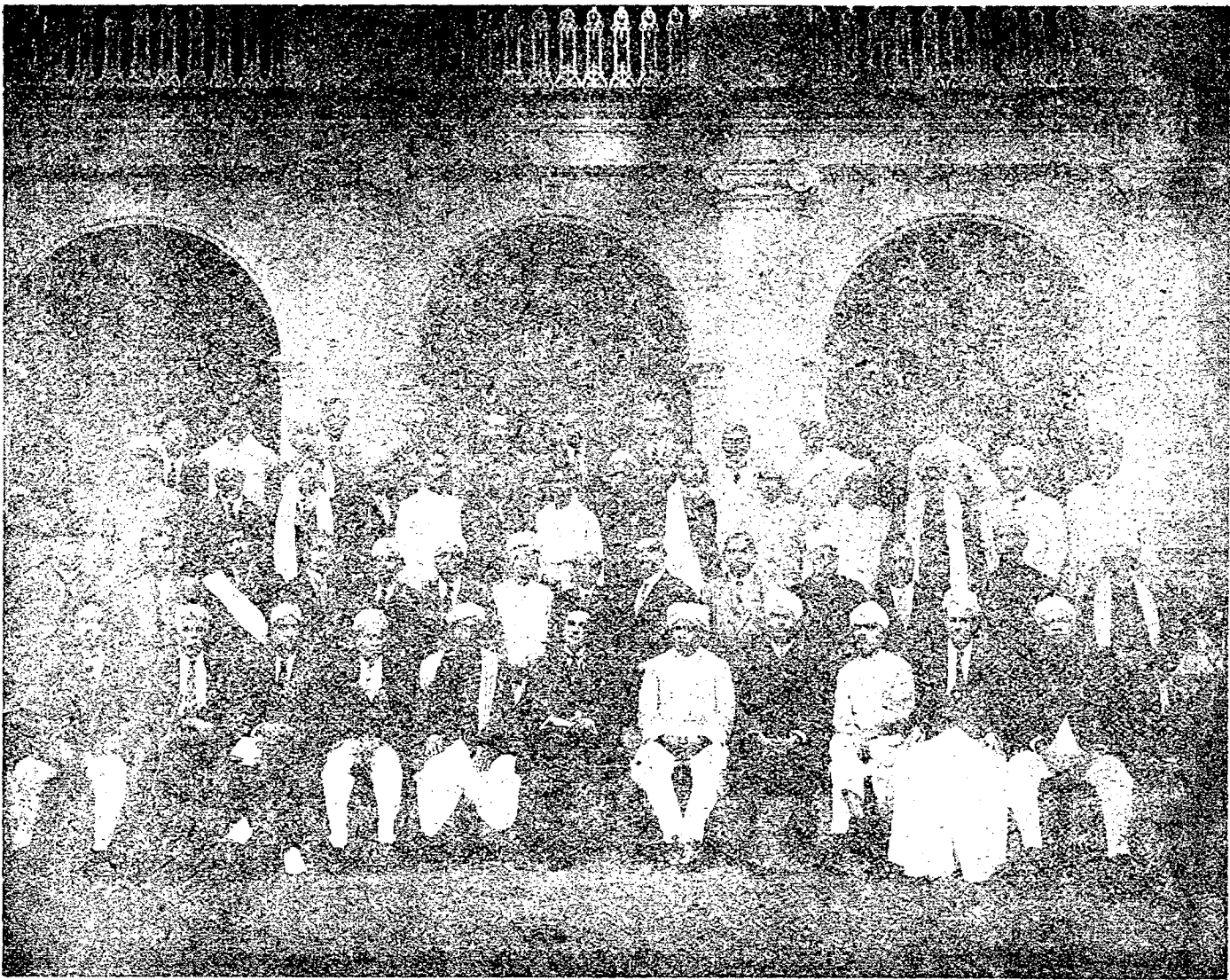
వేఫేరరు అనగా ఎవరు?

దాసు-లిటను సంభాషణలనుగూర్చి బెంగాలీ పత్రికలో నొకరు వేఫేరరు అను పేరుతో వ్యాసములను ప్రకటించుచున్నారు. వేఫేరరు అనునది తాత్కాలికముగ పెట్టుకొనినపేరు, అనలు పేరేది?

“ఇతడు దేశబంధు దాసుగారికిని, లిటను ప్రభువుకును రాయబారములు జరిపినవాడై యుండును. లేదా వారిలోనొకడై యుండును.” అని చాలమంది తలచుచున్నారు. వేఫేరరు పాశ్చాత్యుడుగాడు. బెంగాలీయే అని మాకు రూఢిగా తెలిసినది. సర్వేంటుపత్రికలో మొదట నీ రాయబారములను గూర్చి ప్రకటించబడెను. పిమ్మట నితడు రాయబారిని ఆశ్రయించి అతనిద్వారా కొంత రహస్యమును గ్రహించి దానిని బెంగాలీపత్రికలో ప్రకటించెను. అసలు రాయబారి లక్నోలో ప్రొఫెసరు. అతడుగూడ బెంగాలీయే గాని పాశ్చాత్యుడు కాడు. భారముగారను పాశ్చాత్యుని ద్వారాగూడ రాయబారములు జరిగెనని కొందరు తలచుచున్నారు గాని అదియును నిజముకాదు.

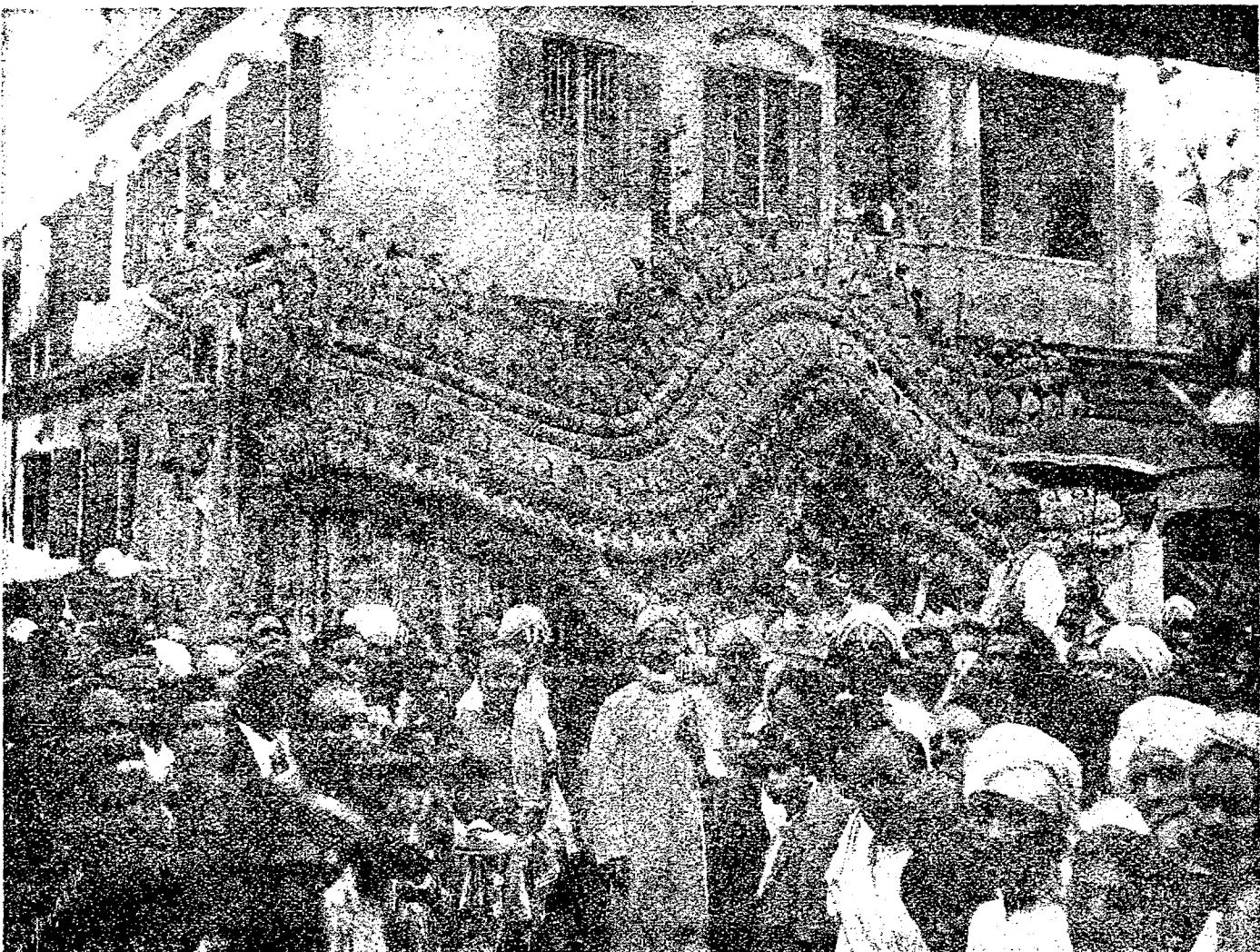
దాసుగారిని లిటను ప్రభువును బెబారుమతము సమీపమున కొక నారిమణి అహ్వనించెనని ప్రకటించబడెను. ఆమె తరుమగా డాక్టరు బిసెంటుగారితో కలసియుండును. వేఫేరరు చేరును, రాయబారి చేరును ఆనారిమణి చేరును మేమెరిగియున్నను ఆచేరుల నిపుడు ప్రకటించ వీలులేదు.

(అమృతబారు పత్రిక: ఆగస్టు 7)

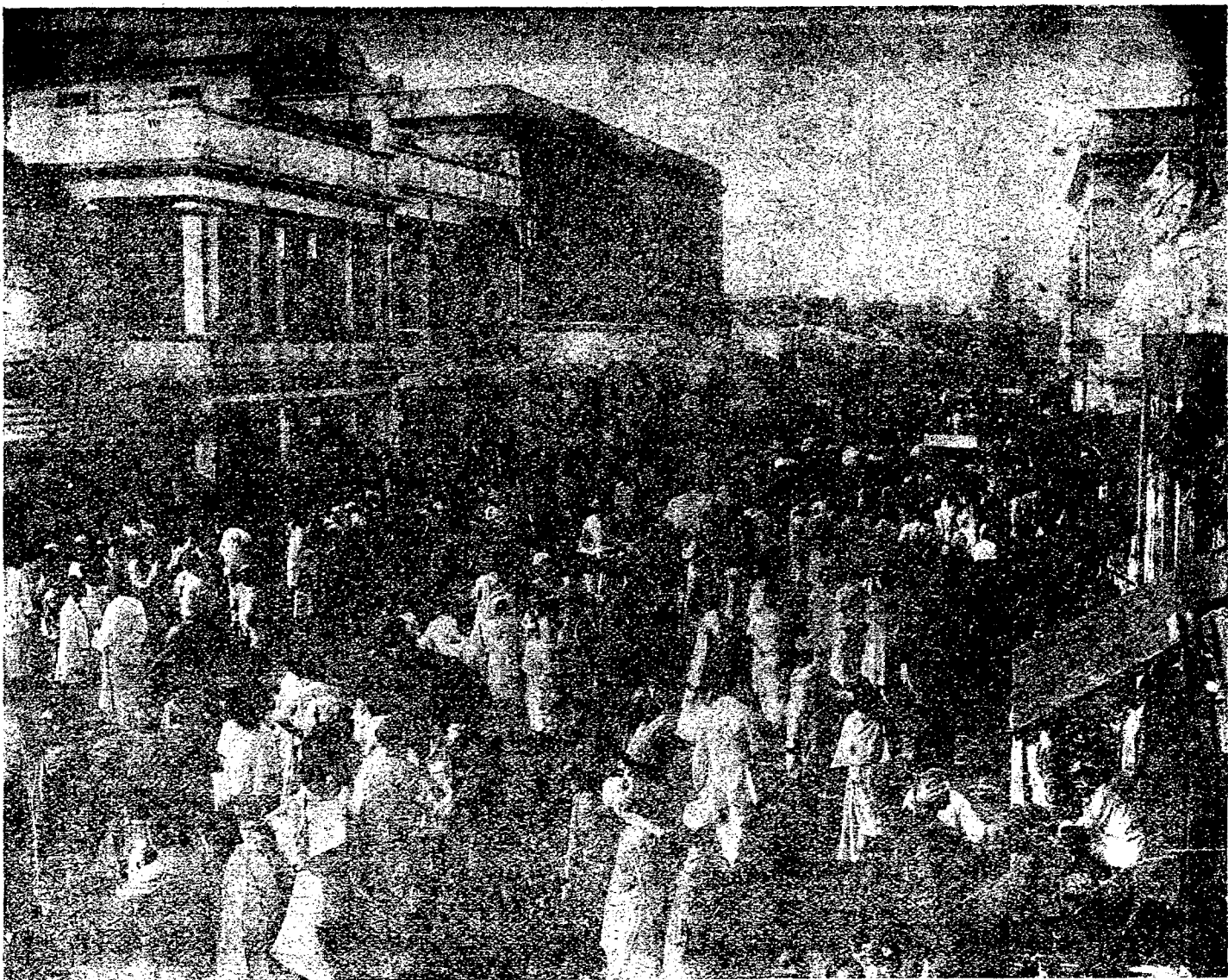
క్రాంతి తిరువానూగారు శాసనసభ

నూతన దివాను పాట్టుగారు మధ్యనాశీనులయిరి

వివాహపు టుత్సవము

ఆంధ్రవర్తకశిఖామణి కుమారుడగు సి. తిరుపేంగడత్తాను శెట్టి, సా అమ్మతనల్లి తాయారమ్మగార్ల వివాహపు టూరేగింపు ఈ ఛాయాపత్రము శోమిధప్పనాయని వీధియందు గ్రహింపబడినది. రావుబహదూరు పి. అయ్యన్న శెట్టి, జి. శ్రీరాములు శెట్టిగార్లు మున్నగు వైశ్య ప్రముఖులు సరమునందున్నారు.

నేటి కార్పరేషను ఎన్నికలు

ముత్యాలపేట హైస్కూలుయొద్ద గూడిన ఉత్సాహపూరితులగు ఓటరులు

అభ్యర్థులు:—బుర్రా సత్యనారాయణగారు ఓ. తణికాచెలం చెట్టిగారు

కార్పరేషను ఎన్నికలు

కమిషనరు గారి దుడుకుతనము

ముత్యాలపేట

ఉదయము 11 గంటలు

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య 1112

ఇంతవరకు 500 వోట్లు చేరినవి.

మహమ్మదీయ వోటరులు సుమారు 75

శ్రీ వోటరులు 50

ఆగస్టు మాసము 8 వ తేది నేడే! రానే వచ్చినది. పట్టణమునందలి 4 డివిజనులందును ఎన్నికలు ప్రారంభింపబడినవి. అన్నిటియందును ముత్యాలపేట అన్నివిధముల ప్రాముఖ్యము వహించియున్నది. తంబుచెట్టిపేటి యందలి ముత్యాలపేట ఉన్న తపాలశాల భవనము పోలింగువైచును. నేటి ఉదయము 7 గంటలకే వోటింగు ప్రారంభమైనది. తంబుచెట్టిపేటి మోటారుబండ్ల ధ్వనులతో మార్కెట్నున్నది. కోవిబండ్ల గంటలనివాడునులే చెవులు గింగురు మనుచున్నవి. జాతీయప్రతాపములు చేబూని స్వచ్ఛంద వైసికు లుత్సాహముతో బరుగుడుచున్నారు. గంట గంటకు జనసమూహ మెక్కుడుచున్నది. 10 గంటలనప్పటికి పోలింగువైచును కిరువైపుల నూరు గజముల దూరము వరకును మార్గమంతయు ప్రజలచే కిక్కిరిసియున్నది. ప్రజాసంకుల మంది సుక వైచిన రాలు నట్లు లేదు. శాంతి సంతోషము కై పట్టణ పోలీసుశాఖవారు చక్కని ఎర్వాటుల గావించి యున్నారు. స్వచ్ఛంద వైసికుల సాయ మనల్పము. వచ్చిపోవు మోటారుబండ్లకు విధిరామములేదు. కారు పోలింగువైచును వచ్చి చేరినదే తడవుగ ఇరుకతులవారును అతిథిని సన్మానించి లోనికి గొనిపోవుచున్నారు. ప్రతివోటరును “కాంగ్రెసు నకు, దేశమునకు, బుర్రా సత్యనారాయణగారికి వోటువోసంగ నుసినదని” కాంగ్రెసువారును, “చెట్టియారుకు వోటు కుడుంగో” (తణికాచెలం చెట్టిగారికి వోటుసంగు)డని రా. బి చెట్టి

గారు సత్తుమువారును మోచురక గావించుచున్నారు. ఇరుపక్ష ములందరి బలగము సమానముగ నే యున్నది. కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు డా॥ రామకామత్, హఫీమహమ్మదు, డా॥ లక్ష్మీపతి, నానిల్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిలు మున్నగువారు పల్కు రధికోత్సాహముతో బని చేయుచున్నారు. జస్టిసు పక్ష ప్రముఖులలో పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు, ఏ. శివరామ మీసన్ మున్నగువారు గలరు. తెండు కత్తులందును సమధికోత్సాహము ప్రబలుచున్నది. పోరాటము తీక్షణముగనున్నది. లోనికి జను ప్రతివోటరును; తెల్లజీసాగాలవారి కరస్పర్శలతోడను, చుట్టును జేరి వెంటనంటు వానరమాకయొక్క “వోటుకుడుంగో” యరుపులతోను ఉపేరిచూడక, ఉక్కిరి చిక్కిరియై, ప్రాణముల బిగబట్టుకొని, అడిగినవారలకెల్ల తలయూపుచు, తమపని ముగించుకొని “బ్రతుకుతీవుడా”యని బయటపడుచున్నారు. జనూపజయ నిర్ణయ మిప్పుడు గావించబాలముగాని, కాంగ్రెసు జయమును శంకింపబనిలేదు. అమానసి నాడకపడని చంద్రుడు పాడ్యమినాడు బయల్పడడా?

* * * *

మధ్యాహ్నము 12 గంటలు:

ఇప్పటికి వోటుజేసిన వారిసంఖ్య 750
మధ్యాహ్నము 12 గంటల తిరిగి ఎన్నికలు మొదలుపెట్టె బడినవి. 8 గంటల వరకు పోలింగువైచును ప్రజాసమూహము నృద్ధిగాసాగెను. ఉదయముకంటెను వోటరులు త్వరితగతి నరు దెంచుచున్నారు. శ్రీ వోటరు లధికముగ విచ్చేయుచున్నారు. మధ్యమధ్య కాంగ్రెసునాయకులు ప్రతినిధులు వచ్చి ప్రజోత్సాహము నినుమడిపజేయుచున్నారు. నాయకులగు శ్రీమన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి రాకవలన ప్రజలందు హర్షధ్వనులు చెలరేగెను. మహాత్మ్యగాంధీకి జేజే యనిరి. మరొకొన్ని నిమగ్నములగు గా. జి. ఏ. నజీశుగారు రంగమును అలంకరిం

చిరి. జనులలో కోలాహలము బయల్పెడలేదు. “షేమ్, షేమ్” (అసమానమనానము) అను ధ్వనులు మిన్నుముట్టెను ఇరుపక్షములందును తమతమబల మభివృద్ధినిొందుచున్న టులే తలంచుచున్నారు. పోరాటము తీక్షణతరముగ నున్నది. ఇరుపక్షి వారులు అతిమరుగుగ పనిజేయుచున్నారు. ఇప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి ఇరువురు సమబులై యున్నటుల దెలియుచున్నది. ఏపక్షము గాలుకొందెనను వోటులం దత్యంత స్వల్ప మగు న్యత్యాస ముంచునని యూహింపబడుచున్నది.

* * * *

ట్రెవెన్ బేసిను

ఉదయము 12 గంటలు

డివిజనులో మొత్తము వోటరులసంఖ్య 690

ఇంతవరకు వోటుజేసినవారి సంఖ్య 500

ట్రెవెన్ బేసిను, అన్నాపిల్లెపేటి కొనయందున్న కార్పొరేషను వాడుకములకు మరియొక రంగంలము. జనసమూహ యము మిక్కిలముగ నున్నది. శాంతి వైసికులు, ముఖ్యముగ గజరాతివారు విక్కిరి చురుకుగ పనిజేయుచున్నారు. వస్తు వాహనాది పరివరములు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు సింగారవేలు చెట్టిగారికిని, జస్టిసు పక్షమునకు జెందిన మదనగోపాలనాయుడు గారికిని సమానముగ నే యున్నవి.

ఉదయము అత్యంత హాటకుల పోలికు సాధ్యంట్లు పహరా నిర్వహిరి ఒకానొక కార్మికునిపాదముపై నుట్టులు అనుగిడినందున గాయములు గలిగి జనులయందు కొంచెము అశాంతి ప్రబలెను గాని నెంటునే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులగు హఫీమహమ్మదు, డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు శాంతి నెలకొల్పి ఆతనిని హాస్పి టులకు గొంపోవునను లొనర్చిరి. జస్టిసు పక్షమున బనిజేయు వారిలో డా॥ నజీశుమలీయారుగారు పేర్కొనదగి యున్నారు.

పోలింగువైచును సమీపముననే మదనగోపాలనాయుడి గారి విశ్రాంతిభవనముగలదు. అచట అసంఖ్యాకములుగ ప్రజలు మారుచున్నారు. లోనుండి బొరలు నినురుకొనుచు, క్రేపుచు, చదువలచే చేతులు తుడుచుకొనుచు బయల్పడుచున్నారు. ఉప్పుమాపు, కాఫీ, సోడా, కలర్లు తినగల వారికి తిన్నంత, త్రాగగలవారికి త్రాగనంత యుండుచున్నారు.

సింహాద్వారమునకు బుద్ధులను గురించి, బోధించు తలపాగతో ద్వీజబలము కోటి కామరూపముగాను మూలకాంతాహముతో అతిశయ కామరూప మొనగుచుండెను. సమావేశమైన ప్రజలయందు దానిని జూచుట కరుదెంచిన వారలే అధికసంఖ్యాకులు గలరు.

ఇక మిగిలియున్న వోట్లు చాలస్వల్పసంఖ్య. ఇంతవఱకు పరిశీలనలపట్టి కాంగ్రెసువారి కట్టి భయకామములు లేవు. జస్టిసుపక్షమునకు ఓటుమిగిలినను వోట్లను దగ్గర న్యత్యాస ముండబోదు.

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

ఈశివిజనులలో ఉపయమునందే వోట్లను దగ్గరసంఖ్యా కులు వోట్లు జేయించిరి. మిగిలియున్నవారు సుమారు 150 మాత్రమే గలరు. కాంగ్రెసువారు తృప్తిపూరితులై యున్నారు. ప్రతికక్షకులు తమ నిర్ణయానుసారము ప్రకటించుటకు. జన సమాహము సన్నగిలినది. మోటారుబండ్ల రావీడి ముగియవచ్చి వదిలి. కాంగ్రెసువారికి జయము గలదు నను విశ్వాసము ప్రజల యందు వ్యాపించియున్నది. సోమవార మెట్లుండిరో! ఆనాడే ఎల్లర సంకేతములు బాయగలవు. పాతక మహాశయలారా? ఓరిమిలో జేయించుదురు గాత!

* * * *

సామ్రాజ్యము

పోలీసుస్టేషను గోపిందప్ప నాయనిపిరియందలి సాందర్య మహాలు. మిగతా డివిజనులందువలె నిలు గాంచదగు విచిత్రదృశ్య ము లేదు గానము. ప్రత్యేక రైలు లేనపుడు హడావుడియేలే, ఆడంబరమేలే! వ్యవస్థ నం దిరువురుపోలీసువారును భవనముందు పోలీసు అధికారి, మరియు వైద్యుడు కాంగ్రెసు పాతచిరుగుబాటు మాత్రము గలరు. మోటారుబండ్ల మోటారుగాని, అశ్వ రక్షకభటుల యారాట్లములుగాని, సరిగపాగాలవారి "పేకుహాంతులు" గాని, గాంధీ టోపీలవారి కలసరముగాని గనజాలము. సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారి విజయమును చెప్పటకు జ్యోతిషుడుండెదలకు?

* * * *

మైలాపూరు

ఉదయం 9 గంటలకు

ఈ దినమున కార్యోద్యమమునకు ఎన్నికలు జరుగుచున్న నాల్గవసంఖ్యలో మైలాపూరు ఒకటి. ఇచ్చట స్వరాజ్య పక్ష అభ్యర్థి, పోటీజేయుచున్నది జస్టిసుపక్ష ప్రతినిధితో గాకపోయినను జస్టిసుపక్షముచే బలపరచబడుచున్న అభ్యర్థితో పోటీజేయువలసివచ్చెను స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధి కె. భావ్యము అయ్యంగారు. వారి ప్రత్యర్థి టి. ఎస్. రామస్వామిఅయ్యరు గారు వీరు గత ఆరువత్సరములనుండియు మైలాపూరు తరపున కార్యోద్యమ సభలో ప్రతినిధిగ నుండి పనిజేయుచుండెను. అందుచే వీరికి కొన్ని ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు. ఎన్నికలు, మండలల్లోని కార్యోద్యమ ప్రాథమిక పాఠశాల యందు ఉదయము 7 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. మొదటి నుండి యిరుప్రత్యర్థులమోటారుబండ్లును, ఏజెంట్లును చాల చురుకుగా పనిజేయుచుండిరి. వీరిరువురిలో రామస్వామి అయ్యరు గారి బండ్లు, ఎక్కువ చురుకుగా పని జేయుచుండెను. ఉదయము, వోట్లరుల సమర్థము చాల అధికముగ నుండెను. 9 గంటల వరకు మొత్తము 981 మంది వోట్లరులలో 450 మందికి పైగా తమ తమ వోట్లు లరు రికార్డు జేసిరి. ఇంతవరకును ఇద్దరు అభ్యర్థులును ఇందుమించు సరి సమానముగానే ముందుకు నడచుచుండిరి. ఒకటి రెండు అడుగులు ముందు వేసినను రెండవవారు వెంటనే గలుగుకొనుచుండిరి. ఎవరెవరి స్థితి ఎక్కువ బలముగ నున్నదియు నిర్ణయించి చెప్ప వీలు లేకున్నది.

12 గంటలకు

ఉదయము 9 గంటలవరకు నున్నంత సమర్థమిప్పుడులేదు. ఇంతవరకును 600 వోట్లు మాత్రము రికార్డు జేయబడెను. 9 గంటల వరకు గాన్పించిన సమర్థముతో పోల్చి జూచిన యెడల, గత మూడు గంటలలోను 150 వోట్లు మాత్రమే రికార్డు జేయబడుట ఇందుకు నిదర్శనము. ఈదినమున చాల ఆసీనులు తెరచియుండుట ఇట్టి మాంద్యమునకు కారణమై యుండును. ఉద్యోగములకు వోట్లరులందరును ఆసీనులకు పోయియుండుటచే ప్రత్యర్థుల మోటారు బండ్లు కొంతసదృశ్యమున చెల్లకొని పోయియుండుచుండెను. మధ్యాహ్నము మూడు గంటలనుండియు, తిరిగి చురుకుదనము హెచ్చును. ఈవ్యవధియందు ఇద్దరు ముగ్గురు జస్టిసుపక్ష ప్రముఖులెవరు వచ్చి, వోట్లరుల రామస్వామి అయ్యరుగారికి వోట్ల నొసగు

నటులు ప్రోత్సహించుచుండిరి. ఆసమయమున- వారికి పరిచయ ముడగు నొక పెద్దమనిషి, కన్నగీటుడు, "మికింజేమి సంబంధము నుది? ఎవరైన నొక జేగదా" యని నవ్వును నడిగెను. "స్వరాజ్యపక్షము నోడించుటయే మా ప్రధాన కర్తవ్యము. తెరువాత నెవరు విజయమునందెను మాకక్కరలేదు" అని వారిలో నొకరు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

కమిషనరు దుడుకులేనము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

ప్రాద్దుటి మరుగు దనము తెరువాత ప్రవేశించిన మాంద్య మింకను వదలలేదు. ఇంతవరకును 680 మంది వోట్లరులు మాత్రము వోట్లుజేసిరి. కాని కార్యోద్యమ కమిషనరుగ ది. బి. జె. వెంకటనారాయణగారు పోలీసుస్టేషనునకు వచ్చి యొనర్చిన దుడుకు చర్యలన, మాంద్యము పోవుటయేగాక, ఇరుపక్షముల అభ్యర్థులకును, వారియనుచరులకునుగలపాటిని తాత్కాలికముగ త్రోలి విశ్రమమొనర్చి సరిసమానముగ నాగ్రహ పూరితుల నొనర్చెను. వోట్లంగడియందు గాక దానికి ముందున్న మూడవగడి యందు కొంతమంది కార్యోద్యమ అధికారులు వోట్లరులగుర్తించుటకు నియమింపబడిరి. నిబంధనల ప్రకారము వారివద్ద ఒక్కొక్క అభ్యర్థితరపున నొక్కొక్క యేజెంటుగూడ నుండెను. వీరుగాక అభ్యర్థులకు కె. భావ్యము అయ్యంగారును, టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారును గూడలోపల నుండిరి. వీరుగాక మైలాపూరులోని అయిదారుగురు ప్రముఖులుగూడ నుండిరి. మధ్యాహ్నము 1-45 నిమిషములకు కార్యోద్యమ కమిషనరుగారు అచ్చటకు వచ్చి గుర్తుపట్టుటకు నిర్ణయింపబడిన గడిలోనికి అంతమంది నెందుకు రానిచ్చితిరని ఉద్యోగులపై తీవ్రముగ మాటలాడుచు అచ్చటివారందరును బయటికివెళ్లి పోవలెననియు లేనియెడల పోలీసువారిని పిలిచిబయటకు నెట్టిం చెదననియు నుడివెను. భావ్యంఅయ్యంగారుని చూచి తీవ్రముగా బయటికి పొమ్మని రెట్టించెను. ఒకపోలీసుసాంట్లెంటును పిలిచి అందరిని బయటికి తోలువనిచెప్పి వెడలిపోయెను. కమిషనరు గారిట్లు మర్యాదజూడకుండ తమనాయకుల యెడల ప్రవర్తించినందులకు, వెలుపలను ప్రజలు చాల యుద్ధేకపూరితులయిరి. కాని భావ్యం అయ్యంగారును రామస్వామి అయ్యంగారును ప్రజలను కాంతపరచిరి.

కాంగ్రెసు కౌన్సిలర్లుజేయు మేలు

పోలీసుజమానుల దురలవాటు తొలగించుట మునిసిపలు కౌన్సిలర్లు, వి. చక్రవర్తి, ఎస్. ఎ. హఫీసుహమ్మదు గార్లు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఈనగరములో పోలీసు జమానులు బజారులలో చిన్న చిన్న దుకాణదారులవద్ద దినమునకు మామూలుగా 8 పై. మొదలు 4 అణాలవరకు డబ్బు ననూలు జేయుచుందు రను విషయ వెల్లరకు తెలిసినదే. దీనికి 'బీటుడుడు' 'షెడుడుడు' అనిపేరు. జమానులకు ఒకవంతు, హెడ్ జమానులకు 2 వంతులు పోవును. ఇట్టి అన్యాయపు నమూనా చాల యేడ్ల క్రిందటినుండి జరుగుచున్నది. గత జూను మాసమునందు మేము మా వేపేరి, చూతె డివిజనులలో యీ విషయమును పూర్తిగావిచారించి తెలిసికొంటిమి. పేద దుకాణదారు లీయిబ్బండికి లోనగుట సత్యమని యెరింగినపిదప, వారి నట్లు చెల్లెంపవలదని ప్రోత్సహించితిమి. మొదట దుకాణదారులు జమానులు హింసించుటని భయపడిరి. కాని మేము దన్నుగ నుందుమని ధైర్యము చెప్పగా అంగీకరించి జమానులకు మా మాట్లాడు నిరాకరించిరి. వారను కొనినట్లే జమానులు హింసించుటగిరి. కనిపేళ్లలో యీదురలవాటును మానిపించవలెనను దలంపుతో మేము పోలీసు కమిషనరుగారికి రిపోర్టుచేసితిమి. ఆయన ఆసిస్టెంటుకమిషనరు జానబు సయ్యదు కాసిముసా హేబుగారిని విచారింప బంపిరి. ఆయన దుకాణదారులవద్ద వాట్నాలుముల బుచ్చుకొని పూర్తిగాఅన్ని సంగతుల విచారించిరి. కమిషనరుగారు మాఫీర్యాదుల విని, యితరడివిజనులలో నున్న జమానులకుగూడ బుద్ధివచ్చేట్లు వీరిని శిక్షించెదరని నమ్ముచున్నాము. కమిషనరు హామిలుగారు, ఆసిస్టెంటు కమిషనరుగారు సత్వరముగ శ్రద్ధవహించి పనిజేసినందులకు ననంతసంతోషించుచున్నాము.

పార్లమెంటు నవంబరు 16

తేదీ వరకు ఆగుట

(అంధాధికారిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 7:- ప్రభువులసభ కామన్సునభి నవంబరు 16 వరకు ఆపుజేయబడినది.

చెన్న పురి కార్యోద్యమము ఎన్ని కలు

ఏ. రంగస్వామయ్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారి

విజ్ఞప్తి

"పౌరులందరును కాంగ్రెసు స్వరాజ్యఅభ్యర్థులకే ఓట్లు యిచ్చి వారినే యెన్నుకొనవలెను. ప్రస్తుతము జేతనెత్తి చాల విషమముగా నున్నది చెన్న పురి పౌరులు బాగుగా గ్రహించి యితరరాష్ట్రములవా రెటుల స్వరాజ్యపక్షమునకు తోడ్పడుచున్నారో అటులే చెన్న పురిలో గూడ పౌరులు స్వరాజ్య పక్షమువారికి తోడ్పడగోరెదను. స్వరాజ్యమును బడయుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు దీక్ష బూనియున్నారు." అని సిద్ధానుండి అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శి ఏ. రంగస్వామయ్యగారు (ఎం. ఎల్. ఏ.) నేడు తేలివార్త నంపిరి.

10 తేదీన ఓట్లు లెక్కించబడును

కార్యోద్యమ కమిషనరుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఎన్నికల విషయమున వచ్చు ఆక్షేపణల విచారించుట యు, ఓట్లు లెక్కించుటయు, యీదిగున వివరించిన క్రమమున, ఆగస్టు 10 వ తేదీన జరుగును. — (1) 8 వ డివిజను (2) 11 వ డివిజను (3) 13 వ డివిజను (4) 30 వ డివిజను ఉదయం 9-30 గ. దాటిన పిదప ఆక్షేపణలు విచారించబడును. 13, 30 డివిజనుల ఓట్లు లెక్కించుట ప్రారంభమగును. కమిషనరుగారి గది చిన్నదగుటచే ప్రతి ఒక అభ్యర్థి తరపున 10 మంది మాత్రము లోనికి రానిత్తురు. వారికి 10 టికెట్లవ్వబడును. ఆటి క్కట్లు లేనివారిని రానివ్వరు. 13, 30 డివిజనులకిచ్చు టికెట్లు గలవారిని ఉదయము 8-45 గ. లోనికి రానిత్తురు.

* * * *

కమిషనరు చర్యను విచారించుటకు సభ

కార్యోద్యమ అభ్యర్థుడు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- "మదరాసు కార్యోద్యమ కమిషనరుగారు జూలయి 28 తేదీన ఒక కాన్ఫిరెన్సు సభ్యుడొసంగిన చీటిని అగౌరవముగా నులిమివేసిన చర్యను విచారించుటకై ప్రత్యేకముగ నొక సభ సేర్పరచవలసినదని 10 మంది సభ్యులు కోరియుండిరి. అందుచే, చట్టము ననుసరించి, రిఫనుభవనములో ఆగస్టు 12 వ తేదీన ప్రత్యేక సభను సమావేశపరచుచున్నాను.

అధికారుల సూచన

సిద్ధా, ఆగస్టు 7:- వాయ్యవయిండియా, ద్వీపకల్పము లందు ఆగస్టు పెట్రెబరులయందు గరియు వర్షము మొత్తముకంటె అధికముగగాని తక్కువగాని గరియునని యెంచుటకు తగిన కారణములు లేనని అధికారులు సూచించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బీహారుబరిస్సా శాసనసభాధ్యక్షత

పాట్నా, ఆగస్టు 7:- ప్రస్తుతము ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన బీహారు బరిస్సా శాసనసభాధ్యక్షతను గాల్ ఖాను బహదురు క్యాబామహమ్మదు నూరుగారు రేపు 19 వ తేదీని రంబిలో జరుగనున్న యధ్యక్షతపదవి యెన్నికలయందు దృఢీకరణముండగోరుచు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

అస్సాము గవర్నరు

సిద్ధా, ఆగస్టు 7:- అస్సాము గవర్నరుగ ను సర్ జాను క్లెరగారికి దేహాంగ్యమును, మజిలీని స్వవిషయ సంవర్ధములకు ముఖ్యకారణములవల్ల నాలుగుమాసములు ఆగస్టు 11 వ తేదీనుండి నెలవీయబడినది. వారిస్థానమున సర్ విలియం జే మ్యూరీడుగారు అస్సాము గవర్నరుగా పనిచేయుదురని గజెట్టు నందు ప్రచురింపబడినది.

నల్లమం దమ్మకము

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:- అమృతమున కుంచిన 250 కాశీ నల్లమందు పెట్టెలలోను 160 పెట్టెలయ్యును వోయినవి. దాని వలన రు 7,26,865 లు వచ్చినవి. పెట్టెకు పెద్దఖరీదు రు 5020 లును తక్కువఖరీదు రు 4500 లును వచ్చినవి. (అ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి, ఆగస్టు 7:- 'వై నా' యొడ బొంబాయి నుండి 1వ తేదీ తపాలలో బయలుదేలి 6వ తేదీ యుదయము గ. 9లకు యేడెను రేవువేగి నాటి మధ్యాహ్న మే యచటనుండి బయలుదేలిబోయెను.

'రాంపూరా'యొడ లక్ష్మీవారము 6వ తేదీకి లండను చేరెను. (అ. ప్రె.)

మున్నగునాయకులు జయిలుబుద్ధులననేకముల వివరించిరి. గాంధీమహాత్ముడు చెలిపిన సంగతులు నాగరికప్రపంచస్వప్తి నాకర్షించెను. మూలమునకు నలన, పరిస్థితులు మరింత బాగుగ తేటపడెను. మూలము జయిలులో జరిగిన సంగతులను కొన్నింటిని, వందేమాతరం ప్రతిక ప్రకటింపగ, వారిపై ప్రాసిక్యూషను జరుపజేసెను. ప్రతికయం దారోపించిన నిందలు చాలవరకు సత్యములని, న్యాయాధిపతి తీర్పు నిచ్చెను. జయిలులో నడిచెడి విషయములనేకము లింకను గలవనియు, వీనినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు వెంటనే విచారింపవలయుననియు, లజపతిరాయి గారు వ్రాసిరి. ప్రభువుల సభలో నిందునుగూర్చి ఆలివియరు ప్రభువుగారు ప్రశ్నింపగ, బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారు సరియగు సమాధానము జెప్పకపోయిరి. జయిలరు తరపున ప్రభుత్వము వారు అప్పీలు జేసెదరనియు, యీలోపుగ నీవిషయమునుగూర్చి తాము చర్చింపజాలమనియు జెప్పి సంతృప్తిజెందిరి. పాలకు లీవిషయమునుగూర్చి దీర్ఘముగ యోచించెదరని మాత్రము సూచించిరి. వీరి యీలోచన కేమి ఫలము గలుగునో చూడ వలయును.

అధినివేశ రాజ్యములు: బహిష్కార తీర్మానము

బొంబాయి కార్యరేషనువారు గావించిన బహిష్కార తీర్మానములు అధినివేశ రాజ్యదృష్టి నాకర్షించినవి. భారతీయులను తా మేవిధమునను అగౌరవపరచుట లేదనియు, అందుచే బహిష్కారమునకు తమను లోను గావింపవలదనియు న్యూజిలేండు మంత్రిగారు గోరుచున్నారు. న్యూజిలేండు సం దింకను కొన్ని యిబ్బందులున్నను, ఎక్కుడు కష్టములు దక్షిణాఫ్రికా తూర్పుఆఫ్రికాలయందే గలవు. భారతీయులపై వీరు మితి మీరిన నిర్బంధములను విధించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో, నూడముల చట్టమును మరల నిర్మించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో, వీరిపై బహిష్కార ప్రయోగము గావించుచో దారికివచ్చెద రనుటకు సందియము లేదు. కాని, అట్టికత్తి హిందూదేశ మ్మన కింకను గలుగలేదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనమును పొందినగాని, ప్రభుత్వమువారు తగిన చర్యల దీసికొనరు. అందుచే స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకు దేశమంతయు కలసి కృషిసలుప వలయును. స్వదేశమునందును, విదేశములందును గూడ భారతీయు లీతీరున నవమానింపబడుటకు, స్వపరిపాలనపు లేమియే ముఖ్యకారణమని సువిదిత మగుచున్నది.

రీడింగు ప్రభువుగారు

రీడింగు ప్రభువుగారు డిల్లీనగరముజేరి మరల తమస్థానము నాక్రమించిరి. ఈమాసములోజరిగెడి శాసనసభలో, రీడింగుప్రభువుగారు స్టేటుమెంటును చదివెదరని ప్రకటింపబడెను. రీడింగుప్రభువుగారు ఇంగ్లండుకుబోయి, ఇండియామంత్రిగారిచే మడ్డిమెనుకమిటీ మైనాంటీ సిఫార్సులనయినను అంగీకరింప జేయజాలక బోయిరి. ఉభయుల సంప్రతింపులవలన గలిగిన లాభమేమియు గనుపింపదు. రీడింగుప్రభువు గారు బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారికన్నను భిన్నముగ ప్రసంగించెదరా? అంతకన్నను ముందుకు బోయెదరా? ఇది సాధ్యమని తోచదు. అయినను

కొందరింకను వీరి స్టేటుమెంటుమీద ఆశపెట్టుకొని యున్నారు. ఇది వట్టి యడియాశయనుటకు సం దియము లేదు. డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతిక మహాత్ముడు సూచించిన మార్గము సరియని యభిప్రాయ పడుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు వేరువిధమున నెటుల మెలగగల్గుదురు? రాజ్యాంగమున కెటుల తోడ్పడ గల్గుదురు? రీడింగుప్రభువుగారి యాత్ర నిష్ఫల మయ్యెను. అయినను రీడింగుప్రభువుగా రేమని చెప్పెదరో చూచెదము.

హాజియాత్ర

హాజియాత్ర సుఖముగ ముగిసి నందులకు మహమ్మదీయ ప్రపంచము సంతసించు చున్నది. మక్కా ముట్టడియందుండుటచే, యాత్రికుల కెట్టి యనర్థము వాటిల్లునోయని భీతిజెందిరి. ఇబ్రహీం సదు పరిపాలనముగూర్చి పలువిధములగు వదంతులు ప్రబలెను. హైందవాధికారులు భయమును పురి గొల్పిరి. కాని హాలానా మహమ్మదు షాఫీగారు తెలిపిన సంగతులను జూచిన, వదంతు లన్నియు నిరాధారమని తేలును. తమ కెట్టియిబ్బందులు గలుగలేదని, వీరు చాటుచున్నారు. హిందూదేశ మున ప్రయాణము జేయుటకన్నను, అరేబి యాలో ప్రయాణముజేయుట సుఖముగ నుండెనట. యాత్రికుల నిదివరకు బాధించెడి బిడౌను లీమారు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించిరట. ఇబ్రహీం సదు ప్రభుత్వము వారి యదుపు ఆజ్ఞలే యిందుకు కారణమని సూచింపబడినది. ఇబ్రహీం సదు ప్రభుత్వమును బ్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమువారు గూడ గుర్తించి, మహమ్మదీయ మతస్థలరక్షణకు తోడ్పడుట వివేకము.

వీలులేదు

బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగమును గూర్చి చర్చించుటకు వీలులేదని బొంబాయి గవర్నరుగారు శాసించిరి. మధ్యరాష్ట్రముల శాసన సభాధ్యక్షుడుగూడ యిటులనే యుత్తరువిచ్చుట విచిత్రము. ఇది స్థానిక శాసనసభలు చర్చింపదగిన విషయము గాదట. ఇంతకన్నను విపరీతముం డునా? బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగము లోని ముఖ్యవిషయము రాష్ట్రములకు సంబంధించి యుండెను. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము రాష్ట్ర సమన్వయ గాదా? అగుచో ఆవిషయమునేల చర్చింపగూడదు? రాష్ట్రప్రభుత్వములు తమ యభిప్రాయములను తెలుప వీలయినపుడు, శాసనసభలేల తెలుపగూడదు? ఒక్క హైందవ శాసనసభ తప్ప కేరళాశాసనసభ వారు మాటలాడ గూడదని తేలు చున్నది. రాష్ట్రసభల నీరితిని నిర్బంధించినను, బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగముగూర్చి దేశ మెటుల భావించుచున్నదో ఇది వరకే వెల్లడి యయినది. దానిని దాచుటకు సాధ్యపడదు.

ఇబ్రహీ: ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానముతో, ఇబ్రహీ మంత్రియగు ముసు లోసిగా రెటులనో సరిపెట్టుకొనిరి. ఈవ్యవహార ము పరిష్కారమయి నందులకు సంతసించెదము. ముసులోసిగారికి కొంత తృప్తిగలిగెనని డెయిలీ లెబిగ్రాఫ్ పత్రికా విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. కాని, ముసులోసిగారు కోరిన వివరీతపు పరతు లెవ్వియు సఫలము గాలేదనుట తథ్యము. వీరుగోరి న అవమానకరపు పరతులను తాము చెల్లింపజాల

మని ఆఫ్ఘను ప్రభుత్వమువారు ఖండితముగ బలికిరి. తుదకు ముసులోసిగారు తెగువరకు బిగించనందు లకు సంతసించుచున్నాడు. పీరికముందు దూరదృష్టితో మెలగుట మేలు. ముసులోసిగారి సిద్ధాంతమే కొనసాగుచో, లాఆర్డరులను రక్షించుట దుర్లభమగును. విదేశీయులు తమ యిచ్చవచ్చిన రీతిని ప్రవర్తించ వీలగుచో, ఇక రక్షణ ఎటులుండును?

ఇంపీరియలుబ్యాంకు ద్రోహనేరము తీర్పు చెప్పబడెను

తొమ్మండుగురు ముద్దాయిలపై ఖాయముచేయబడెను

లక్ష్మణపురం, ఆగస్టు 7:—ఇంపీరియలుబ్యాంకు ద్రోహనేరమని, యివట బిలువబడు కేసుపై రాయసా హెబుభి మంబరనాథు, మరిఎనమందుగురును జేసిన అప్పీలుపై జౌడుజూడిషలు కమిషనరుగ బి. జె. దాతాల్ ఐ. సి. ఎన్. గారు తీర్పుజెప్పిరి. ఇంపీరియలుబ్యాంకు లక్ష్మణపుర శాఖ కోశాధిపతియగు రా|| సా|| భీషంబరనాథు మరియు 14 ముద్దాయిల దొంగహుండిలను చెక్కులను మార్చినందులకు లక్ష్మణపురం సెషన్సుజడ్జిగారి యెదుట విచారణనిమిత్త మంపబడిరి. వీరు 10½ లక్షలు యీ రీతిని తస్కరించిరి. విచారణ నిమిత్తము కమెంటుచేయబడిన 15 గురులో ఒకడు విచారణకాలములో జనిబోయెను. మరిఅయిదుగురు నేరస్థులు గారని సెషన్సుజడ్జిగారు వదలివేసిరి. తక్కిన తొమ్మండుగురును శిక్షింపబడిరి.

శిక్షయు జరిమానాగూడ వీరికి వేయబడెను. శిక్షింపబడిన తొమ్మండుగురును జౌడు జూడిషనుల కమిషనరునకు అప్పీలు చేసిరి. జూడిషలు కమిషనరుగారు అందరి శిక్షయు ఖాయముచేసెను. కాని శిక్ష తగ్గించిరి. ముఖ్య ముద్దాయియగు రా|| సా|| భీషంబరనాథుగారికి ఏడు సంవత్సరములు శిక్ష తీసవరకము నుండి నాల్గుసంవత్సరములకు శిక్ష తగ్గింపబడెను. అయిదులకు నుండి రూ 20,000 లకు జరిమానా తగ్గించబడెను. జరిమానా చెల్లించనియెడ మరి ఆరుమాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించవలయును. చంగమాల్, భీషంబరనాథు ఖానాగారిశిక్ష 7 సంవత్సరముల కఠినవరకమునుండి రి సంవత్సరములకును, ఛంగమాల్ గారి జరిమానా రూ 20,000 ల నుండి రూ 10,000 లకును తగ్గించబడెను. టాజామాల్ హుస్సేను, జగన్నాథ అమరనాథు, దేవి దిశాపుగార్ల శిక్ష రెండుసంవత్సరములకు దగ్గించబడెను. మాడు సంవత్సరములు శిక్ష విధింపబడిన రాధవలాల్ గారు ఆరుమాసములు మాత్రమే కఠినవరకము అనుభవించవలయును. భీషంబరనాథు ఖానా, తాజిమల్ హుస్సేను మోహనలాల్, జగన్నాథు గారిపై జరిమానా కొట్టివేయబడెను. ముద్దాయిలను ప్రాసిక్యూషను జేసినందులకు వ్యయమంతయు దొరతనము గావించుటచే జరిమానా చెల్లింపబడినచో నది దొరతనమునకు యాయవలసినదని కమిషనరు ఉత్తరువు గావించెను. (అ. ప్రె.)

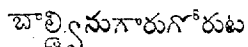
షాబీఖైల్ మాఫుద్దు

ఖాసాదారులను మొత్తుట

షిషావరు, ఆగస్టు 7:—నికారా షాసాస్థానముందు గల జానీఖైల్ ఖాసాదారులను షాబీఖైల్ మాఫుదులు మెత్తగ మెత్తిరని బన్నునుండి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మాలిక్ షాబీ గ్రామ పశువులు సరిహద్దునందు మేయుచుండగా వానిని దోలు కొని షాఫుటకు మాఫుదులు బ్రయత్నించిరి. ఖాసాదారులు గ్రామస్థులకు సాయపడిరి. కాని బెక్కుమాఫుదులు వీరలమట్టవేసి మెత్తగ దన్నిరి. ఇద్దరి మనుష్యుల అతిగతి తేరు. ఇద్దరు జచ్చిరి. మరియిద్దరు మాఫుదులచే గొంపోవకుండచేయబడిరి. మరుసటిదిన ముస దిసికొనిపోయిన యిద్దరుమనుష్యులు వదలివేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

నాభా పరిపాలనకర్త

నాభా, ఆగస్టు 7:—నాభా పరిపాలనకర్తయగు విల్ సను జాన్ స్టెనుగారు కాసాలు వెళ్లిరి. వారచట విషచికిత్స కొండెదరు. (అ. ప్రె.)

అంధకా, ఆగస్టు 7:—మొసగా టేమిగూ పువ్వులు అప
కర్మలు జే. జి. చాప్లెయినుగారు సేవానిగ నియమింపబడిరి.
అంద కాల్వాయమునారు (పకటిించిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యో ఇండియాలో బొగ్గువర్తకము
సాగుచున్నది గాన ఒకనా డెపుటో ఇంగ్లండు బొగ్గుతో ఇం
డియా బొగ్గు పోటీజేయుట తటస్థమును. ఇతరచోట్ల బొగ్గును
తయారుజేయు పరిస్థితులతో సమానమగు పనిజేయుటకు బ్రిటిషు
గనల పనివారిండు వారిభార్యలు, పిల్లలు ప్రయత్నించవలెను.
తేదా కూలిచ్చి పనిజేయించు ప్రమాణముతో సరిగా పట్టించు
వలెననిరి.

లండన్, ఆగస్టు 7:—ఇంగ్లీషు సాధు నేనలు మెదినాను
 మాట్రింగు నుద్దేశించిరిని లండనులో అనుకొనుచున్నారు. తరు
 వాటి సమన్వయమున వతపరచుకొనుటకు గూఁటిోరపును నుట్ట
 డింపెదరట. జేడా ప్రాముఖ్యమును తగిలించుచువిరట.

హిందూమహామధ్యము

పోరాటము

పానిపట్టు ఉదంతము

అంబాలావాస్తవ్యులు లాలాధునిచందు

ఎమ్. ఎల్. ఎ గారి నేటుమెంటు

శ్రీశ్రీ, ఆగష్టు 7:— పానిపట్టునందు హిందూమహామధ్యదీ యల కిరీట జరిగిన తగవునుగరించి అంబాలావాస్తవ్యులును అ సంస్థీనభ్యుదయన లాలాధునిచందుగా కీడినవ వివరించిన ప్రకటనను బ్రతికల కంపిరి:—సంపూర్ణ మన విచారణ గావించిన వివర అధికారులు స్వల్పముగ హితబోధ గావించిన పానిపట్టునందు పిన్ పండుగ అనలక్షణ సంభవములు లేకయె గడచిపోయెడిదని ధునిచందుగారు విశ్వసించుచున్నారు. మహామధ్యదీయలను అణచుటకు గ్రామస్థులు పిలువబడిరను అపవాద ము న క త మాత్రము ఆధారములేదు. విచారకరమున యీ పోరాటముగడిగిన దినమున పానిపట్టునందు గ్రామస్థు లుండుటకు గతము గలరు. పురుషులు, స్త్రీలును, పిల్లలతో గూడిన గ్రామస్థుల సమాహారము పోరాటమునందు బాల్గానుటకు తగినదికాదు. గుంపు నిరాయుధుతో గూడి యున్నది. యమునానదియందు స్నానము గావించుటకు రైలుమార్గ స్త్రీ పురుషులు పిల్లలతో వచ్చిరి. పట్టుణము లోనికిబోయి అప్పటినుండి యమునకు బోవలసినవని జైలు దారులు లుంబారుదారులును దెప్పినట్లు ధునిచందుగారికి బోయియుచున్నవి. నిరభ్యంతరముగ గ్రామస్థుల పట్టణములోనికి అధికారులు వెళ్ళినిచ్చిరి. గ్రామస్థులు ధాన్యపు బజారు నందు గుమిగూడి యుండిరి. పోలీసు వారి పా రా గా యు ప్రాంతము లోనికి బో కుం డ గ్రామస్థులు ఒక్క చోట నిలచి యుండు వారు అల్లరిచేయుటకు రాజేదని చెప్పకయే చెప్పుచున్నది. మాడుగంటలు గ్రామస్థుల ఓరిమి తీవ్రముగ బీక్షింపబడినను వారు దౌర్జన్యమునకు పాల్పడెనని ఊహించుటకు వారి వైఖరియందెంత మాత్రమును శంక గలుగుట కవకాశము లేదు. జిల్లామేజిస్ట్రేటు పోలీసు నూపరించెండెంటు ఆప్రాంతమునకు సమీపరికి ప్రతిఫలనమునకు బాల్పడ నున్న గుంపు లొకదానికొకటి మారముగ లేవు. పోలీసువారు కొంతమంది ఉద్యోగులు స్థానిక వాస్తవ్యులగు గొంజరు దేవమనుష్యులు మాత్రమే ఉభయ పక్షములకు మధ్యపెట్టిన గోడవలె నుండిరి. అట్టితరీ ఉభయ సమాహారములను పరస్పరముగ కేర నిచ్చుట చాల ప్రమాదకరము. బలము నుపయోగించ వనరము లేకయె సమాహారమును వెనుకకు బొమ్మని చెల్పి బంపివేయుట మిక్కిలి సుకుమారి ధునిచందుగారి నిశ్చితార్థప్రాయము.

అధికారుల బలప్రయోగము

కాని తుపాకీ మగములు తుపాకీబాకులు గుంపుపై జిల్లామేజిస్ట్రేటు పోలీసు నూ పరించెండెంటు గార్లు వచ్చే రావడముతోనే యిష్ట ప్రకారముపయోగించిరి. గుంపు ఎంతమాత్రము అందువై తిరుగుపాటు చేయలేదు. అధికారుల నెదుర్కొనుటకు బదులుగ గుంపులు టుర్రున ప్రాణములను రక్షించుకొనుటకు పిక్కబలము జూపెను. బలప్రదర్శన లేకయె గుంపు ను దరిమి వేయుట చాల సుకుమారి ధునిచందు గారి నిశ్చయార్థి ప్రాయము. దౌర్జన్యము జూపుటనరమైనవో, ఉపయోగించిన దౌర్జన్య ప్రదర్శనమందలి పదియవంతుతో మూడవ దరిమి వేయవచ్చును. మొత్తముమీద నలుబదిమందికి గాయములు దగిలెను. గాయములు దగిలినవారింకను తెక్కలందు గ్రామములకు బోయి యుండవలయును. గాయములు దగిలినవారిలో యిరువదిమందిని ధునిచందుగారు బీక్షించిరి. వారి శరీరములపై చెబ్బలు తుపాకీ బాకుపోట్లు, కట్టపోట్లు గలవు. గాయములు దగిలినవారిలో నొకడు సందేహావస్థయందు ఆసుపత్రిలో నున్నాడు. పోరాటములందు పాల్గొనబాలనట్టి 11 సంవత్సరముల కుష్టువాండ్రు, వృద్ధులు గాయములు దిసిరి. హిందువుల దుకాణములను మహామధ్యదీయులు దోచుకొనుట కుద్దేశము వారలకులేదు. ని ధాన్యపుబజారునందు హిందువులు ప్రాంతరియని మహామధ్యదీయులకు చెలియబుతోడనే వారు కట్టకంపలు దీక్షిణిని స్వీయరక్షణార్థమై బయలుదేరిరి. హిందువుల దుకాణములనర్థ పండరల కట్టలను మహామధ్యదీయులు లాగిరి. కొన్ని చోట్ల స్వల్పనష్టములు లేస్తూంపబడెను. అపు షెయ్యదాడను మహామధ్యదీయులు వాడియొన కత్తితో నటికచంపిరి. లాలాగారు స్వయముగ చంపబడినదూడను జూచెను. బహుశః హిందువులను రెచ్చగొట్టుట కిట్లు మహామధ్యదీయులు గావించియుందురు. ధాన్యపు బ

ఇదమిత్థమనిచెప్ప-నెవరి కేమెలుక?

[అక్కరాజు- ఆంజనేయులుగారు]

(ద్వీ ప ద)

ఎన్నే నివర్ణ ము - లేనినవి కావె
ఎన్నే నిబుతువులా - యేనినవి కావె
తత్త్వత్వత్వత్వ - ధర్మము తెల్ల
దలవాంచి భరియించి - ధన్యతంగనమె
గత్యంతరమున - గవ్వమో! గుఖమో!
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
ప్రకృతిజన్మమైన - భావములే దక్కి
తెచ్చికోల్లతులను - దేవులాడుదును
వికృతులై, యిందందు - వెలిసిం జెందు
మానవానిపాంత - పునలంగడగునె
అందు దా నెంచునో - యంతరంగమున
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక
అనుచుండునంతలో - నటు కొక డేని
యట్లులేమా యెంచు - నా చిటువ్రాసు
“నాదుగొడ్డలి కిడి - నచ్చిన”దంచు
మూలము ఛేదించు - బోవంగనదియు
నేమియూహలతోనా - యిట్లుట లూక
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
శ్రుతిని నేలంగుత - తొల్లింటిరూపు
మార్పడె; నరుభుజం - బధిపించినన
తనపుత్రవ్యవృద్ధ - తావృత్తి మజచి
మనుజుబుద్ధులపాక - మాడ్చి దాంగూడ
మది నేమే భావనం-భావనము నేయు
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక
(నరుండు సాచ్చిన పట్టు - నైజము పాయు)
వికృతాకృతి గురార - విసరము జొచ్చి
యప్పటి యుగ్మల - కనువగునట్లు
తన మార్పె సాందర్య - దిర్భక్తు లొండె
తనపటుత్వం బొండె - తా నెంచునేమొ
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
గుబుర్లలోఁ గోయిల - గ్రంజిగుల్ల దిసి
వాతసంచలితపు-షాగ్రభాగమున
కుమారుమూరావము - గొండాకనేర
సంతరాళము నింపు - నార్కటు లొండె
తలచునో తలచవో - తస్యంబెటుంగ
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
మకరందపాన స-మృద్ధిభృంగములు
మెయూగ; దనప్రియ - వరుడు వసంతుఁ
డంపు నీలావళంకన మనం దోచు
కీర్తినిచ్చుచ - శ్రీ నొండె; మదిని
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
దలచునో? తలచవో? తస్యంబెటుంగ;
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
స్వాదుభూచ్చయ- భారమున వంగి
పథికులొండొండగు - బక్షులు నైన
నాగింపంగనట్టె - యంతకంతకును
లేచి, మారుతపంచ - లితమైన, జేయు
సరసవృక్షములతో - సయాట బొండె;
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక?
బారునందు దిరుగుచుండు పశువులు గుంపుపై బడి మనుష్యుల
కాళ్లను ద్రొక్కి- గాయపచ్చెనిని అధికారులు చెల్పుచున్నారు.
తుపాకీ బాకులతో బాడుచుటచే తగిలిన గాయముల తీవ్రతకు
కారణము. ఇట్టి అవధముచే అధికారులు కప్పెట్టజూచుచున్నా
రు. ఈ విషాదసంభవమున కధికారులకె సిగ్గుగానున్నది. పోలీసు
వారెగాక కొంతమంది ముసల్మానులును పారిపోవు నిరాయుధు
లగు హిందువులను కత్తులతో యెదుర్కొనిరి.
నివృత్తపాతమగు విచారణ గావలయును
ఈదారుల విషాదసంభవమును విచారించుటకు నివృత్త
పాతమగు విచారణ సంఘము నియమింపవలయునని లాలా ధుని
చెందుగారుగోరుచున్నారు.లాఆర్థులుసంక్షింపబడిఅధికారుల
ప్రతిష్ట గాపాడవలయున్నచో, అధికారులంతె వైదొడ్డకొద్దగము
లందున్నను వారి పిచ్చిచేట్లు, చిత్తభ్రమలు, పరిశీలన గావించ
వలసియున్నది. ఉభయసంఘములకును సామరస్యము సురుగు
టకు ప్రభావితంతులగు నాయకులు ఈ హిందూమహామధ్యదీయ
తగవును లోపాయకారిగా విచారించవలసి యున్నది.
(ఆ. వె.)

ఒకనాడు కాపు ని - రోదనయమ్మనను

భుజమున గొడ్డలిం - బూని యెంచేని
బడయంగననుకో - బడియ నొం డనును
నక్కుతనిశ్చయండుయ - యరుగ; గొడ్డలియం
జెవి నిల్లు గట్టుక - చెప్పె నేమేమో!
ఇద మిత్థమని చెప్ప-నెవరి కే మెలుక?
అట్టిటుం దిరిగితా - నప్పటిసనికె
నని ప్రక్కనుండిన - తొజ్జమే నలుక
బూని కురారుము - భుజమునం దిగిచి
వృక్షములముం జేర్చ - పెచ్చుకోకమున
నర్వీజ మేమేమో- యూండుచు నేడ్చె
ఇద మిత్థమని చెప్ప- నెవరి కే మెలుక?
నీవు నేనుం దొలి - నెవమే చెలిమి?
ముందటి సాహర్ - ముల నీవు చలంతె?
మిత్రమ! నీవె నా - వృత్తువుం గూత్ర?
మానవస్వాభావ - మట్టేనే? నీకు;
నం చేమొ కట్టియ - కన్నట్లు తోచె
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక ?
ఆర్థ్యాంతరంగమే - యటు నిటుమలంకె
గొడ్డలి; దారువా - కులపదియె నెంతో;
మనవారలరి లేచి - మనమీద రాంగ
బరుండు రాకుండునే? - ప్రాప్తముం దలచి;
యారాటమున నిటు - నటు నేక తిరిగె;
ఇదమిత్థమనిచెప్ప - నెవరి కేమెలుక ?
ఆ నృత్తమిల వ్రాలి - హా విధియంచు
నార్కము మణియుటు - లార్చినట్లయ్యె;
గొడ్డలికై యను - కులముగాక
యరయుమా! దైవమ! - యంతె నాకోర్కి;
ఏకలఘన నిట్లు - లేకొట్టబడితొ?
ఇదమిత్థమనిచెప్ప- నెవరి కేమెలుక?
ఎదిరిలోఁజేరి నీ - యిట్లుకట్టు
లింతలు నేయంగ - నెటు పూని తీవు ?
అందు నుండంగ; గట్టె - యనియె గాపునకు
చెవి నేమొ; లోహము - చెవి నేమొ వేసె;
ధామ్యన, మార్కొనె - రామ్యుని పిల్లు;
ఇదమిత్థమని చెప్ప - నెవరి కేమెలుక ?
పరుఁ జేరు నాపుని - బ్రార్థించుకంటె
బరిచితహీనుని - బరు నేడ మేలు;
అని యెంచి నేత్రము - నశ్రువుతో దొలుక
హృదయంగమం దైన - రితినినేమొ
రోదనముతో చేసె - లోహమున కేమొ;

మోహి నీతైలము

5 తుం నూనెగల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలు, ఉద్యోగ
గ్రస్తులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుంద
లరు మోహాలాహ్వములకు ప్రావస కురులను మనోహరముగ
లెంచి కాపాడును. ఈతైలము నందుగల రమణీయ మగు సువా
సన చెప్పవలవిగాదు, తలకు రాచి దువృక్షానిన ఇరుగుపొరుగు
వారలకుగూడ మరీమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టి
నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసనద్రవ్యములను
చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పు
బడసి యున్నాను. నేరేల ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము
తెలియగలదు.
మోహి నీతైలము:— మెదడుకు చలవచేయును.
మోహి నీతైలము:— కండ్లకు చలువ జేయును.
మోహి నీతైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.
మోహి నీతైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.
మోహి నీతైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుచేరును.
మోహి నీతైలము:— మనోహరముగా నుండును.
మోహి నీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
మోహి నీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును.
మోహి నీతైలము:— వాసన రమ్యముగ నుండును.
మోహి నీతైలము:— ముఖమునకు లేజన్మ నిచ్చును.
మోహి నీతైలము అనేక నీసాలు విక్రయము.
మోహి నీతైలము:— వెండ్రుకలను చిట్టనియ్యదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కొచిను శాసనసభ

6 వ నాటి చర్య

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ఎర్నాకులం, 8: - శాసనసభ నేడు యథాప్రకారము 11-30 గం. సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిదప దివానుగారు లేచి బడ్జెటులో చాల విషయాలను చర్చింపబడెను. కావున తీర్మానములను వేరొక సమావేశము నకు వాయిదావేసి యీసారి బడ్జెటు ముగించవలెనని గోరిరి. సభ శుక్రవారముతో ముగియవలె ననిరి.

పశు వైద్యశాల వైద్యశాఖనుండి వ్యవసాయ శాఖకు మార్పుటచే పశువులస్థితి బాగుపడలేదనియు గావున తిరిగివైద్య శాఖకు మార్చవలెననియు ఎ. నేలముగారు ప్రతిపాదించిరి. వైద్యశాఖాధికారి తన కిప్పుడే పని అధికముగా నున్నది. కావున వ్యవసాయ శాఖయందే యుంచి వేరొక పశువుల ఇన్ స్పెక్టరును నియమించిన చాలునని చెల్పిరి. అంతట నేలముగారు తన ప్రతిపాదన ఉపసంహరించు కొనిరి.

వ్యవసాయము పంచాయతీల శాఖలో రూ 24,500 తగ్గించవలెనని సి. ఎ. ఉసఫ్ గారు ప్రతిపాదించిరి. వ్యవసాయ శాఖ సరిగా పని చేయలేదనిరి. వ్యవసాయ శాఖలో తగ్గించక పోయిన యితర శాఖలలో తగ్గించుటకు వీలుండవలెనని. తీర్మానమును బలపరచిన నేలముగారు యీవ్యయము యిదవరకు ప్రభుత్వము వారి బాధ్యత వైజరుగు నున్న ను యికముందు ప్రజలబాధ్యతవై జరుగవలయున్నది. కావున తప్పుక తగ్గించవలెననెను. ముగ్గురుసభ్యులు ప్రతిహేతుముగ మాట్లాడినపిదప తీర్మానము ఓడిపోయెను.

మద్యపానవిధానము

డిస్ట్రిక్ట్ ఖర్చులను తగ్గింప ప్రతిపాదించుచు నేలముగారు ప్రభుత్వవైజు విధానమును ఖండించిరి. ఎక్స్ సైజుశాఖవారు కల్లుదు కాణములను ప్రోత్సహించక విదేశీ పుసారాను ప్రోత్సహించుచున్నారనెను. ఎక్స్ సైజు కమిషనరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ప్రభుత్వమువారు మద్యపానమును తగ్గింప జూచుచున్నారనెను. ఒక్కసారిగా పన్నులను హెచ్చించిన దొంగతనముగా అమృతము జరుగును. మదరాసు తిరువాంతురుల మద్యసన్న కొచ్చిను, వాటివలెగాక వేరొకవిధానము ననుసరింపజాలవలెను. మదరాసులో మద్యపానమును పూర్తిగా నిషేధించుట లేదు. పూర్తిగా నిషేధించుట ఆచరణయోగ్యము కాదనిరి. ఎస్. ఎఫ్ నూస్సుగారు కూడ అట్లే చెల్పిరి. పూర్తిగా మద్యమును నిషేధించినచో వ్యక్తిస్వార్థత్రయమునకు భంగము కలిగించుచు యగుననిరి.

కె. టి. మాత్యూగారు వివిధ స్థలములందలి మద్యపాన నిషేధ విధానముల దెలిపిరి. తిరుచినాపల్లిలో పురపాలక సంఘమువారు సారా దుకాణములను ఊరిబయటకు తరలించిరి. అనేక చోట్ల యీ స్వాతంత్ర్య మొసంగబడెను. బొంబాయిలో 20 ఏండ్ల కాలములో పూర్తిగా నిషేధింపబడెను. అట్టి విధానమును ప్రభుత్వమువారు రనుసరించవలెననిరి. కొన్ని దుకాణములను తగ్గించినంత మాత్రమున త్రాగుడు తగ్గదని సి. ఎ. ఉసఫ్ గారు చెల్పిరి. దొంగతనముగ అమృతవారికి శిక్ష లభి కము చేయవలెనని ఎ. పద్మశాఖ మోసముగారు నుడిపిరి. పిమ్మట కొంతచర్చ జరిగిన పిదప ప్రతిపాదన ఎక్కువ మందిచే నామోదించబడెను.

సర్వమూలకాయోగమంజరి

1. ఈ గ్రంథరాజమున సర్వవ్యాధులయొక్క లక్షణములు, పరీక్షలు, రసాదులయొక్క పుకములు ఒక్కొక్కవ్యాధికి అనేక చికిత్సలు తెలుపబడియున్నవి. ఈ గ్రంథము శిశుబాల నృధులకు స్త్రీలకు కూడా తెలియునట్లు సులభతైలిని వ్రాయబడి పే 800 లు 4000 చికిత్సలు గల్గియున్నది. ఈ గ్రంథము నొద్దనుండుకొనిన ప్రతి గృహాయజమానియు వైద్యున కొక కాపయినను యివ్వకనే శాఖ్యము ననుభవించవచ్చును. యేక ప్రతి కాపియందు 1 కి 5-0-0 రెండు ప్రతులుగా వైయిండుచేసిన ప్ర 1 కి 3-0-0.

- 2. పశుపశ్యమంజరి ప్రతి 1 రు 0-12-0
3. స్త్రీ నీతిమంజరి ప్రతి 1 రు 0-1-0
4. స్త్రీ శ్రమంజరి 0-1-0

వలయువారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును. కందుల వెంకట్రామయ్య అండు నగర్, రాజమండ్రి.

ది మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

తిరుత్తణియందు గొప్ప ఆడిక్యత్రిక తెప్పోత్సవములు

11-8-25 తేదినండి 15-8-25 తేదివరకు జరుగును.

ముఖ్యదినము: 12-8-1925.

పై మహోత్సవమునకు పోనుజ్జేరించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమైన ప్రత్యేక ఎక్స్ ప్రెస్సుబండ్లు మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి 11-8-25 తేది మంగళవారము నాడును, మరల తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు 12-8-25 తేది బుధవారమునాడును పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది. సదరుబండ్లు బేసిక్ బ్రిడ్జి, పెరంబూరు, విల్లివాకము, ఆనడి, తిరువళ్ళూరు, అరక్కోణము స్టేషనులవద్ద ఈదిగువ డెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము అగును.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి

మంగళవారము 11-8-25 తేదిన పోవుబండ్ల కాలపరిమితి.

Table with 3 columns: Train Name, Station, Time. Rows include మద్రాసునుండి బయలుదేరుట, బేసిక్ బ్రిడ్జి చేరుట, బేసిక్ బ్రిడ్జినుండి బయలుదేరుట, పెరంబూరు చేరుట, పెరంబూరునుండి బయలుదేరుట, విల్లివాకము చేరుట, విల్లివాకమునుండి బయలుదేరుట, ఆనడి చేరుట, ఆనడినుండి బయలుదేరుట, తిరువళ్ళూరు చేరుట, తిరువళ్ళూరునుండి బయలుదేరుట, అరక్కోణము చేరుట, అరక్కోణమునుండి బయలుదేరుట, తిరుత్తణి చేరుట.

తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు

బుధవారము 12-8-25 తేదిన పోవుబండ్ల కాలపరిమితి.

Table with 3 columns: Train Name, Station, Time. Rows include తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట, సాయంత్రము, అరక్కోణము చేరుట, అరక్కోణమునుండి బయలుదేరుట, తిరువళ్ళూరు చేరుట, తిరువళ్ళూరునుండి బయలుదేరుట, ఆనడి చేరుట, ఆనడినుండి బయలుదేరుట, విల్లివాకము చేరుట, విల్లివాకమునుండి బయలుదేరుట, పెరంబూరు చేరుట, పెరంబూరునుండి బయలుదేరుట, బేసిక్ బ్రిడ్జి చేరుట, బేసిక్ బ్రిడ్జినుండి బయలుదేరుట, మద్రాసు చేరుట.

మద్రాసునుండి సాయంత్రము 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరు స్వాసంజరు బండి 11-8-25 తేది మంగళవారము నాడు మాత్రము తిరుత్తణివరకు పోవును.

యివిగాక యితర ప్రత్యేక పండ్లు అనవరమున్న అక్కోణము, తిరుత్తణి స్టేషనుల మధ్య యేర్పాటు చేయబడిన, ప్రయాణీకులు కావసినంత మందియున్నచో ప్రత్యేక పండ్లు కాట్పడి, అక్కోణము స్టేషనులకు మధ్యను, తిరుత్తణి చేరినందు స్టేషనులకు మధ్యనుకూడా ఏర్పాటు చేయబడును.

ప్రతి దినము మామూలుగాపోవు బండ్లయందు ప్రయాణీకులు పై మహోత్సవ దినములందు అధికముగా యుండురుగాక, అసౌకర్యము కలుగకుండుటకై ప్రయాణీకులు ఈ ప్రత్యేక పండ్లలో ప్రయాణముచేయుట మంచిది.

మామూలుబండ్లు:-

సులభముగా తెలియగలదులకై ప్రతిదినము మామూలుగా పోవుబండ్ల కాలపరిమితి ఈదిగువ తెలుపబడినది.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి

Table with 3 columns: Train Name, Station, Time. Rows include మద్రాసునుండి బయలుదేరుట, తిరుత్తణి చేరుట, మద్రాసునుండి బయలుదేరుట, తిరుత్తణి చేరుట, మద్రాసునుండి బయలుదేరుట, తిరుత్తణి చేరుట.

తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు

Table with 3 columns: Train Name, Station, Time. Rows include తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట, మద్రాసు చేరుట, తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట, మద్రాసు చేరుట, తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట, మద్రాసు చేరుట.

రిటరన్ టిక్కెట్లు:- ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై పై మహోత్సవ కాలమందు 3 వ. తరగతి టిక్కెట్లు 3 దినములు వరకు (యివ్వబడిన తేది గాక) ఉపయోగించవచ్చును.

సార్కు టెను, మద్రాసు 8-8-1925 ఎఫ్. బి. వాడెన్, జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

వెలింకెటన్ సినిమా

8-8-25 శనివారమునుండి 14-8-25 శుక్రవారము వరకు

శ్రీ కృష్ణజయంతి వారమునకు ప్రత్యేక ప్రదర్శనము

ఇండియన్ ఆర్టుక్రాఫ్టు కంపెనీవారిచే సృష్టితమైన మైసూరుగుబ్బితమాటిక్ ఆమోఘముగా తయారుచేయబడిన కబీర్ దాసు కంపెనీవారిచే పదర్శించబడినది. మొనర్పు సి. బి. మల్లప్ప, జి. నాగేశ్వరరావు, జి. హెచ్. వీరప్ప మొదలగు సుప్రసిద్ధ నటులుకూడ గలరు.

మధ్య రాష్ట్రముల శాసనసభ

మంత్రీవర్గము సేర్పరచుట

స్వరాజ్యవాదులు నిరాకరించుట

నాగపూర్ము, ఆగస్టు 7:— డా॥ మాస్టర్ రాఘవేంద్ర రావు, కపర్తిగార్లు నేడు ముఖ్య గవర్నరుతో సంప్రదింపులకు రోయి తుర్కీ మంత్రివర్గముల సేర్పాటుచేయుటకు నిరాకరించిరి. డా॥మాండ్ల, రాఘవేంద్రరావుగారు ముఖ్యమంత్రిని నిర్ణయమును సంపూర్ణముగ నిరాకరించిరి. కపర్తిగారు మాత్రము తానందుల కిష్టపడియే యుండెను. కాని ఫీరమును మంత్రివర్గము సేర్పాటు మట సాధ్యము కాదని నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వముతరపున సభలో గం 1-30 లకు ప్రకటనను గావించబడును.

నాగపూర్ము, ఆగస్టు 7:— తంజిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద గూడిన సభలో ప్రభుత్వముతరపున నీ క్రింది ప్రకటన స్టాండును గారు కావించిరి. “సభలో గవర్నరు పాల్గొనినందున 3 వ తేదీని యిచ్చినవాగ్దానముననుసరించి డా॥మాస్టర్, రాఘవేంద్రరావు, కపర్తిగార్లు తన మందిరమున కాహ్వానించెను. లక్ష్మీవారము, శుక్రవారము (6-7 తేదీలందు) మంత్రిల నియామకమును నిర్ణయించుటకు గూర్చి పరస్పర సంభాషణములు జరిగెను. డా॥ మాండ్ల, రాఘవేంద్రరావుగారు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కపర్తిగారు చీరారు వారంగీకరించిరి. కాని ప్రస్తుత సందర్భములలో ఫీరమును మంత్రివర్గము సేర్పాటుచేయుటకు కష్టముగాన నిరాకరించిరి. కావున నీ సందర్భములందు రేపు మంత్రిల జీతములకు సభలో గ్రాంటును గోరరు”

నాగపూర్ము, ఆగస్టు 7:— నేటి మధ్యాహ్నము మధ్య రాష్ట్రముల శాసనసభ తంజిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద గూడెను. ప్రశ్నాసంతకము, ప్రభుత్వముతరపున స్టాండునుగారు మంత్రిల నియామకమును గూర్చి ప్రకటన గావించిరి. తదనంతరము రాఘవేంద్రరావుగారు పురపాలకచట్ట సవరణ బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. గౌరవస్వామ్యమూర్తులుగ నియమింపఁబడినవారు పురపాలకసంఘముల కధ్యక్షులుగా నుండఁగూడదో, ప్రభుత్వమువారిని నియమింపఁగూడదని యొకసవరణను, సభ్యుగణుగ నుండుట కారమాసములుపైబడి శిక్షనొందినవారందఱు లనునది తీసివైచి, యాకాలము నయిదువత్సరములకు మోల్చించ వలయునని యొకసవరణయుఁ గలప్ర.సవరణలను గౌ॥ సర్ యం. వి. జోషిగారు తేవించిరి. ప్రస్తుతము ప్రాబల్యమునందున్న పక్షము తనయెన్నికల కధ్యక్షులచేత గణించునట్టి వారిని పద ముత్తులనుజేయు లేలంపుతో నిట్టి సవరణజేరనియు, పురపాలక యెన్నికలందు తమ పురుషులని వినియోగించి, న్యాయపద్ధతుల నుల్లంఘించిన వారినిశేషచే నిరూపించగోరెరి. అట్టివారి కట్టి గౌరవములను దొలగించుటకు పూర్వము నేరము నిరూపణము కావలెననిరి. చర్చ సానుభవించి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

గవర్నరు మెంటు తీర్మానములు

శ్రీ శే॥ సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారిని

ప్రశంసించుట

పునః, ఆగస్టు 7:— బొంబాయి శాసనసభ నేటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గవర్నరు మెంటు తీర్మానము లెనిమిది బరిష్కరింపబడెను. గవర్నరు మెంటు సాలిసిటరు పదవి ధర్మములను గాక పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు ధర్మములను గూడ నెరవేర్చుచుండుటచే పని భారముధికమగుటవలన, యా 2500 లనుండి యా 8000 ల వరకును గవర్నరు మెంటు సాలిసిటరు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరునకు జీతము హెచ్చుగావించవలసినదని గోరరు ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముపై జిల్లాసకరమున చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. గవర్నరు మెంటు సాలిసిటరుపై పనిభారము హెచ్చుకంటే పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరును వర్గము ప్రైవేటు సాలిసిటరులకు నప్పగించరాదని అసభికార సభ్యులు దొరతనమును బ్రశ్నించిరి. గవర్నరు మెంటు నీయదలచినంత సొమ్ముతో ప్రైవేటు సాలిసిటరులు యిట్టి పనిబానుట కంగీకరింపరైరని విచారణలన జేరినదని హోం మెంబరులెల్లెను. తీర్మానమామోదింపబడెను. ఎక్స్లెజు ప్రెవెంటివు సిబ్బందిని హెచ్చుగావించ వలసియున్న నీ తేబడిన తీర్మానముపై చర్చసమగ చర్చజరిగెను. 1914-వ సంవత్సర మందుండి ఎక్స్లెజు కాఖయందు విస్తారము బరి మోల్చినవనియు, సాధ్యమైనంత త్వరితముగ త్రాగుడు నిశేషము సంపూర్ణముగ గావించుటకు వారికి తోడ్పడ వలచినచో తీర్మానమామోదింప వలసినదని మంత్రి సభ్యులను గోరెను. ఎక్స్లెజు కాఖ యెంత శక్తి సామర్థ్యము లతో బరిచేయుచున్నను దొంగతనము గ నా రాయి దయారచేయు నేరములు హెచ్చుచున్నట్లు కాఖ ప్రమరించు అంకెల వనస్సుగించుచున్నదనియు, సిబ్బందిని మాత్రమే హెచ్చుగావించి సంతృప్తితమున నేరములెట్లు తగ్గి సంపూర్ణ మధ్య పాన నిషేధమునకు దారిపూవుతో తెలియకున్నదని తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. తదనంతరము తీర్మానము పోటుకు బెట్టి బడగా నది ఆమోదింపబడెను.

శ్రీ శే॥ సర్ సు. నా. బెనర్జీగారు అట్టితరి ఆర్. జి. ప్రధానుగారు సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి మరణమును గురించి తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. గవర్నరు భారత నిర్మాతలతో సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు ఒకరిని ప్రధానుగారు చేర్చిరి. గవర్నరు మెంటు తరపున హోం మెంబరు, స్వరాజ్యవాదులు తరపున జయగురుగారు, శాసనసభాధ్యక్షుడు తీర్మానముందలి భావముతో నేటిధనించిరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. మిగిలిన అసభికార కార్యాంశములను బరిష్కారము గావించిన పిదప శనివారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు శాసనసభ తిరిగి సమావేశమగుటకు యేర్పాటు కావడెను. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ ఆగస్టునెల 8-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాలపురం	68.8	79.1	0.07	14.88	44.96
విశాఖపట్టణము	87.1	79.0	0.03	10.61	87.09
కాకినాడ	86.6	77.6	0.08	21.04	89.09
మచిలీపట్టణము	80.8	72.7	0.61	18.76	41.59
కర్నూలు	80.9	74.6	0.35	7.68	26.01
బళ్లారి	81.1	74.2	0.03	1.05	20.51
కడప	88.7	78.9	1.14	10.76	81.28
నెల్లూరు	88.8	78.5	0.99	5.50	87.98
మద్రాసు	87.9	75.8	...	7.15	50.74
కడపూరు	84.8	74.7	0.02	8.77	52.94
సేలము	88.0	71.2	0.84	6.78	89.80
కోయంబూరు	80.7	70.5	...	8.24	22.29
తిరుచనాపల్లి	90.9	74.0	0.18	7.50	88.18
నాగపట్టణము	87.8	73.3	0.27	3.78	54.98
మధుర	91.5	76.8	...	8.89	88.59
పాంబక్	88.0	78.2	...	0.15	87.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరువేండ్రయి	79.1	73.7	0.89	16.95	64.51
కొచ్చిన్	80.1	72.7	2.01	46.38	114.51
కాలికట్టు	81.8	78.5	1.64	77.24	117.16
మంగళూరు	85.9	73.1	2.06	97.92	125.68
తెంగుళూరు	80.1	65.9	0.28	6.86	85.87
మేకార	66.4	62.0	0.80	75.09	125.46
కొడేకనాత్	68.4	52.1	0.17	11.44	62.18

సర్కారులు:— మచిలీపట్టణములో విస్తారముగ కొద్ది కాలము 0.6, వర్షించెను. తక్కినచోట్ల చినుకులుబడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ విస్తారముగనే యున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 11 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:— వర్షము సాధారణముగ నున్నది. కడపలో 1.14 కర్నూలులో 0.35 వర్షించెను. బళ్లారిలో చినుకులు బడెను. బళ్లారిలో మేఘములు ప్రబలమగుచున్నవి. తక్కినచోట్ల చల్లముగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 9½ నుండి 11 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 8½ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— నెల్లూరులో 0.99 వర్షించెను. కడపలో చినుకులు బడెను. మేఘములు విస్తారముగనే యున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 7 నుండి డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి నెల్లూరులో 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని అంతటను వర్షపాతము సాధారణముగ నున్నది. ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రకటన

“మా తాలూకు బెజవాడ అరండల్ పేటలో మ్యునిసిపల్ ఆసుపత్రికి సమీపమున యేలూరు రైవీసు కాలనీయముధ్య నున్న ఘోషారు చతురపు గజములు 22000 యిరువై రెండువేల చతురపు గజముల వివేకన స్థలమును అనుకూలమయిన స్థాల్లుగా విభజించి విక్రయించ యేర్పాటుచేసినాము. సదరుస్థలమువద్ద ఈరోజులగాయతు ప్రతినిత్యమూ వేలమువేయబడును. వేలము పరతులు వగైరాలు వేలము పాటనమయమున కనుగొనవచ్చును.”

బెజవాడ }
8-8-1925 } అధ్యునిగ్లి గోపాలకృష్ణయ్య.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co, Ltd.,

MYSORE.

Head Office: Bangalore City.

It is hereby announced for the information of all concerned that the Sixth Half-yearly Drawing under the Personal Investment Scheme of the above company was held on 1st July, 1925, at 5-30 P. m. in the Head Office Premises, under the Presidency of Mr. B. Basavaradhya, B.A., B.L., Retired City Magistrate, Mysore and the following persons were declared eligible to receive loans of Rs. 1000 each free of interest.

Certificate or Bond No.	Name & Address
11602.	Mr. R. G. Hukkeri Bookseller Students' Own Book Depot, Dharwar.
11545.	Mr. Dirajram Narbham Naik, Compounder, Dispensary Olpad Via Sayan P. B. & C. I. Ry. Surat Baroda Agency
11566.	Mr. S. Sreerama Murthy c/o Aradhyalu Ramachandra Rao garu, Pittapuram, Godavary Dt.
176.	Mr. Nandagiri Venkatrama Das, Proprietor, Mukunda puram, Cocanada, Godavary Dt.
438.	Mr. R. Venkatayya garu, Inamdar, Bhopiar Agraharam Amalapuram, Godavary Dt.

(The last three names are from Madras Chief Agency.)

Asiatic Buildings,
233, Bamboo Bazar Road,
Bangalore City, 31-7-1925.

V. Rangasami B.A., B.L.,
Secretary.

నేత నేయువారు: ప్రభుత్వము

రమేశ్వరద్రవ్యదారి యార్జికచరిత్ర జరిగినవారును, త్రిందటి నాల్గవతరములనుండి జరుగుచున్న యాంక్షనగూర్చి చదివినవారును, మిల్లుపోషణలను, నేతనేయువారు, మనదేశమునందు, పడరానిపాట్లుపడుచు, 'నానాటికి తీసికట్టు నాగంబొట్టు' అన్నట్లు క్రమక్రమముగా దిగువకుబోవుచు దురవస్థలపాలగుచున్నారని త్వరలో తెలియును.

“కాబట్టి ఎక్సైజు డ్యూటీ” యను శిస్తు మిల్లులందు తయారగుచున్న వస్తువులపై ప్రభుత్వము లేపుచున్నది. దానివలన, మిల్లులందు తయారైన ప్రతివస్తువునూ పాపాలవస్తువులపై నను, విదురూపాయల శిస్తునెయ్యట తలపించుచున్నది. అందుచే, మిల్లులకు; తమఖర్చులతో, ఒకగుడ్డలమూల నూరురూపాయలకు గిట్టినచో, ఈశిస్తు చెల్లించినవివృత్తు, నూరురూపాయలకు అమ్మినగాని, ఆమిల్లులకు గిట్టుదు. కనుక మిల్లులవారు, ఆశిస్తును తీసివేయుమని పెద్దకోరవచేయుచున్నారు.

అందులకు, వారురెండుకారణములఁ దెల్పుచున్నారు. ఒకటి, ధర ల్లు హెచ్చింపవలసినవృత్తులనల తాము, జపానువారి పోటీకి, ఆగలేకపోవుచున్నారనియు, తమ యెగువకులు క్రమముగా తగ్గిపోవుచున్నారనియు పల్కుచున్నారు. రెండవదల హెచ్చించినట్లయిన, మనప్రజలే నష్టము బొందుదురనియు, హెచ్చు ఖరీదులు చెల్లించవలసినవృత్తులయినవారినియు, మొదటి కారణమునకు సమాధానము నిచ్చుటకు ప్రభుత్వముకాదు, హిందూ దేశమునందు, ఇంకను కోట్లకొలదిప్రజలు గుడ్డలు కావలయునని కోరుచుండ, తమకు తగినంత యధికలాభములు కలుగక పోవుటచే ఇతరదేశములకు ఎగుమతిచేయఁ బ్రయత్నించుచు, జపానువారితో యనవరముగ పోటీపడుచు, తమవైపున శిస్తును తీయుమని కోరవచ్చెట్లు న్యాయమా? పైగా, హెచ్చు ధరలు ప్రజలు చెల్లించవలసినవృత్తునెయ్య సానుతాపము గలయీ మిల్లులవాహుకారులు, తిరిగి, జపానువారికంటె హెచ్చుధరలను నూలెందుకమ్మచున్నారో, అంతయారమునుండి, ఓడలఖర్చులు, రైలుచార్జీలు పెట్టుకొని తెచ్చిన మాన్ చెప్పరు నూలుఖరీదుకె తాముకూడయ్యుమైందులకో చెప్పవలయును. వారునిజముగా, కొనువారిశాఖ్యమును, వపతిని, లాభమును గమనించుచున్నారా?

ప్రభుత్వమువారెందులకు, ఈశిస్తును, అట్లే యంచుచున్నారు? ఒకటి, శిస్తువిధవరకె యధికమైనవికనుక, ప్రభుత్వ దాయముకై యీశిస్తు అనవరమని చెప్పిరి. రెండు; చేతిమగ్గుములవారికి, మిల్లులవారికి పోటీకల్లుచున్నది గనుక, ఇప్పు డీశిస్తు తగ్గించినచో, చేతిమగ్గుములవారికి, అచుకును జోలే, చేరునకాన, శిస్తుయంచుటవత్సరము. ప్రస్తుతము, మనకు, మొదటి విషయముతో సంబంధములేదు. చేతిమగ్గుములవారికి, మిల్లులకెంతవర కీపోటీకల్లుచున్నదని చూతము.

మిల్లులయజమానులసంఘమువారట్టి పోటీ లేదనియే, ఘోషిల్లుచున్నారు. తామునేయువ ప్రములుకాక, ఇతరవస్తువులు, చేతిమగ్గుములతో నేయువారు తయారుచేయుచున్నారని, దైర్ఘ్యముతో పలుకుచున్నారు. తాతయ్యలలాగున, మనపత్రికలన్ని నిజమే, యని తాళములు వేయుచున్నవి. మిల్లుల నెదిరించి, చేతిమగ్గుముల నేయు, ఆ తక్కువకులములవారిని బలపరచుటయను నిగర్వమున కాబోలు, ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులేరును, నిజమును తెలుపరైరి. ప్రజాప్రతినిధులేరు నింతవరకు యథార్థమును బయల్పెట్టలేదు. సంగతు లెట్లున్నవి?

నేను ఆగస్టువద్ద విశ్వవిద్యాలయముతరపున, నేతపరిశ్రమ గూర్చి పరిశోధన చేయుచుంటిని. అప్పుడు సంగతులు బయల్పడెను. ఉరవకొండ, ఆదనాని, యెమ్మిగనూరు, కర్నూలు, తాడపత్రి, బగ్గారి, అనంతవరము ప్రాంతముల దత్తమండలముల వ్యాపారమంతయు, మోలాపూరు మిల్లుల పోటీ ముందు, చికాకై పోవుచున్నది. అచ్చటి 50,000 మించిన నేతనేయువారధిక కష్టముల బొందుచున్నారు. కాళహస్తి, వెంకటగిరి, ఏలూరు, భీమవరము, వెంటపాడు, పాలకొల్లు వగైరా, కృష్ణా గోదావరితీర్థాల, ముతక తెల్లగుడ్డల వ్యాపారమధికనష్టము బొందుచుంటయు, అచ్చటి 75,000 ప్రజలు, అప్పులపాలై, రెండుపూటలకైన నిండుగా తిండిలేక, మానము నిల్చుకొనుటకు పూర్తిగా గుడ్డలేక, నానావస్థల బడుచున్నారు. దక్షిణాదిని, మధుర, తిరునల్వేలి, పరమమడి, కంచి, నేలములం దున్న నేత వనినాల్గొడ్డలే అధికనష్టముల జెందుచు, కుండుచున్నారు.

రెక్కలద్యారా, వైవివయములు, ఇంకఘోరముగనున్న స్థితిగతుల నిరూపించగలను. నా విశ్వవిద్యాలయమున కొనగిన పుస్తక మచ్చుపడు తోడనే, మిల్లు యజమానుల నాటకము

కర్తవ్యము.

ఖద్దరు దేశక్షేమముకొరకై ప్రవేశించెను. ప్రతివతా శిరోమణి యగు శ్రీని నేకాక పురుషుండు పొందగోరానేని నిష్ఫలుడైనను చక్కని పాఠములు నేర్చుకొనగలుగును. ఖద్దరు దేశ ప్రజాబాహుళ్యముందు ప్రవేశించక పోయినను గొప్ప మార్పును చేయగలిగెను. ఆమార్పును గురించి ఈపత్రికయందీది వరకే వివరించి యుంటిని. ప్రస్తుతము ఖద్దరు కట్టువారు చాల కొద్ది యని చెప్పక తీరదు. దేశక్షేమ గలవారును, మాతృదేశ సేవాపరులు మాత్రము ఖద్దరును ధరించుచున్నారు. వీరైనను యిండ్లవద్ద తమ శ్రీమృతి కట్టుకొను వస్తువులను పరికించుటలేదు. ఇట్లు అతిజాగరూకతతో కుటుంబమంతట ఖద్దరు ఉపయోగించువారు బహుకొద్ది. ధనవంతులగు దేశసేవాపరులు మాత్రము ఖద్దరు కట్టుచున్నారు. ఇందువలననే ఖద్దరుకు పోషణ జరుగుచున్నది. తక్కినవారు వివక్షణలేక విదేశవస్తువులు, స్వదేశ మిల్లువస్తువులు, చేమగ్గులమీద నేసిన వస్తువులను ధరించుచున్నారు. ఇవి కొనుటలలో ప్రజలు చవుకరకము ఏదైనను పరకొనుచున్నారు. వారికి పైమాడు తరగతులలో పడికన్న ప్రయోజనమే తెలియుటలేదు. ఇది ఇట్లుండ చేమగ్గులవారి కష్టములు తీరుటలేదు. మనరాజధానియందు 20 లక్షల మంది మగ్గులమీద నేసి జీవించువారు గలరు. వీరిలో చాలామంది విదేశములు తెప్పించి దానితో బట్టు నేయుదురు. అవి బజారుకు రాగానే విదేశబట్టులకంటె ప్రయోజనములేక ప్రజలు విదేశ బట్టులే కొనుట గలుగుచున్నది. ఈ నేతగాండ్రు నేయు నూలు నెం 40 గు దానికంటె ఎక్కువనెంబగు గలది. కాని తక్కువరకము నూలుతో కూడ వీరిలో చాలమంది నేయగలరు. కొంతమంది నూరు, నూటయూరై నెంబరు నూలుతో తయారు చేయుటకు అలవాటుపడినవారు. ఇట్లుంటి నేతగాండ్రు కొన్ని ప్రాంతములలో మాత్రమే గలరు.

పరిశీతు లిట్లుండ విదేశబట్టుల కొనుట యుక్తమా లేక చేమగ్గులమీది వస్తువులుగాని, దేశీయ మిల్లులమీది వస్తువులుగాని కొనుట యుక్తమా, వేరేవాయ నక్కరలేదు గాని ఖద్దరుకు బదులు ఈపై బట్టులు ఏవియు కట్టరాదు. ఖద్దరును కొనుటకు యిష్టపడనివారును విదేశ బట్టులు వీల కొనవలయునో తెలియవున్నది. చేమగ్గులమీద తయారగు నెం 14 రు వస్తువులు విదేశవస్తువులకన్న చవుక అని యెరుగని ప్రజలు చాల మందికలరు. నెం 20 రు తయారగు చీరలు విదేశవస్తువులకన్న చాల చవుకని తెలియని ప్రజలు కలరు. నెం 30 రు తో తయారగు తానులు విదేశ చీరకాతానులకంటె చవుకని తెలియని ప్రజలు కలరు. ఖద్దరుతోపాటు చేమగ్గులమీద తయారగు వస్తువులు ప్రజలు కొనవలె ననియు విదేశవస్తువులమీదగణము సంపూర్ణముగా కొనసాగించవలెనని శాసించు కాంగ్రెసు సంఘములు కావరావు. ప్రజలు తిరిగి విదేశవస్తువులను కొనుటకు పూనినపుడు వాటికిబదులు దేశీయమగ్గులందు తయారగు వస్తువులుకాని, చివరకు మిల్లులయందు తయారగు వస్తువులు కాని కొనిపించు నాయకులు కావరాదు. ప్రజలయందు స్వదేశీయన నేమా, స్వదేశీ కొనుటయందు ప్రయోజనమేమా తెలియక వున్నారని నాయకులు గ్రహింపవలెను. నిద్రావస్థలో నుండి మేలుకొలిపిరి. తిరిగి ప్రజలు నిద్రావస్థ బొందుచున్నారని నాయకులు గ్రహించుటలేదు.

తేటతెల్లముగను మన పత్రికల త్వేత్కృతనము, “గొగ్గళ్ళు తింటావా బసన్నా, ఆ తింటాను సుబ్బన్నా” యను సంగతి యపవేకము, కన్నట్టగలదు. కాని యప్పటివరకు, ఆనటకు అదను కాదు.

భారత శాసనసభవారు, ఎక్సైజుడ్యూటీని తొలగింప సమకట్టినట్లు తెలియుచున్నది. వారికి మన నేతనేయువారి దినావస్థగాని, ఆర్థికస్థితిగతులు గాని తెలియవు. మిల్లు యజమానుల పలుకుబడికి వారు లోనగుచున్నారు. మనయాధుల్లెల్లి రివీవయముల గమనించుటగత్యము. దేవాంగసభవారు, పద్మశాలినభవారు, తమ సాంఘికల ఆర్థికమస్థితి గమనించి ఈ కాటన్ ఎక్సైజు డ్యూటీ తీసివేయరాదని తీర్మానముల జేసి, ప్రభుత్వమునకు వెంటనే దేవులజేషనుల పంపుట యనవరము. సాంఘికతీర్మానములతోను, సాంఘిక మార్గదర్శితోను సంతృప్తి బొందిన చాలరు. ఆర్థిక స్థితిగతుల నాలోచింపవలసిన యదను వచ్చినది.

రంగనాయకులు బి. లిట్. డి. యి. పి (ఆక్షన్) సి. యస్. డబ్ల్యు.

మనదేశమందు తయారగుచున్న మిల్లునూలును దానితో చేమగ్గులమీద తయారగుబట్టు మనము ఆదరించవలసివున్నది. దేశీయులు చక్కగా పూనుకొనిన చేమగ్గులమీద తయారగు బట్టు మనకు కొదువలేకుండ దొరకగలవు. అవి విదేశబట్టులకన్న చవుక కాకపోయినను. వాటితో పరియగు ధరకు దొరకగలవు. 45 అంగుళముల వెడల్పుగలిగిన నెం 14½ రు ఖద్దరు గజం ౧-కి ౧-౬-౦ లకు దొరకగలదు. మఱియు విదేశబట్టులకన్న గట్టిగా నుండును. ఈ వస్తువులకు తగిన ప్రోత్సాహముండెన వేలకొలది పనిలేక మాడుచున్న నేతగాండ్రు తిరిగి ఈపనిలో ప్రవేశించగలరు. ప్రజలకు తగువస్తువులు దొరకగలరు. విదేశవస్తువులమీద మగ్గుల కూడ జరుగును. ఈపనిలో కాంగ్రెసు పని చేసినచో చక్కగ కొనసాగగలరు. ఈపని కొనసాగించుటలో కాంగ్రెసు ఖద్దరు మరచి పోకూడదు. ధనవంతులు నాయకులును, దేశీయసభలకు వచ్చు ప్రజలను ఖద్దరును మాత్రమే ధరించవలెను. ఇట్లు శాసనములు లేనిచో ఖద్దరు నశించుపోవును. ఎంతవరకు, విదేశ వస్తువుల స్థానములలో మిల్లు గుడ్డయును, చేమగ్గుల గుడ్డయు నుండవలయునగాని ఖద్దరుస్థానములో ఇతరములు చొరసేయకుండ చేయవలెను.

చీనా పరిశీతులు విషమించు ననుటకు సందియములేదు. యుద్ధమునకు వారు చొరబడకుండుటగాక. విదేశవస్తువులమీదగణమువారు మొదలిడినారు. ఈ బహిష్కారము అభివృద్ధిగాంచు ననుటకు సందియము లేదు. అప్పటికప్పుడు వారు వారి దేశమునకు కావలసినవస్తువులు తయారు చేయజాలరు. దుష్ప్రతిభా సన్న మన హిందుదేశ మిల్లు వస్తువులను వారు కొరవచ్చును. ఈ పరిస్థితులు పరిమించుచో విదేశవస్తువులు పరంపరులుగా మన దేశములోనికి దిగును. అప్పటికి పూర్వమే మన నాయకులు మేల్కొని ఏమాత్రము బానుచేయక తగిన ప్రయత్నములు చేయుదురు గాక.

మా! నీతారామాంజనేయులు

వర్ష పాతము

సిన్హ, ఆగస్టు 7:—ద్వీపకల్పమందు, ఈశాన్యఇండియా యందు వర్షపవనము మామూలుగ చురుకుగనుండెను. మామూలు కంటె మందముగ యిశ్రప్రాంతముందు గలదు. అస్సాము, బెంగాలు, ఉత్తరము, బీహారు, పశ్చిమమధ్యిండియా, కొంకణము, మళయాళము, బొంబాయిచక్కను, మైసూరు, మదరాసు తీరములందు వర్షము సామాన్యముగ గలదు. బర్మా పశ్చిమసంయుక్తరాష్ట్రములు, తూర్పు ఉత్తరపంజాబులు, కాశ్మీరము, మధ్యిండియా, తూర్పుమధ్య పరగణాలు, హైదరాబాదులందచుటప్పట వానగురిసెను. ఆగ్నేయపంజాబు ఘూర్జరము, ఆగ్నేయ మదరాసునందు స్వల్పముగ వర్షించెను.

మెగ్గురి, బెస్సెను 1, మిడ్నాపూరు 1½, జార్జ్ పుర, డార్జిలింగు, దర్భంగా 1, మసోరి 3, ఛక్రట, సిన్హ 2, అమకోతి 1, సియోని, పాంచిమారి 3, రత్నగిరి 2, రైచూరు, కలెంకపట్టణం, గోపాలపురం లందు 1 అంగుళము వాన గురిసెను.

నూచన:— హైదరాబాదు, ఘూర్జరములం దధికముగ వాన కురియవచ్చును (అ. ప్రె.)

“లాండోల్ట్టు” గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి “లాండోల్ట్టు” గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్దిరోజులు క్రిందటనే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యాదిగన అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

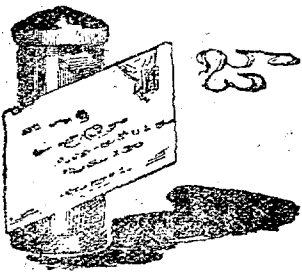
వి. ఆర్. మూర్తి,

12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

స్ట్రీల్సు నెట్ వెటి

గడచిన 50 సం||రముల నుండి పరిశోధన చేయబడిన వాటి అన్నిటిలోను ఇది యొక్కటే స్థిరముగా తేలినది. ఇది ఇతర కల్పితమైన వాటివలె పనికిమాలినది కాదు. తామర, గజ్జ (డోబీన్ ఇన్), కురుపులు, గండమాలు సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునవి పూచీగా కుదురును. అనేకులు యందువలన జీవించుచున్నారు. మీ రేల ప్రయత్నించకూడదు.

1 డజను బుడ్డవెల రూ 9-0-0 1-కి ధర రూ 1-0-0.
మాచే కనిపెట్టబడి, మద్రాసు రాజధాని, బర్మా, సిలోను మొదలగు చోట్లకు మేమే స్వయముగా పంపుచున్నాము.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras.

జాబులు.

నరసాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము.

నరసాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశము యీనెల 18వ తేదీ గురువారము పగలు 10 గంటకు ముట్టపాలెములో శ్రీయుత పేరిచర్ల సుబ్బారాజుగారి గృహమందు సమావేశమగును. ఆగస్టు నెల నూలు చందాయను గతమాసముల బాకీ నూలు చందాయను చెల్లించని సభ్యులు సభలో పాల్గొనట కనర్తులు గనుక ఆగస్టుమాసము నూలుచందా గత మాసముల బాకీ చందాలు నాడు చెల్లించి సభలో పాల్గొనవచ్చును. నాటి సభకు శ్రీయుతులు దండు నాయురరాజు, భాస్కర్ల గోపాల కృష్ణ మూర్తి గార్లు వచ్చుట కంగీకరించిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశముకూడా నాడే జరుగును. కార్యక్రమము.

1. కీ|| శే|| దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి అకాల మరణమానకు సానుభూతి.
2. కాంగ్రెసు లెక్కలు సరిచూచుట.
3. ఇదివరలో వనూలయి నిల్వయున్న నూలు వినియోగము గురించి.
4. రాష్ట్రీయ సంఘమువారి తీర్మానము ప్రకారము తాలూకాలో చురుకుగా పని జరుపుట శీర్షము.
5. నూలు చందా చిత్రా ఆనందాలు సరిచూచుట.
6. దేశంబరు ఆఖరువరకు కార్యదర్శికి గౌరవ వేతనము గురించి.
7. తిలకు స్వరాజ్యనిధి వనూలుచేయుట.
8. ఇతర విషయములు.

పోడూరి ప్రేరాజు
కార్యదర్శి.

శ్రీ పునర్వివాహ సంఘము

లాహోరు విధవావివాహ సహాయక సంఘమునకు ఒక కాఖగా ఆంధ్రదేశమునందు గంజాం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలో పనిచేయుటకు మ.రా.రా.శ్రీ (1) సర్ రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు గారు (చెన్నపట్టణము), (2) దుగ్గిరాల వెంకట నారాయణరావుగారు బి. ఏ, (3) నేమూరి రామకృష్ణరావుగారు ఎమ్. ఏ, ఎల్. టి., (4) పెద్దాడ రామస్వామిగారు ఎమ్. ఏ., (5) పత్రి అప్పస్వామయ్యగారు. (6) ఆమరాతి చలమయ్యగారు (కాకినాడ) (7) కోకా వెంకటసుబ్బారావుగారు. (పితాపురం) (8) కోపర్తం రామమూర్తిగారు బి. ఏ, (అస్సా) (9) నాథి జగన్నాథరావుగారు బి. ఏ, బి. ఎల్. (10) రొక్కం బాల కృష్ణరావుగారు (బరంపురం) (11) డాక్టరు పి. గురుమూర్తిగారు (12) కామరాజు హనుమంతరావుగారు (రాజమండ్రి) (13) కే. కల్యాణస్వామిగారు బి. ఏ, బి. ఎల్. (బెజవాడ) (14) గోసులపాటి వెంకయ్యగారు ఎమ్. ఏ. (గుంటూరు) (15) ఇ. సుబ్బు కృష్ణయ్యగారు (బెంగళూరు) వీరెల్లరు సభ్యులుగ గూడిరి. రాజమహేంద్రవరము ముఖ్యస్థానముగ గలిగి ఆకాఖా సంఘము లాహోరు సభవారితో కలిసి ఆంధ్రదేశమున వితంతు దాహిమములను ప్రోత్సహింపవలయు పాటుపడును.

26-7-25 తేదీని కాకినాడలో జరిగిన సభయందు శ్రీయుతులు (1) దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బారావుగారును (2) నేమూరి రామకృష్ణరావు గారును (3) పెద్దాడ రామస్వామిగారును (4) పత్రి అప్పస్వామయ్య గారును (5) కామరాజు హనుమంతరావుగారును కార్యనిర్వాహక సంఘముగ నుండునట్లును, శ్రీ హనుమంతరావుగారు తత్సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండునట్లును తీర్మానింపబడినది. పునర్వివాహము చేసికొనవలయునని యుద్దేశముగల వితంతులయొక్కయు, వితంతుదాహిమము చేసికొన నిచ్చుటకు పురుషులయొక్కయు పట్టిక యొకటి యుండుట యవశ్యకము. కాన శ్రీ పునర్వివాహసంఘము మును ప్రోత్సహింపవలయుననిన శ్రీ పురుషులందరును ఈ క్రింది చిరునామాదారినితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుప ప్రార్థింతులు.

కామరాజు హనుమంతరావు,
కార్యదర్శి, శ్రీ పునర్వివాహ సంఘము.
ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.

మీకు తెలియునా

వేలకువేల బిడ్డల శరీరము యయవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెందుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి కెట్లు తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాక్సో యివ్వవలెను. గ్లాక్సో పాలను డబ్బెపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మరేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాక్సోచే నాలుగురాజులుంటున్నందున బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి
టోకుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 1886

సత్తెనపల్లి హిందూనాటకసమాజము (అమెయ్యార్లు)

పై నాటకసమాజమువారు 25-8-25 రాత్రి ప్రతాప రుద్రయమును రెండవపర్యాయము ఈయూర ప్రదర్శించి పురజనులకు అమితానందమును కలుగజేసిరి.

నాటిరాత్రి వర్షము మిక్కిలముగా కురియుచున్నను హాంతులయై ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసియుండెను. సభ నలంకరించినవారిలో గుంటూరు డివిజనల్ ఆఫీసరు శ్రీయుత పెద్దాడ కృష్ణారావుపంతులుగారును, నరసాపురం పోలీసు డిప్యూటీ సూపరంటెండెంటు శ్రీయుత రావుసాహేబుయ్యం. వెంకటేశ అయ్యగార్లు మున్నగు ప్రముఖులుగూడ పలువురు యుండిరి.

నాటకమధ్యమున యంగంధర పాత్రధారియగు శ్రీయుత డాక్టరు యం. సుబ్బారావుగారికి యిదివరలో పురజనుల తరపున వాగ్దానము కావించబడిన స్వర్ణపతకము శ్రీయుత పెద్దాడ కృష్ణారావుపంతులుగారిచే నొసంగబడినది. యంగంధర పాత్రధారియగు, పేరిగాని పాత్రధారి యగు శ్రీయుత శ్రీనివాస సుబ్బయ్యగారును ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులయియు తక్కిన పాత్రలను ధరించినవారును ప్రశంసార్హులైన గానకళలను భావప్రకటనా వైపునను చూపి సభ్యుల హృదయలకు పాత్రులై రనియును శ్రీయుత కృష్ణారావు పంతులుగారు సుడిచిరి.

ఈసమాజమువారు విద్యాభివృద్ధికి స్వతంత్రతీవ్రహాయములు కలవారునై నాటకకళాభివృద్ధిని పరిశ్రమ చేయుచున్నారనిగూడ సమాజమువారిని అభినందించిరి.

ఈసభవారు యంతటితో తమ యుత్సాహమును తగ్గింపక జనరంజకములు, ప్రసిద్ధ కవితలు, ఆంగ్లము ప్రతిభను చూటు చారిత్రాత్మికములు నగు మరికొన్ని నాటకములను గూడ భేలన మొనర్చి యాప్రాంతముల వారికి ఆనందమును చేకూర్చుటగాక యని భగవానుని ప్రార్థించుచున్నాము.

(ఒక విలేఖరి.)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దికోజులవరకు నెల 2-0-0. 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

కీ|| శే|| ఊటుకూరి తాతయశ్రేష్ఠిగారు, వేటపాలెం ఈగ్రామనివాసియు, వశిష్టిభామణియు, ధర్మిష్ఠియు శీయుత ఊటుకూరి వెంకట సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారి పాలక తండ్రియు నగు ఊటుకూరి తాతయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఒంగోలు తాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందు 1925 సంవత్సరము జూలై నెల 18 తేదీ సోమవార ముదయము గం 11-45 లకు శ్రీవరమేశ్వర సాన్నిధ్యమును జేరిరి. వీరికి వయస్సు 71 సం|| లున్నవి.

వీరి అంత్యక్రియల గుండర్పమున వెంకట సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు వీరలకు అంగవిహీనులకు, సమృద్ధిగా నన్నప్రదాన మొనర్చుటయేగాక వేటపాలెమున గల సారస్వత నికేతన మూల నిధికి రు 116-0-0 లను ఆనుమట్టెటయందున్న శ్రీరామ భక్తసమాజమునకు రు 25-0-0 లను కనుపర్తి గ్రామములో విజయము చేసియుండు శ్రీ కోదండరామస్వామివారి ఆలయములో యజ్ఞకాలా నిర్మాణమునకు రు 200-0-0 లను కాశ్యోతవిశాఖముల నొసంగి యిహ పరలోకసాధనములగు నిక మతెన్నియో దానధర్మములను విరివిగ గావించిరి.

గ్రంధి చినరమణయ్యగారు.

స్వప్నస్థలితము, శుక్ల మేహన్యాధి బహుత్వరగా నివారించుట

నేను శుక్లమేహము అనగా స్వప్నస్థలితము అందువలన గలిగిన డోష్టము, ఇంద్రియబలహీనము వీటివలన చాలాకాలము నుంచి కృశించుచు అనేక ఆంగ్లేయ డౌక్టరులును సేవించియు నిరుపయోగమయినందున ప్రాణమునకై విసికి వేసారి జేంది యుండుతేరి నా స్నేహితులలో నొకరి ప్రోత్సాహమువలన (మద్రాసునందు నెం 159 రు బ్రాడ్వే, కట్టడమున యుండు ఆంగ్ల ఆయుర్వేదపూర్వక లిమిటెడ్) డాక్టరు వైద్యపతి కోటా జయరామస్వామిగారితో యోచించి వారు నన్ను పరీక్షించియిచ్చిన డౌష్టములను తీసుకొన్న స్వల్పకాలములో నే నారుగృత అత్యద్భుతముగా నివర్తి అయినదేగాక క్రమముగా నాయవయవములు బలపడి పూర్ణ ఆరోగ్యంతుడనయి యిప్పుడు సుఖముగా యున్నాను.

(సం) ఎన్. ఎ. ముద్దుక్రిష్ణనాయుడు,

టెలిగ్రాఫ్ ఇంక్ స్పెక్టరు, ఎం. అండు. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఆఫీసు.

ఆంధ్రసభలు

ది 8-8-25 తేదీ సోమవారము, సాయంత్రము 6 గంటలకు బందరు పురభవనమున ఆంధ్రసభల సన్మాన సంఘసభ్యులను చేర్చుటగాను ఏర్పడిన ఉపసంఘ సభ్యుల సమావేశము జరిగినది.

హాజరుసభ్యులు:—1. కట్టమాడి చివంబరరావు పంతులుగారు, 2. దినవహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు, 3. చెరుకువాడ వెంకట నరసింహారావు పంతులుగారు, 4. బొగ్గనరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు, 5. దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు, 6. శైరవల్లి వెంకట సుబ్బారావుగారు, 7. చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారు.

1. ఈ సభకు కట్టమాడి చివంబరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

2. యాసభలోని క్రింద నువహించినవారిని సభ్యులుగా చేర్చుకొనడమైనది.

౧. పెనుమర్తి లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు, ౨. మాడభూషి రంగాచార్యులుగారు, 3. అయ్యకి వెంకటకృష్ణారావు పంతులుగారు, ౪. మాజేటి వెంకట నాగభూషణరావు సాహుకారుగారు, ౫. బలుకు ఆంజనేయులు చౌదరిగారు, ౬. రాయపాటి వెంకట హనుదేవరావు పంతులుగారు, ౭. కాసు కొలను భావన్నారాయణరావుగారు, ౮. పిల్లారిశెట్టి పార్థసారథినాయుడుగారు, ౯. పిల్లారిశెట్టి వెంకట సుబ్బారావుగారు, ౧౦. పోతరాజు హనుమంతరావుగారు, ౧౧. శీలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారు.

3. సన్మాన సంఘములో సభ్యులుగా చేరక విరాళములను యిచ్చువారు అభిమానులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారికి ప్రత్యేక బాధితా యుంచవలెను.

4. ఈ క్రింద నువహించబడిన వారికి ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులను అభిమానులను చేర్చుటకు అధికార మివ్వడమైనది. వీరు పైకము నమూనాచేసి యెప్పటికప్పుడు కోశాధిపతిగారికి పంపుమనవలెను.

సుడివాడ తాలూకా:—1. బొగ్గనరపు వెంకటకృష్ణయ్య 2. నందివాడ రాజగోపాలం 3. దుక్కిపాటి ప్రసాదరావు 4. బొబ్బి వెంకట శేషయ్య 5. బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరపుగారు.

కైకలూరు తాలూకా:—6. అట్లూరి వీరరాఘవరాయ చౌదరి 7. ఉప్పలూరు మూర్తిరాజు 8. గడ్డపల్లి సత్యన్నారాయణ 9. నారణాసి సుందరరామయ్యగారు.

దివితాలూకా:—10. మాలేపాటి వెంకటకృష్ణయ్య 11. కొర్రపాటి రాజేశ్వరరావు 12. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు.

బందరు తాలూకా:—13. చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు 14. చిట్టా సుందరరామయ్య 15. శీలం జగన్నాథరావు నాయుడు 16. దినవహి వెంకటహనుమంతరావు 17. శైరవల్లి వెంకటసుబ్బారావు 18. దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు.

ఈ సంఘమునకు తాత్కాలికకోశాధిపతిగా మ.రా.జ.శ్రీ కట్టమాడి చివంబరరావుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది. దీనికి కాన లసిన రక్షితు పుస్తకములు, పాఠములు, ప్రకటనలు వగైరాలు అప్పజేయుమటకు కార్యదర్శికి అధికారమివ్వడమైనది. జిల్లా కౌన్సిల్ సంఘమువారిని రు 100 లును ఈసంఘకోశాధిపతిగారికి పంపుటకు కోరడమైనది.

8. మోటారు సర్వీసు బోటు సర్వీసు రైల్వేసర్వీసు ఉన్నచోట్ల వాటి కను కనీసపు ప్రయాణభర్తులు (వైన నియమింపబడియున్న సన్మానసంఘసభ్యులను చేర్చువారికి) మాత్రము యివ్వబడును. అవసరమైనచోట భత్యభర్తులు యివ్వబడును. ఇంకా యితరభర్తులు పెట్టుటకు అవసరము కలిగినయడల ఆ భర్తు పెట్టినందుకుగాను వెంటనే దిగువ నున్న కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి శాంక్ష ను పొందవలెను.

9. సన్మానసంఘమునకు అధికారవర్గములు ఖాయముగా యేర్పడేవరకు యీ క్రింద నువహించబడిన వారిని కార్యనిర్వాహక నర్గముగా యేర్పాటు చేయడమైనది.

1. మ.రా.-రా.-శ్రీ, కట్టమాడి చివంబరరావు పంతులుగారు
2. " చె. వెం. నరసింహారావు పంతులుగారు
3. " దినవహి వెంకటహనుమంతరావుగారు
4. " చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారు
5. " అయ్యకి కృష్ణారావుగారు
6. " మాజేటి నాగభూషణరావుగారు
7. " శీలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారు

అందుకు అనూన సంఖ్య (Quorum) 3 గరు.

10. ఇకనుంచి కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును, కార్యనిర్వాహక వర్గమునకును తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా చె. వెం. నరసింహారావుగారిని నియమించడమైనది.

11. అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించడమైనది.

క. చింతంబరరావు,

అధ్యక్షులు.

మహాత్ముని సంచారము

దేశబంధు స్మారకనిధి కమిటీముగ ధనము

నేకరించి వచ్చుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:— బరంపురంనుండి మహాత్ముడు, సతీచంద్రదాసు గుప్త, మనిలాలకొఠారిగార్లు నేటి యుదయమున కేటించిరి. వారి అబీముగంజి, జీగంజి బరంపురం సంచారమునందు సుమారు రు20000ల రొఖమును, 100 బంగారపు వస్తువులును పోవుచేసిరి. బంగారునగలు చాలవఱకు కాశీపురంమహారాజుశ్రీ లిచ్చిరి. వాటిఖరీదు సుమారు రు2500లు లేక రు3000లు నుండును. నేడు నాగపురముమొయిపై మహాత్ముడు, ఆంధ్రాసు, జమునలూలుబజాజు, సతీచంద్రదాసు గుప్తగారు జముషెడ్యూరునకు బోయి సోమవారము తిరిగి వత్తురు.

ఇప్పటికి దేశబంధు స్మారకనిధి 6 లక్షల రూపాయలకు మించినది. (అ. ప్రె.)

అమృతసరం నేషనలుబ్యాంకు కేసు

ముద్దాయిలపై నేరము విచారణమునకు ఉంచిరి

లాహోరు, ఆగస్టు 7:—అమృతసరము నేషనలుబ్యాంకు కేసునందు పెప్టలు మేజిస్ట్రేటు లాలా నందాలామున్ చందుగారు ముద్దాయిలపై దేబడిన ఫిర్యాదును విచారణమునకుంచిరి. ముద్దాయిలపై నేరస్వభావము నిర్ణయించడము. బ్యాంకునం దిట్టివల వరకును సూపరిం టెండ్రింగు డైరెక్టరు ముద్దాయి రామ్చందు, బ్యాంకుజనరలు మేనేజరు ముద్దాయి గోవిందమహేష్వరగార్లు ఐ. పి. సి. 409 శక్తుక్రింద చార్జి చేయబడిరి. రామ్చందు, బ్యాంకి మేనేజింగు డైరెక్టరు సోధిగార్లు ఐ. పి. సి. 408, 409 శక్తుక్రింద చార్జి చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రపు గవర్నరు

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:— కలకత్తా గెజెట్టు 6 వ తేదీ నిట్లు ప్రకటించుచున్నది. “శ్రీశింశుప్రభువు సెలవుపూర్తియయి వచ్చినతోడనే, వారి స్థానమునందు రాజప్రతినిధిగను, గవర్నరు జనరలుగను పనిచేసిన రైల్వే విక్టరు అలెగ్జాండరు బార్నిరాబట్టు (లిట్టసుప్రభువు) గా రావడపులను వదలి స్వస్థానమున వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుపదవిని భార్యవిలియంకోటలో నేటిమధ్యాహ్నము స్వీకరించిరి.

NAPIER PAINTS.

FACTORIES IN LONDON AND CALCUTTA.

రంగులు:—ఈ కాలమునకు ముఖ్యవశ్యకమైనవి.

‘నేపియర్సు’ ప్రజలు రంగులవిషయమై ప్రస్తావనలో నేపియర్సు రంగులు వాడుకలో నున్నవి:—
వీలెన? (1) రంగులలో శ్రేష్ఠమైన గుణము కలది. (2) ధర సరసము.

నేపియర్సు:—తెల్లరంగు:—ఇది రంగులు వాడునట్టివారికి బాగుగ తెలిసిన విషయము. [ద్రొక్కను.

నేపియర్సు, ఆకువచ్చరంగు:—అద్వితీయమైనది. నేపియర్సు, ఎర్రరంగు:—మిగత రంగులకంటె అత్యంత

తక్షణము దీనిని పరీక్షించి తృప్తిపర్చుకొని యిరత రంగులకు ప్రయోగర్చుట మానుడ.

వివరములకు:—ధరల పట్టికనున్న మాదిర్లకున్న ఈ క్రిందివారికి వ్రాయుడ.

నేపియర్సు: పాక్టీలు లండను } అప్పారావు అండ్ కో., సోల్ ఏజంట్లు
లోను, కలకత్తాలోను గలవు. } (హెడ్ ఆఫీసు) మునిసిపల్ కౌన్సిలు వీధి, కాకినాడ

ఇసనాఫెలిని (ESANOFELE) వాడి మలేరియా (MALARIA) రాకుండ

జాగ్రత్త పడుదు.

ప్రస్తుతమున్న ఔషధము లన్నిటికంటెను మిక్కిలి మంచిగుణము గలిగినట్టియు, రానీయక ఆటంకపరచునట్టి దివ్యౌషధము. రానీయక ఆటంకపరచుటకై సాయంకాలము, ఉదయమందు ఒకమాత్రము పుచ్చుకొనినచాలును.

బిడ్డలకు ద్రవరూపకముగానున్న ఇసనాఫెలివాను వాడుదు.

ఇదే మాదిరియుండు ఔషధములనుచూచి మోసపోకుదు.

(నెం 4)

అందరి కెమిస్టలవద్ద దొరకును లేక ఈదిగువ విలీనమునకు వ్రాయుదు.

MESSRS GORIO Ltd.. P. O. Box No. 159, BOMBAY

అజీర్ణ వ్యాధి ప్రబలి

భోజనముచేయ వీలుకొనవుడు

ప్రతిదినము, ప్రతితడవ, భోజనమైన తరువాత నిరంతర దుఃఖకరమై ఘోరవ్యాధిచే యేల బాధపడెదరు. మీ ఆశీని మీపనిని, మీవ్యాధిముములను అజీర్ణవ్యాధిచే యేలచెడగొట్టుకొనెదరు? బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా Bisurated-Magnesia ఎప్పుడును జయముగా బాగుచేయు ఈదివ్యౌషధము మిక్కిలి కఠినస్థితిలోనున్న వాటినిగూడ తక్షణమే కుదుర్చును. వ్యాధికి మూలకారణమైనట్టి పులుపునకు విరుగుడును కలిగించి, పులుపునకు ఆటంకము గలిగించి వ్యాధిని తక్షణమే కుదిర్చి, జీర్ణశక్తిగల అనయములకు తోడ్పడి, వారిపనులను స్వాభావికముగ ఏలాటి ఆటంకములేక చేసుకొనునట్లు తోడ్పడును. ఇది వైద్యులచే శిష్యులు చేయబడినది. అనేక గొప్ప వైద్యులాలందు ఇదిఉపయోగించబడుచున్నది. యేగృహమును బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా (Bisurated Magnesia) లేక ఉండకూడదు.

'BISURATED' MAGNESIA

చూర్ణముగాను, బిళ్ళలుగాను దొరకును.

ప్రతి ఔషధదుకాణమునందును, ప్లేరునందును దొరకును.

వర్తక **BISMAG** గుగత్తు, సుగత్తు.

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గురుతును గమనించుడు.

తంతి విలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విదేశకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హంబర్గ్.

BOMBAY BERLIN TRADIGO Co.,

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

కాన్టెస్స

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్స్, వేటలు,

కిండర్ మాన్సు సండ్రీసు మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్మాకు, సోత్ ఏజెంట్లు.

1949

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు

మ ము ల ను మ రు వ కు డు

ఆశాభంగము
కలుగదు!

} చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులోనున్నది!! {

తృప్తికరముగా
నుండును !!!

మావద్ద సాదా బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, నంకీలు, బిడ్యాములకు కావలసిన మోపులు, పలుకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. సీమవెండికి, సవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగలవిషయములో ఏసహాయము కావలసినను చేసెదము.

తృప్తికరముగాలేనిచో పైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదాని మానమృతమును చూడగోరెదము.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

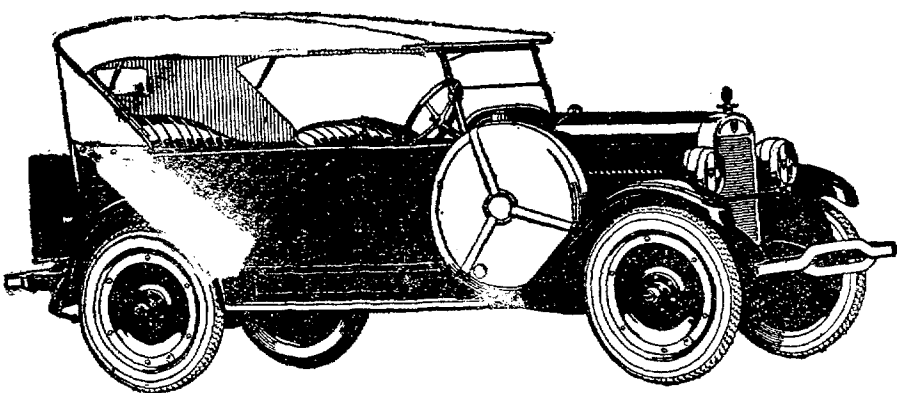
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

Maxwell

మా క్సు వె ల్

క్రొత్తవి నోదమైనబండి

మంచి వేరుపొందిన బండి

ఐదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము రంగు వేయబడినది, ఎట్టని హంటు, నల్లని ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాస్చి మాగ్నటో, జెనిత్, కార్బురెటర్, రెమి ఎలక్ట్రిక్ పద్ధతి, ముందు వెనుక బంపర్లు, వెనుక ట్రంకు—మొదలగునవి అన్నియు చేరి

క్రొత్తమాక్సు వెల్ వినోదమైన

బండి యగును. ప్రస్తుత కాలమునకు మిక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని మేము మీకు చూపవచ్చునా? 1299

ధర
రూ 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

SPENCER & Co., L^{TD}. MADRAS & BRANCHES

చైనాకి పరిస్థితులు

(సి. యస్. ఆంధ్రూసు)

నే నింతవరకు చైనాకు రెండుసార్లు బోవుభాగ్యముగల్గెను. ప్రపంచములో నన్ని భాగములందును యొక్కడ బట్టినను చైనాజాతివారితో స్పర్ధదగులుచునే యుండెను. వారితో సన్నిహిత సహచర్యము గల్గినకొలదియు వారనిన నాకు యెక్కుడు గాఢమగు నుత్సాహము గల్గుచుండెను. ఇన్ని శతాబ్దముల నుండియు చైనీయులు ఆత్మగోర్వోద్వేగముతో నేలయుడిలో తెలిసికొనుట కష్టములేక పోయెను. వారలకు నైతికధర్మములు గలవు. ప్రపంచములో నేజాతివారికిని లేని సహనశీలము వారికిగలదు.

భారతదేశము పరులచే జయింపబడిన దేశముగాను చైనా యొక్కను స్వాతంత్ర్యమును నిలుపు కొనుచున్న విషయమును ఆధునికచరిత్రయందు దందరకును దెలిసినదే. ఇందు కొంతవరకు అసాధ్యమనకును అసత్యమనకును అనకాళముగలదు. సత్యమేమనగా చైనాగూడ పరజిత దేశమనియే అనేకవిధముల జెప్పవచ్చును. సగము గెలుపబడియు సగముకెల్చియు నున్న క్లిష్టపరిస్థితులలో నుండుటవలననే అభివృద్ధి కెక్కు డాటంకముగ నున్నది. చైనా విజయము 1899-1942 లో నల్లమందు యుద్ధమునకు కారణములైన సంవత్సరమున ప్రారంభ మయ్యెను. ఇంతకుముందు ముప్పది సంవత్సరములు గ్రేటుబ్రిటను ఇండియానుంచి చైనాను బలవంతపెట్టి నల్లమందు వ్యాపారము జేయించుచుండెను. చైనాకున్న ముఖ్యస్వాతంత్ర్యములయందు భగ్నము జేయబడెను. బ్రిటిషు నల్లమందు వ్యాపారస్థుల నేవిధముగ ఆపుటకు వీలులేకపోగా చైనీయులు నల్లమందును పట్టుకొని పాడుజేసి ఆపుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని గ్రేటుబ్రిటను దొంగతనముగా నల్లమందు వ్యాపారము జేయువారి పక్షముజేరి చైనావిాద యుద్ధమును ప్రకటించెను. యుద్ధముముగియునప్పటికి చైనా రక్షణలేని దేశమయ్యెను. సముద్రతీర పట్టణము లన్నియు చాలవరకు విజయాలచే దీసికొనబడెను. హంకాంగు దుర్గమునుగోట జేయబడెను. దక్షిణ చైనాసముద్రము ద్వారా చేయు వ్యాపారము బ్రిటిషు ప్రదేశమునుండ జరుగవలసి వచ్చెను.

నేను మొదటి సారి హంకాంగులో దిగినపుడు చూచిన అవమానము నెప్పటికిని మరువజాలను. నేను జూచినది, ఎక్కడ

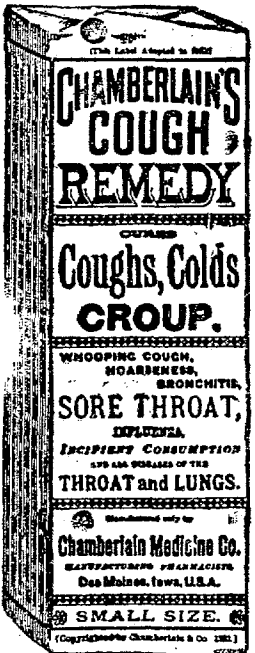
డబట్టినను బ్రిటిషు పతాక మెగురుచుండెను. దక్షిణ చైనాలో గొప్పదియగు కాంటునంద రాత్రింబవళ్లు బ్రిటిషు ఓడలచేతను బ్రిటిషు ఫిరంగులతోను రక్షింపబడుచుండెను. ఇతరదేశపు బోలెడైన వచ్చినయెడల బ్రిటిషు కష్టము ఆసీనరులు పరిశీలించుచుండిరి. చైనాస్ట్రీమర్లకు గూడ నిదేశగతి పట్టెను. నేను జపాను స్ట్రీమరు 'టోసాడు'లో పోతిమి. మాతో మూడవ తరగతి చైనా, ఇండియను ప్రయాణికులు గలరు. మొట్టమొదట బ్రిటిషుపాట్లు ఆసీనరులవచ్చి హడావిడిజేసెను. ఇదంతయు ఆప్రయాణికులకు నూమూలైపోయెను. తరువాత ఇండియను పోలీసుగార్డు యాప్రయాణికులు కేలపులేనిదే బైటకుపోతుండ చూచుటకు కాపలాయంచబడెను. అవి యుద్ధపురోజులు. రక్షకభటులు బహుగట్టిగ నుంచుబడిరి. ఈ ఇండియను పోలీసుఆసీనరులు తమ యజమానులకు బ్రిటిషు ఆసీనుసరులకు ప్రారముగను ధాటిగ నుండుట జూడ అవమానముగను వినువుగ నుండెను. ఈఇండియను పోలీసులు ఆప్రయాణికులను బాధపెట్టు చుండుటవలన ఒకటిరెండు సార్లు వారి రక్షణకు బోవలసివచ్చెను. ఆప్రయాణికులు వారి దేశస్థులైనను భేదముగ ప్రవర్తించెరైరి. భారతీయుడగు ఆసీనరు యిదివరకున్న యెక్కుడు పశుసమానముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లుండెను.

నేను రవీంద్ర మహాకవితో పైన నిల్చునియుండి యిద్దరమును యీ చేయుచున్న అవమానములను జూచుచుంటిమి. ఆయన నాచెయిపట్టుకొని లాగెను. అప్పుడా కవీంద్రునిముఖము జూచునరీకి 'అదుగోచూడు! చూచితివా' యని విసాదముతో బల్కెను. అచట జరిగిన ఘోరము ఆయన మనస్సుకు కంటకముగ నుండి భేదము గలుగజేసెను. చైనా ప్రయాణికులకు గూడ నిట్టి ఘోరమే సంపాద్యమయ్యెను. 'బ్రిటిషు దేశీయులు మనభారతీయులను చైనాలో ఘోరముల జేయుటకు నియమించి పాశ్చాత్యుల అధికారమువలనగల్గు నవమానమును భరించునటుల జేయునపుడు భారతీయులు చైనాలో సమరసభావముతో నెట్లుండగలరు' అని నాలో నే ననేకసార్లు లనుకొంటిని.

ఈఇండియను పోలీసు బ్రిటిషు ఆసీనరుల అధికారము క్రింద జేయుచున్న పనులను మనము చదువుచునే యుంటిమి. రవీంద్రునితో నేను చైనాకు పోయినపుడు పరిస్థితులు తెలిసియే యున్నది. అంతయును కన్నులార జూచినపుడు టియన్సిను నద్దనుండి ఆమాయినవరకు సముద్రతీరము పాశ్చాత్యాహంకారమున కోర్కలక రిరుగబడు సిథిలోనున్నదన్న గ్రహించుటకు కష్టమేమియు లేదు.

కాని భారతదేశము స్వీకారములోనికి లాగి పాశ్చాత్యుల పాలనమునకు వీరిని సాధనముగ నైకొనట మేమార్లు అన్వాయముగ నున్నది. ఇదివిజయముగా న్యుదయవిదారముగ నున్నది. ఇది భారత సాశీల్యమునకు విరుద్ధముగను అస్వాభావికముగ నున్నది.

రవీంద్రకవీంద్రుడు చైనాలో ప్రయాణము జేసినపుడు యెన్ని శతాబ్దములనుండియో భారతీయు డెరుంగని విషయమైనచేనీయుల ప్రేమను బడసెను. ఇదివరలో భారతదేశమున్న ద్వేషముతో నయివ్యయతో నున్నవారికి భారతదేశముపై ప్రేమ గౌరవములు గలుగనటుల జేసెను. కాని సాంగాయి పీఠులలో విద్యార్థులు నిరాయుధులై తిరుగుచుండ నెట్టి అపాయమునుద్దేశించక నిరపరాధులై యున్న వారిపై భారతదేశనికులు బ్రిటిషు అధికారుల యుత్తరువు ప్రకారము కుపాకుల కాల్పుటల తల్లి యన్యాయ మింకొకటుండదు. ఇట్టి అవమానము భారతదేశము ఆపజాలదా? బెర్లిందురసెలు జెప్పినటుల (చైనా అమృత సరము) నందు తప్పుజేసినవారిని శిక్షించుటకు మార్గము లేదా? ఇట్లు భారతదేశముయొక్క పేదన దుమ్ములో గలుపుచుండు డాడ కడుపు మండిపోవుచున్నది. (యంగిండియా)

చేంబరేన్ గారి దగ్గు నివారిణి
దగ్గు, జలుబు, కాక, వాయువు అను బిడ్డలకువచ్చు రోగము, గొంతుపుండు, గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకములగొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపంచలైపోవును. అన్ని జాగాలో విక్రయించబడుచున్నది. (33-3) 133

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము:— విద్యార్థులకును, యోచనాపరులకును, కులదైవము, స్త్రీలపాలిటి కల్పద్రవము. వృద్ధులకు నంజీవిని. మరియు మెదడును బలపరచి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరచి, శరీరమునకు బల మొనగుటకు దీనికి మించిన యావధరాజము వేరొకటి లేదు. వెల సీసా 1-కి రూ 3-4-0 ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మరా:— ముప్పది సంవత్సరములకు లోకప్రసిద్ధిబడసి: మా (పేగు, కలరా) బౌషధరాజములు మరువకుడు. మరియు మా ఆశ్రమమునందు అన్నివిధములైన వ్యాధులకు శాస్త్ర సమృతములైనట్టిని, అనుభూతములైనట్టి మిక్కిలిప్రసిద్ధి గాంచిన యావధరాజములు గలవు. వ్యాధి వివరములు వ్రాసినచో మీయొక్క జాబులను రహస్యముగ నుంచి వెంటనే తగిన చికిత్స తెలుపబడును. మా క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగ పంపబడును.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, 151, గోవిందప్ప నాయక వీధి, మదరాసు.
1045 పోస్టు బాక్సు నెం 287, మదరాసు. ఫోన్: 183 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
టెలిగ్రాంసు:— పండిట్, మదరాసు. ఏజంట్లు: దాదా అండ్ కో, చైనాబజారు, మదరాసు.
మా మందులను అమ్ముటకు కమిషన్ పద్ధతిమీదగాని, జీతముమీదగాని పనిచేయుటకుగాని అన్నిచోట్ల ఏజంట్లు కావలెను.

లోకాయహరకస్తూరిమాత్రలు

549

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేవ చేయుచుండునంగతి త 3 తెలియింపవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆవరించుచున్నా. ఇండియావారమాత్రమే గాక బర్మా, సింజీ, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆవరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకాయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీఠనశీల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశీలములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రకృతయిబ్బు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాసపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రములు వేసకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రులగు బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్ల రూ. 2-18-0. 25 బుడ్ల రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము

సకలపురాణాభిప్రాయములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా సులభమగు వచనరూపమున నిర్మితమైనది. సకల సంశయములు తొలగినట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పారాయణమున కనుకూలించు స్తోత్రములను గ్రంథవలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీకృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లీచరిత్రమును జదివిన సమూలము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదూషణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 320 పుటలకు దక్కువగాకయుండ బ్రేండుచేయించి మూడుశెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరలు పోషకుని ప్రకటించబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అడ్వాన్సుతో జందాదారులు తమ సమ్మతిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రూ 12-0-0. 2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

"SMILE" "స్మైల్" "వన్దన్"

ఈ దివ్యవృక్షము శ్రీ పురావ జాతులకు సంభవించు శరీర బహిషత, ఘక్త కష్టము, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్థానము, అతిత శ్రీ సంభోగము వగైరాలవల కలిగే చిక్కిన వ్యాధి చిహ్నములకు నిస్సంశయ నివారిణి. ఇందులో (బ్రిటిష్ (ఫార్మకోపియ) ఔషధ గ్రంథములవల్ల బయలుపడిన మిక్కిలి సుతుమార గుప్తసిద్ధ బలవర్ధకౌషధముల (టూనిక్సులు) ముఖ్యునిగా సంభోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. అట్టిపుటముచే శుద్ధియైన యీ "వందన్" అను సిద్ధావధము, నవీనరసవాద (Chemistry) వైద్యచికిత్సశాస్త్రము (Therapeutics)ల విషయ చర్చలతో బయలుపడిన నరములకు పటుత్వమును కలిగించు టూనిక్సులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమైనదని సంపూర్ణముగా నమృతగణది. అతిబలహీనతగా నున్నప్పుడు "వందన్" అనునది ప్రేమాతగా ముపయోగించబడవలెను.

VANDAN

ఇది ఈక్రింది కంపెనీవారివద్ద దొరకును:— మదరాసు రాజధాని సోల్ ఎజెంట్లు అయిన దాదా అండు కో., కెమ్మిస్ట్స్. ఎస్.ఎస్.నేడ్, మదరాసు.

ధర స ర స ము జర్జనీ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

ఓవల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
పెద్దలెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రెన్ లైట్	3 0 0
" స్కెటర్ లైట్	3 8 0
చేతిలాండరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్రి 1 కి	0 10
ప్రత్యేక బల్బు	0 5
ఆటోసిగార్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లైటు 1 కి	0 12 0

1803 ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము లట్టి నర్తకశాల రాపాలు పెట్టె నెం. 35. మద్రా

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమగ్నముగా నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైనవనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల వనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు. శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన మా ఆతంక నిగ్రహమాత్రులను వాడుడు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక నరములబహిషత, మెదడు అలసిపోవుట, అశీర్షము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రుల గల బుడ్డి ధర రూ 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు. 219 ఆతంక నిగ్రహపార్సీ 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

భార్యభర్త గమనించవలసిన విషయములు

అనేక కుటుంబములలో సంసార దుఃఖములను మాన్చి ఆరోగ్యభాగ్యమును సంతానసంపదను యిచ్చి భార్య భర్తల అనురాగమును వృద్ధి చేయు నది "లోక్" ఔషధము. ఇది శ్రీలంకాదీప వర ప్రసాదినీ యని వాడినవారు చెప్పుచున్నారు. నిష్పక్షపాతీయగు ఇంగ్లీషు వైద్యురాలు ఆశ్చర్యమైన గుణము డాక్టర్ అన్న తామస్ అమ్మగారు తిరునల్వే:- ఇంగ్లీషు ఔషధమువల్ల గుణములేనందున తమ "లోక్" తెప్పించి నాసోదరికి వాడితిని. ఆమెకు హాశ్చర్యమైన గుణము నిచ్చినందుకు సంతోషించుచున్నాను. ఇకమిదట ఈ ఔషధమును నాసోదరిలకు వాడెదను. శ్రీమతి మిస్ అమ్మకుట్టిఅమ్మ తిరుమారు సంగీత పాటకురాలు, సర్కార్ హైస్కూలు (కొచ్చి):-చాలకాలముగ అనేక విధములయిన గర్భాశయ రోగములవల్ల బాధ నొందుచుంటిని. అనేక విధములైన చికిత్సలను పొందితిని గాని నివారణముకాలేదు. కడపట తమ "లోక్" నేవించిన వారమురోజులలోనే గారడివిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును వర్ణింపజాలను.

19 సం॥ పుష్పవతైనది

ఓబులం నారాయణ రెడ్డిగారు, ఆకుమల్ల:- ఒకబాలిక 19 సం॥ వరకు పుష్పవతి లేక యుండి ఆయుమ తమ "లోక్" నేవనవలన రజస్వల అయినందులకు వందనములు.

గర్భము ధరించినవారు

వింజమూరి సుబ్బారావుగారు, కాకినాడ:- వెనుక మీరు నాకు పంపిన "లోక్" 1 బుడ్డి ఒకా నొక శ్రీకి ఉపయోగించగా దానివల్ల ఆయువతికి ఋతుశూల పూర్తిగ కుదిరి అంతర్వత్నియైనదని విన్నవించుచున్నాడను.

అలిట్రిన్ కార్డియల్

మణ్సుఖం పిల్లెగారు, బ్యాంక్ పెరుందూరై కోయంబత్తూరు:-2 సంవత్సరమునుండి నాభార్య ముట్టుకుట్టుచే బాధపడుచూ అమెరికాదేశపు "అలిట్రిన్ కార్డియల్" యను మందును వాడెను. అందుచే గుణమివ్వనందున మా స్నేహితులు తెలిసిన మీ "లోక్"ను తెప్పించివాడ మొదటిపూట మందులోనే హాశ్చర్యముగా నెమ్మదించెను.

ఋతు శూల

మిస్ గోపాలపతిక్కిర్ శారదా విలాసము, చిత్తూరు, (కొచ్చి):-మీ వద్దనుండి తెప్పించిన 6 "లోక్" బుడ్లలో, 3 నేనును, తక్కిన 3 మా చెల్లెలును నేవించుటచే మాయొక్క ఋతు శూలలు మాయమాయెను.

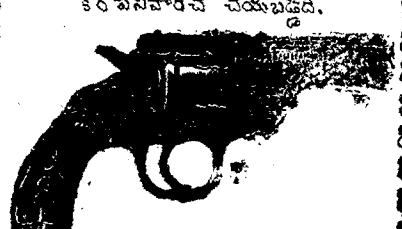
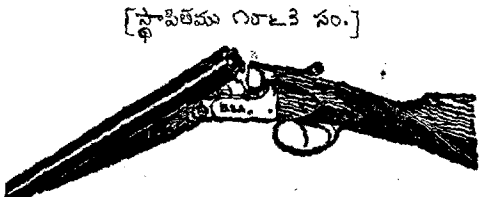
166

కేసరి కుటీరం

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎగూర్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

<p>బంటివాళ్ళముతోటా తుపాకి గుప్తస్థితున కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.</p> <p>ధ ర లు నరసము. కౌటలాగు ఉచితము.</p> <p>వాళ్ళము 3ల్, 3క, 3ఓ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నది తేలులో పెట్టుకొని గలిగినవికూడ దొరకును. (3068)</p> <p>యస్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.</p>	<p>నానావిధములగు రివోల్వర్లు ఆం. లేక ఐదుతోటాలు యెక్కువవి. [స్టాపితము ౧౮౬౩ సం.]</p> 	<p>నేత్రాంజనము డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0</p> <p>ఈ కాటుకలో సప్తకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందును సామాన్యముగ వాడదగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుసి కట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లమసకలు మొదలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.</p> <p>అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి</p>
--	---	---

వాణిముద్రాక్రశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టీల్, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, నేపనరీ సామానులు. (609) ఎం గ్రేవింగు

<p>“నరన్న అట్లాను టానికి మిక్కిలి బలముగలది. నరములను శైర్ల కోశములను మంచి ఆరోగ్య స్థితికి తెచ్చును. అందు చేతనే నావద్దకువచ్చు రోగులు అనేకులు దీనినివాడి, అద్భుతమైనగుణమును పొందుచున్నారు.”</p> <p>ఎఫ్. ఆర్. సి. ఎస్.</p> <p>“అన్ని ఉదరరోగములకు, కారజ సంబంధమైన వ్యాధులకు అట్లాను టానికి మంచి గుణమిచ్చుటను నేను తెలిసికొంటిని.</p> <p>అదిగాక నరముల బలహీనముగల వారందరను ఈ టానికును నిర్భయముగా వాడవచ్చును.”</p> <p>ఎల్. ఎమ్. అండు ఎస్.</p>	<p>నర్వకాలసంజీవి అగు అట్లాను టానికును యిప్పుడే పుచ్చుకొని కాలసంజీవిని వశపరచుకొందు ఉష్ణదేశములకు తగిన టానికు</p> <p>దేహమునందు రెండురీతులుగా పనిచేయుటవల్లనే అట్లాను టానికు మిక్కిలి జయము పొందుచున్నదని ప్రతి వైద్యునికి భాగుగా తెలియును. తక్షణమే నరములు, మెదడు, దేహమునందుండు నన్నవి మాంసము పాశములు మొదలగువాటికి మంచిపుష్టి నిచ్చునట్టియు, భుజించిన ఆహారము చక్కగా శీర్ణమగునట్లుచేసి, బలమును హెచ్చించి నట్టియు, విలువగల ఓషధులు యందులో చేరియున్నవి. కృశించిన భాగములను రెండింతలు వడితో మంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. అందు చేతనే అట్లాను టానికు అతి త్వరలోనే శాశ్వతమైన గుణమునిచ్చును.</p> <p>కెమిస్టల అందరివద్దను దొరకును</p> <p>మదన్ నన్ను అండు కో., కెమిస్టులు, బొంబాయి</p> <p>మద్రాసు డిపో ఏజెంట్లు:—ఎ.ఎస్. ఆర్. మూర్తి. అండు నన్ను, 9, పాప్ హామ్స్ బ్రాడ్వే</p>	<p>“నేను స్వార్ స్త్రీనియో వ్యాధిగల వారి నరములు కృశించిన వారికి ఈ టానికును వాడి తిని. అందుచే వారికి ఆ మోటుమైన గుణము కలిగినది నరముల బలహీనము, ముఖ్యముగా దీర్ఘకాలమునండి అజీర్ణ వ్యాధితో కూడనరముల బలహీనముగల వారికి దీనిని నేను సిఫార్సు చేయుచున్నాను.” 1631</p> <p>ఎం. బి. బి. ఎస్.</p> <p>“నేను అట్లాను టానికును అనే రకముల వ్యాధిగ్రస్తులకు వాడి తిని మంచి గుణముగలిగినది. అమితముగా పనిచేయు వారికి ముఖ్యముగా యది అద్భుతమైన గుణమిచ్చినది.”</p> <p>“పుష్టిని గోరు ప్రతి యొకరునూ దీనిని తప్పక పుచ్చుకొనుటకు నేను సిఫార్సుచేయుచున్నాను.”</p> <p>ఎల్. ఎమ్. అండు ఎస్.</p>
---	--	---